

Statens stöd till idrotten

Uppföljning 2025

Statistisk analys av idrottens utveckling

Statens stöd till idrotten

Uppföljning 2025

E

Centrum för idrottsforskning (CIF) har i uppdrag av staten att initiera, samordna, finansiera och informera om forskning, ansvara för uppföljning av statens stöd till idrottsrörelsen och stödja utvecklingen av hållbara, tillgängliga och inkluderande idrotts-, motions- och friluftsanläggningar som uppmuntrar till fysisk aktivitet för alla.

Rapporten finns att ladda ner som pdf på www.centrumforidrottsforskning.se

© Centrum för idrottsforskning 2026:1
Redaktion och projektledning: Lina Wahlgren, Johan R Norberg, Christine Dartsch Nilsson & Johan Pihlblad
Språkgranskning: Nathalie Carrera, fix my wOrd
Formgivning omslag: Oh My
Omslagsfoto: Bildbyrån
Tryck: Elanders Sverige AB
ISBN: 978-91-531-5005-3

Förord

Den här rapporten presenterar Centrum för idrottsforskning (CIF) uppföljning av statens stöd till idrotten 2025.

CIF har regeringens uppdrag att genomföra en regelbunden och långsiktig uppföljning av idrottsstödet. Uppföljningen ska bestå av en fortlöpande bevakning av stödets betydelse utifrån ett indikatorsystem, tematiska fördjupningsstudier i teman som regeringen bestämmer samt bevakning av forskningsresultat med relevans för statens stöd till idrotten.

I kapitel 1 redovisas statsanslagets utveckling. I kapitel 2 presenteras CIF:s övergripande och kontinuerliga uppföljning utifrån en uppsättning indikatorer.

Årets tematiska fördjupningsstudie behandlar kostnaderna för barn och unga att delta i föreningsidrott. Den fullständiga analysen redovisas i antologin *Den allvarsamma leken: kostnader, akademier och barnidrottens specialisering*.

Samtliga rapporter finns att läsa som pdf på Centrum för idrottsforskning webbplats.

Stockholm, april 2026

Christine Dartsch Nilsson

Föreståndare, Centrum för idrottsforskning

Innehåll

Inledning	5
Vad uppföljningen visar om idrottens utveckling.....	5
Årets uppföljning.....	6
1. Statens stöd till idrotten 2025	8
Den statliga idrottspolitikens utgångspunkter	8
Den statliga idrottspolitikens organisatoriska ramar	9
Det statliga idrottsstödet utformning och omfattning.....	10
2. Indikatorer för uppföljning statens stöd till idrotten	12
Målområde 1: Idrotten som folkrörelse.....	18
Målområde 2: Idrottens betydelse för folkhälsan	55
Målområde 3: Alla flickor och pojkars, kvinnor och mäns lika förutsättningar till deltagande.....	63
Målområde 4: Skolning i demokrati, ansvarstagande och etik	76
Målområde 5: Idrotters internationella konkurrenskraft	83

Inledning

Sedan 2010 har Centrum för idrottsforskning (CIF) följt upp, kartlagt och analyserat utvecklingen i den svenska idrottsrörelsen på uppdrag av regeringen. Uppföljningen har skett efter två huvudlinjer.

Ett första tillvägagångssätt är att vi samlar in och analyserar statistik, ekonomiska redogörelser och andra uppgifter från både idrottsrörelsen och offentliga myndigheter. Resultatet av denna kvantitativa uppföljning redovisas årligen i rapporten *Statens stöd till idrotten* i form av en uppsättning indikatorer, samt på vår webbplats.

Den andra delen av uppföljningen består av fördjupade tematiska analyser i frågor som regeringen beslutar om. Arbetet inleds vanligtvis med att befintlig kunskap samlas in eller att nya studier beställs från forskare och experter. Resultatet av deras arbete redovisas därefter i antologier eller kunskapsöversikter.

Vad uppföljningen visar om idrottens utveckling

Efter 15 år kan vi konstatera att vår uppföljningsverksamhet har haft många positiva effekter. Den kvantitativa uppföljningen har gett ett viktigt fågelperspektiv på idrottsrörelsens utveckling över tid. Den omfattar allt från uppgifter om sammansättningen i idrottsrörelsens medlemskår till specialidrottsförbundens ekonomi, jämställdhetsaspekter och svenska elitidrottarens prestationer på den internationella idrottsarenan.

Särskilt tydliga är trenderna i barn- och ungdomsidrotten, med ett successivt minskat föreningsidrottande under de senaste två decennierna och ett deltagande som styrs av sociodemografiska faktorer. Den svenska barn- och ungdomsidrotten är starkast i förorternas villakvarter men betydligt svagare på landsbygden och i socialt utsatta områden.

Våra tematiska fördjupningsstudier har på motsvarande sätt gett ökad kunskap i idrottspolitiskt viktiga frågor. Regeringens uppdrag till CIF har haft stor bredd och omfattat allt från konkreta frågor om idrottsrörelsens efterlevnad av FN:s barnkonvention till frågor om ungas fysiska aktivitet på fritiden, svensk elitidrotts

förutsättningar, "good governance" samt idrottsrörelsens behov av ändamålsenliga anläggningar och idrottsytor.

CIF:s uppföljning av statens stöd till idrotten är ett viktigt bidrag till dagens kunskap om idrottens roll i samhället. Sedan 2010 har CIF:s kansli följt spridningen av våra rapporter, såväl elektroniskt som i tryckt form. Rapporternas innehåll har diskuterats med politiska beslutsfattare, tjänstemän i offentlig förvaltning och idrottsledare i förbund och föreningar. Rapporterna används även i utbildningar på universitet och högskolor.

Detta visar att uppföljningens former – det vill säga forskningsbaserade analyser, rapporter och antologier skrivna för en idrottspolitiskt intresserad allmänhet snarare än för forskarsamhället – fyller ett viktigt kunskapsbehov. De ger perspektiv och kunskap om idrottens roll och utveckling i samhället. De främjar debatt och utveckling.

Vår uppföljningsverksamhet har även stärkt idrottsforskningens roll i svensk idrottspolitik. De analyser och rapporter som vi producerar bygger framför allt på den kunskap som svenska idrottsforskare genererar. Uppföljningen fungerar därmed som en kanal för landets idrottsforskare att kommunicera aktuella forskningsresultat och vetenskapliga analyser till politiska beslutsfattare och centrala idrottsledare.

Betydelsen av detta får inte underskattas i ett politikområde där samtalet ofta färgas av allt från okunskap och rena gissningar till personers individuella erfarenheter och idrottsrörelsens intressepolitiska strävanden. Forskningsbaserad kunskap om idrotten behövs. Det gör idrotten bättre.

Årets uppföljning

En nyhet för i år är att uppföljningen inte längre sammanfattas i en och samma huvudrapport. Den kvantitativa uppföljningen redovisas i stället via indikatorsystemet, medan den kvalitativa presenteras i en antologi.

I den omfattande statistik som presenteras lyfter vi särskilt fram nya data om utvecklingen i svensk barn- och ungdomsidrott sedan coronapandemins utbrott 2019. För många av idrottsrörelsens förbund har åren under och efter pandemin varit tuffa. En idrott går dock kraftigt mot strömmen: fotboll. Fotboll är sedan länge Sveriges största idrott sett till antalet utövare och aktiviteter. Under den senaste

femårsperioden har emellertid aktivitetsnivåerna i fotbollens barn- och ungdomsverksamhet ökat med hela 23 procent. I faktiska tal är denna ökning så omfattande att den i sig skulle ha utgjort den tredje största idrotten i Sverige om den varit en egen idrott. Som ytterligare mått på fotbollens exceptionella ställning i svensk idrott kan nämnas att den år 2024 svarade för mer än hälften (51 procent) av alla idrottsaktiviteter bland pojkar i åldern 7–12 år. Hos pojkar i åldern 13–16 år var dominansen nästan lika stor (47 procent). Detta stämmer till eftertanke.

Årets fördjupade analys handlar om kostnaderna för barn och unga att delta i olika typer av föreningsidrott. Resultatet av detta arbete redovisas i rapporten *Den allvarsamma leken: kostnader, akademier och barnidrottens specialisering*. Rapporten inleds med en sammanfattande analys från CIF. Därefter följer fyra texter som på olika sätt fördjupar vår kunskap och förståelse för orsakerna till de ökade kostnaderna i svensk idrott.

CIF:s årliga uppföljning av funktionshinderspolitiken på idrottsområdet redovisas i rapporten *Idrott för personer med funktionsnedsättning – Uppföljning av funktionshinderspolitiken inom idrottsområdet 2025*. Texten kan laddas ner via vår webbplats www.centrumforidrottsforskning.se.

Under 2025 har ett stort arbete genomförts på CIF:s kansli i syfte att utveckla den digitala kommunikationen. Detta har bland annat resulterat i att vi sedan april 2026 har en ny digital plattform som ska underlätta för alla idrottsintresserade att ta del av våra rapporter, analyser och nyheter. Där finns också våra tidigare antologier och artiklar samt information om den forskning CIF finansierar.

Läs till exempel forskarnas och experternas tips och rekommendationer för att träna effektivt, undvika skador och må bra. Eller fördjupa dig i frågor om ett sunt ledarskap i barn- och ungdomsidrotten, om nya rön i idrottspsykologisk forskning eller förändringar i det ideella engagemanget i svensk idrottsrörelse. Låt dig inspireras – och kanske även provoceras – av den forskningsbaserade kunskap som webbplatsen erbjuder. Och sprid gärna kunskapen vidare. Det är så vi tillsammans utvecklar svensk idrott.

1. Statens stöd till idrotten 2025

Den statliga idrottspolitikens utgångspunkter

Statens stöd till idrottsrörelsen har långa anor. Ett första engångsbidrag beviljades av regeringen redan 1877. Med början 1913 följde ett permanent, och av riksdagen beviljat, statsbidrag för idrottsverksamhet. Bidraget uppgick inledningsvis till 100 000 kronor. Därefter har beloppet successivt höjts. För 2025 uppgår det totala statliga idrottsstödet till drygt 2,3 miljarder kronor.

Motiven till statens idrottsstöd har varierat över tid, och i takt med samhällsutvecklingen. På ett övergripande plan har bidraget emellertid alltid tjänat två syften. Det första syftet är att uppmuntra och tillvarata de positiva effekter frivilligt organiserad idrottsutövning anses leda till. I början av 1900-talet formulerades detta gärna i form av (manlig) karaktärsdaning, fosterländskhet och skapandet av ”en sund själ i en sund kropp”. I dag anføres på motsvarande sätt att idrott och motion är positivt för folkhälsan och att det skapar glädje, rekreation och meningsfull fritid för både unga och gamla. Som belysande exempel framhöll regeringen i 1999 års idrottspolitiska proposition – *En idrottspolitik för 2000-talet* – att god folkhälsa utgör en ”betydelsefull komponent för välfärden i vårt samhälle” och att det därför är viktigt att barn och ungdomar tidigt skapar sig ”motionsvanor som varar hela livet”, jämte att även äldre och personer med funktionsnedsättnings behov av motion förtjänar uppmärksamhet.¹

Statens andra syfte är att stödja ”en fri och självständig folkrörelse”. Denna strävan har två dimensioner. Först och främst är det ett erkännande till den frivilliga idrottens många ideella krafter. Ur detta perspektiv utgör statens stöd en sorts hjälp till självhjälp, där offentliga medel har som mål att stärka idrottsrörelsens förutsättningar att vara, och förbli, en omfattande, mångfacetterad och självständig massrörelse i en ideell samhällssektor. Den andra dimensionen rör de demokratiska ideal och värderingar som finns inbäddade i själva folkrörelseperspektivet, såsom allas lika rätt att få vara med och delta utifrån sina egna förutsättningar, likvärdiga villkor för flickor och pojkar, integration av eftersatta grupper liksom ett värnande av god etik

¹ Prop. 1998/99:107. *En idrottspolitik för 2000-talet*, s. 28.

och sunda ideal. Viktigt är även att idrottsrörelsen aktivt verkar för alla medlemmars faktiska möjlighet till inflytande och delaktighet:

Regeringen vill betona vikten av att idrottsrörelsen fortsätter sitt arbete att kontinuerligt utveckla och förbättra sin verksamhet efter de aktivas behov och önskemål. Det är en viktig del av idrottsrörelsens demokratiska fostran att varje människa kan påverka såväl genom en demokratiskt uppbyggd mötesverksamhet som i den vardagliga träningen och tävlingen. Det är således väsentligt att varje deltagare blir delaktig i de beslut som formar verksamheten.²

Den statliga idrottspolitikens organisatoriska ramar

I Regeringskansliet handläggs idrottsfrågor av Socialdepartementet. Ansvarigt statsråd är socialminister Jakob Forssmed. I regeringens förslag till statsbudget ingår idrott i området *Politik för det civila samhället* under utgiftsområde 17, *Kultur, medier, trossamfund och fritid*. I riksdagen bereds idrottsfrågor av kulturutskottet.

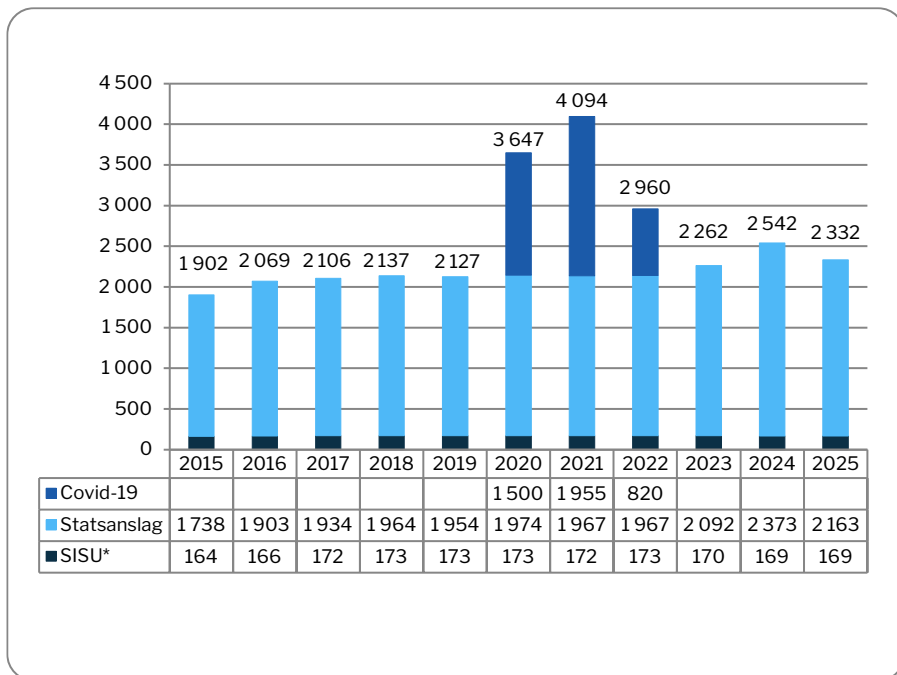
Statens idrottspolitik är rättsligt reglerad. En förordning om statsbidrag till idrottsverksamhet (SFS 1999:1177) inrättades 1999. I förordningen preciseras mål och syften med statens idrottspolitik, förutsättningar för bidragsfördelning och återrapportering med mera. Samma år instiftade riksdagen även en lag som fastslår att Riksidrottsförbundet ”prövar frågor om fördelning av statsbidrag till idrottsverksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer”.

De övergripande idrottspolitiska mål som fastslås i förordningen om statsbidrag till idrottsverksamhet konkretiseras på framför allt tre sätt. I budgetpropositionen kommenterar regeringen idrottspolitikens inriktning och utveckling. För anslaget över statsbudgeten utfärdar regeringen dessutom årliga riktlinjer till Riksidrottsförbundet. I dessa preciseras den statliga idrottspolitikens mål, syften och återrapporteringskrav fördelade över olika verksamhetsgrenar. Slutligen utfärdar regeringen även ett regleringsbrev (ställt till Kammarkollegiet) som preciserar bidragets anslagsposter och särskilda villkor.

² Ibid., s. 37.

Det statliga idrottsstödet utformning och omfattning

I figur 1.1 redovisas det statliga idrottsstödet utveckling under perioden 2015–2025.

Figur 1.1 Statens stöd till idrotten 2015–2025 (miljoner kronor)

* Anslag till Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna.

Källa: Regleringsbrev Statens stöd till idrotten 2015–2025 samt Statsbidrag till studieförbund 2015–2025

Figuren visar att statens idrottsstöd det senaste decenniet ökat från 1 902 miljoner kronor 2015 till 2 332 miljoner kronor 2025. Den stora anslagsökningen åren 2020 till 2022 förklaras av att idrottsrörelsen under den perioden tilldelats närmare 4,3 miljarder kronor i extra anslag, för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin.

I tabell 1.1 redovisas bidragets fördelning över olika anslagsposter 2025. Den största enskilda anslagsposten är "Verksamhet av gemensam natur inom idrottsrörelsen samt bidrag till lokal barn- och ungdomsverksamhet". I denna post, på drygt 1,3 miljarder kronor, ingår organisationsstöd till Riksidrottsförbundet och dess medlemsförbund, samt medel till idrottens statliga lokala aktivitetsstöd (LOK-stöd). I

posten ingår även 70 miljoner för insatser för äldres idrottande. Den näst största anslagsposten är "Särskild satsning på idrott och motion". Posten uppgår till 574 miljoner kronor. Merparten av beloppet, 525 miljoner kronor, utgörs av den särskilda satsningen *Idrottslyftet*. Därutöver ingår 49 miljoner kronor för den särskilda satsningen på daglig rörelse under skoldagen. Den tredje största posten uppgår till 110 miljoner och utgör den särskilda satsningen på att utveckla idrottsverksamhet för barn och unga i utsatta områden. I stödet till idrotten ingår även särskilda satsningar för införandet av Fritidskortet för barn och unga och för att främja idrott för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Tabell 1.1 Statens stöd till idrotten 2025 (kronor)

	Stöd i kr	Stöd i kr
Anslagspost Stöd till idrotten		2 163 311 000
Verksamhet av gemensam natur inom idrottsrörelsen samt bidrag till lokal barn- och ungdomsverksamhet (ram)	1 309 311 000	
Bidrag till internationellt samarbete m.m. (ram)	3 500 000	
Insatser mot dopning (ram)	50 000 000	
Bidrag till idrottsforskning (ram)	27 000 000	
Bidrag till specialidrott inom gymnasieskolan (ram)	43 000 000	
Särskild satsning på idrott och motion (ram)	574 000 000	
Utsatta områden (ram)	110 000 000	
Öka motståndskraften mot idrottsrelaterad brottslighet (ram)	10 000 000	
Särskilda stöd		
Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga (ram) (Fritidskort)	28 000 000	
Stöd för att främja ökad delaktighet i idrott för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar	8 000 000	
Stöd för att tillsammans med Antidoping Sverige inrätta en ombudsfunktion för idrottare som misstänks för dopning	500 000	
Anslag för vuxenutbildning		169 485 000
Särskilt verksamhetsstöd till Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna (ram)	169 485 000	
Summa		2 332 796 000

Källa: RF/Regeringen, Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 13:1, Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 2:6, Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslagen 14:1 inom utgiftsområde 17 samt regeringsbeslut

2. Indikatorer för uppföljning av statens stöd till idrotten

Inledning

I Centrum för idrottsforskningens uppdrag ingår en regelbunden och långsiktig uppföljning av statens stöd till idrotten utifrån ett så kallat indicatorsystem. Indikatorer är statistiska mått vilka påvisar, alternativt indikerar, tillstånd eller förändringsprocesser inom större system. Syftet med indikatorer är följaktligen att bedöma utvecklingen inom ett område genom kontinuerlig uppföljning av en begränsad uppsättning data.

Indikatorer är förhållandevis enkla analysinstrument. Styrkan ligger i deras förmåga att förenkla och identifiera utvecklingsprocesser, och därmed skapa förståelse för en ofta komplex verklighet. Samtidigt får de inte förväxlas med forskningsresultat.

Indikatorer avser främst att spegla i vilken riktning ett område utvecklas – men de kan sällan användas för att förklara varför en viss förändring sker.

För mer kvalitativt inriktade frågeställningar och analyser blir därmed kompletterande forskning nödvändig. Av detta följer att indikatorer med fördel kan användas som ett första led i en större uppföljningsprocess. De är – och ska vara – enkla och lättillgängliga data, som skapar en första överblick över ett område och påvisar eventuella utvecklingstendenser. Därefter kan uppföljningen kompletteras med fördjupad analys, eller forskning, inom de aspekter där indikatorerna belyst ett behov av ytterligare kunskapsinsamling.

Indikatorsystemets syfte: Att följa upp föreningsidrotten

Det övergripande syftet med Centrum för idrottsforskningens indicatorsystem är att följa upp statens stöd till idrotten, med utgångspunkt i regeringens förordning om statsbidrag till idrottsverksamhet (SFS 2009:1589). Av förordningen framgår att statsbidrag endast får beviljas 1) organisationer på central, regional eller lokal nivå som arbetar med idrottsverksamhet, 2) Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) för förberedelser inför, och deltagande i, internationell tävlingsverksamhet och 3) huvudmän ansvariga för utbildning vid riksidsrottsgymnasier.

Bidraget är alltså – med få undantag, såsom medel till riksidsrottsgymnasierna – öronmärkt för föreningsidrott. Detta gäller även vårt indikatorsystem. Idrott kan bedrivas på många sätt och i många skilda organisatoriska former. I begreppet rymms alltifrån traditionell träning i idrottsföreningar och motionsaktiviteter på kommersiella gym, till friluftsliv och skolämnet Idrott och hälsa. I Centrum för idrottsforsknings indikatorsystem är det föreningsidrotten som ska följas upp.

I fråga om vad staten vill uppnå med sitt stöd, stadgas i nämnda förordning att statsbidraget ska främja verksamhet som:

- bidrar till att utveckla barn och ungdomars intresse och benägenhet för motion och idrott
- bedrivs ur ett barnrättsperspektiv, bland annat genom att öka barn och ungdomars inflytande över, och ansvar för, sitt idrottande
- gör det möjligt för alla människor att utöva idrott och motion
- bidrar till att väcka ett livslångt intresse för motion, och därmed främjar en god hälsa hos alla människor
- syftar till att ge flickor och pojkar respektive kvinnor och män lika förutsättningar att delta i idrottsverksamhet
- utvecklar samverkan mellan organisationer som arbetar med idrottsverksamhet, skolan och andra som bedriver arbete för att främja fysisk aktivitet och goda motionsvanor
- främjar integration och god etik
- aktivt motverkar dopning inom idrotten.

I förordningen fastslås även att statsbidrag får användas för att stärka idrottsutövares internationella konkurrenskraft.

Det indikatorsystem som redovisas i det följande baseras på statsbidragets avgränsningar och preciseringar. Först har förordningens bestämmelser och syftesparagrafer delats in i fem målområden:

Målområde 1: Idrotten som folkrörelse

Målområde 2: Idrottens betydelse för folkhälsan

Målområde 3: Alla flickor och pojkars, kvinnor och mäns lika förutsättningar till deltagande

Målområde 4: Skolning i demokrati, ansvarstagande och etik

Målområde 5: Idrotters internationella konkurrenskraft

För vart och ett av dessa målområden har indikatorer utformats.

Om indikatorsystemets allmänna principer och underlag

Vid utformningen av ett indikatorsystem finns olika krav att beakta. Vissa krav handlar om vetenskaplig kvalitetssäkring. Sådana metodfrågor diskuteras i nästkommande avsnitt "Om indikatorer, statistik och vetenskaplig tillförlitlighet". Andra hänsynstaganden handlar om att skapa smidighet och tillämpbarhet i uppföljningssystemet. Som exempel bör indikatorerna vara förhållandevis enkla att ta fram, företrädesvis via offentlig statistik eller andra, större databaser.

Vidare bör indikatorer vara begripliga och entydiga att tolka. Även för en relativt oinitierad bedömare ska det vara tydligt vad indikatorn avser att mäta, och hur resultatet ska bedömas. Slutligen återstår politiskt orienterade hänsynstaganden, såsom att indikatorerna bör belysa förhållanden som uppfattas som viktiga för medborgarnas välfärd och dessutom är politiskt möjliga att förändra.

Underlaget till vårt indikatorsystem baseras på många och olika källor. Merparten av informationen har inhämtats via Riksidrottsförbundet, såsom uppgifter om specialidrottsförbundens medlemsbestånd, styrelsesammansättning och ekonomi. För aktivitetsnivån inom barn- och ungdomsidrotten har den så kallade LOK-stödsstatistiken använts. Information om ledaruppdrag, kostnader för idrottsutrustning med mera har inhämtats från Riksidrottsförbundets enkätstudie *Svenska folkets relation till motion och idrott*.

Vid sidan av Riksidrottsförbundet har SISU Idrottsutbildarna tillhandahållit information om genomförda studieinsatser inom idrottsrörelsen. Offentlig statistik

har inhämtats från Statistikmyndigheten SCB:s (SCB) undersökningar av levnadsförhållanden i Sverige, och från Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät. Antidoping Sverige har bidragit med uppgifter om Sveriges insatser mot dopning.

Om indikatorer, statistik och vetenskaplig tillförlitlighet

Att utveckla nya databaser inom ett politikområde är ofta både kostsamt och tidskrävande. Många indikatorsystem utvecklas därför ur befintlig statistik. Strategin kan enklast beskrivas som en sorts jämkning mellan de frågor man önskar få besvarade i uppföljningssystemet, och den statistik eller information som står till buds via myndigheter och andra organisationers regelbundna informationsinsamling.

En sådan process väcker många och viktiga metodfrågor. En första fråga är givetvis om de indikatorer som konstrueras har förmåga att mäta det som faktiskt avses (validitetskrav). Om exempelvis målet är att mäta den samlade svenska elitidrottens internationella konkurrenskraft, räcker det inte att enbart samla in information om svenska resultat i olympiska spel. En andra fråga handlar om kvaliteten på den information indikatorerna bygger på. Har kunskapen insamlats i enlighet med vetenskapliga principer? Finns det brister eller begränsningar i informationen? Kort sagt: Hur tillförlitlig är egentligen den data indikatorerna bygger på?

Något som ytterligare komplicerar är att många myndigheter och forskargrupper visserligen kan vara intresserade av en gemensam frågeställning, men använder så olika urvalsmetoder, mättekniker eller begreppsdefinitioner att det blir svårt att jämföra resultatet av deras arbete.

De allra flesta vetenskapliga studier är en kompromiss mellan det önskvärda och det möjliga. Detta gäller inte minst stora befolkningsstudier. Av praktiska skäl bygger denna typ av undersökningar ofta på så kallade enkätdata, det vill säga att information inhämtats hos större befolkningsgrupper genom företrädesvis enkäter eller intervjuer. I sådana kvantitativt inriktade undersökningar är principen enkel: ju fler i undersökningspopulationen som besvarar forskarnas frågor, desto större sannolikhet att befolkningsgruppens sammansättning speglas på ett korrekt sätt. Samtidigt ökar kostnaderna snabbt i takt med frågeformulärens längd och antalet tillfrågade. I praktiken bygger därför många enkätstudier på ett begränsat antal

frågeställningar, och ett mindre urval av den grupp man avser att undersöka. Detta är givetvis viktigt att beakta när man ska bedöma studiernas resultat.

Ännu ett metodproblem vid enkäter är att de tillfrågade inte alltid ger helt sanningsenliga svar. Forskning har bland annat visat att det finns en generell tendens hos respondenter att svara positivt, och att det krävs starkare motiv för att svara negativt. Denna tendens att föredra positiva svar är särskilt tydlig hos barn. När frågorna rör socialt önskvärda beteenden – såsom i vilken utsträckning man har en fysiskt aktiv och hälsosam livsstil – tillkommer risken att de tillfrågades svar påverkas av samhällets förväntningar.

Avslutningsvis återstår problemet att många människor av olika skäl väljer att inte besvara forskares frågor och enkäter. Om svarsbenägenheten varierar mellan olika svarsgrupper (exempelvis att kvinnor svarar i mindre utsträckning än män), uppstår risken att datamaterialet blir skevt. Om antalet svarande dessutom blir alltför litet, uppstår risken att de svarande inte speglar sina svarsgrupper på ett korrekt sätt. I bedömningen av olika statistiska undersökningar är det därför viktigt att alltid ta hänsyn till faktorer som antalet tillfrågade i studien, den faktiska svarsfrekvensen samt huruvida forskarna bedömt studiernas representativitet genom en bortfallsanalys.

Förändringar i indikatorsystemets källor

En allmän strävan vid etablering av indikatorsystem är att i möjligaste mån undvika förändringar i utformningen av indikatorer eller insamlingen av data. Samtidigt är det en realitet att den statistik Centrum för idrottsforskning årligen samlar in via myndigheter, idrottsrörelsen, SCB och så vidare genomgår förändringar av olika slag. Det kan handla om alltifrån att centrala frågor i en enkät omformuleras, till att underlaget för studierna försämras – eller att hela enkätstudier läggs ned.

Mot denna bakgrund ska det konstateras att Centrum för idrottsforskningens indikatorsystem genomgått vissa förändringar över tid. En betydande sådan är att Riksidrottsförbundet 2013 införde det elektroniska verksamhetssystemet IdrottOnline som källa för information om medlemsförbundens storlek och sammansättning. Vidare har den tidigare enkätstudien *Svenska folkets tävlings- och*

motionsvanor reviderats, och ersatts av *Svenska folkets relation till motion och idrott*. Den senare studien genomförs sedan 2019 vartannat år.

Därtill har SCB över tid både omformulerat och begränsat sina frågor om idrott och fysisk aktivitet, i sina årliga studier av medborgarnas levnadsförhållanden. Det senare har medfört att indikatorerna 3.2 och 3.3 (om ungas deltagande i olika idrotter samt deras tillgång till anläggningar) inte längre kan redovisas. Sedan 2015 har dessutom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) upphört att sammanställa information om idrottsskador, med effekten att indikator 2.3 om skadade i olycksfall inom idrotten inte heller kan redovisas. Även indikatorerna 5.2 och 5.4 har utgått, eftersom Centrum för idrottsforskning inte längre följer upp talangutveckling inom ramen för SOK.

Till följd av dessa förändringar har Centrum för idrottsforskning initierat en större översyn av sitt indicatorsystem. Ambitionen är både att kvalitetssäkra befintliga indikatorer, och identifiera nya, i målområden där kunskapen begränsats eller försämrats. Detta arbete kommer att fortgå och intensifieras under 2026.

Sedan 2019 års rapport har uppgifter från SOK om medaljkapacitet och talangatsningar i olympiska idrotter utgått, och ersatts av nya uppgifter från Riksidrottsförbundet om andelen kvinnor och män i specialidrottsförbundens landslagstrupper.

Målområde 1: Idrotten som folkrörelse

Målområdet behandlar idrottens ställning som frivilligt organiserad folkrörelse, dess självständighet i förhållande till stat respektive marknad, det ideella ledarskapets omfattning och betydelse med mera.

Målområde 1 innehåller sammanlagt sex indikatorer. De första fyra avser idrottens karaktär av ideell rörelse (folkrörelse) mätt i föreningsmedlemskap, aktiviteter inom barn- och ungdomsidrotten samt ideellt engagemang. De följande två speglar föreningsidrottens existensvillkor i relation till stat och marknad, mätt efter specialidrottsförbundens totala omsättning och offentliga stöd.

Indikator 1.1 Medlemmar i idrottsrörelsen

- *Precisering:* Idrottsrörelsens totalpopulation fördelad på kön och ålder (6–80 år)
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* IdrottOnline samt enkätstudien Svenska folkets relation till motion och idrott

Tabell 2.1.1.1 Riksidrottsförbundets medlemmar 2017–2019, 2021 och 2023 (6–80 år)*

År	Alla medlemmar	Andel av urvalsgruppen (%)	Samtliga i urvalsgruppen
2023	3 122 000	33	9 359 000
2021	3 213 000	35	9 238 000
2019	3 343 000	37	9 121 000
2018	3 149 000	35	9 025 000
2017	3 249 000	36	8 918 000

* Kategorin icke-medlemmar redovisas inte i tabellen.

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till motion och idrott (skattade värden; sedan 2019 genomförs undersökningen vartannat år)

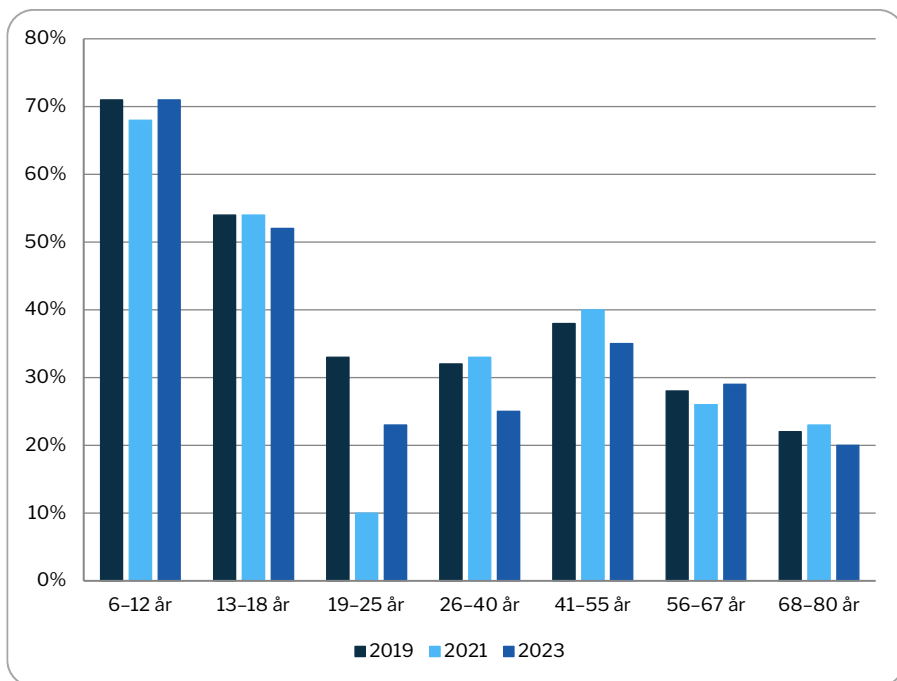
Tabell 2.1.1.1 redovisar den organiserade idrottens medlemskår 2017–2023. Uppgifterna är skattade och hämtade från Riksidrottsförbundets enkätstudie *Svenska folkets relation till motion och idrott*. Studien genomförs sedan 2019 endast vartannat år, med följden att statistik inte samlats in för 2020, 2022 eller 2024.

Siffrorna indikerar att strax över 3,1 miljoner personer – mer än var tredje svensk medborgare i åldern 6–80 år – var medlemmar i en idrottsförening 2023. Jämförelse över tid visar små variationer. Visserligen kan en viss variation i andelen noteras

mellan åren, men eftersom statistiken baseras på skattade värden måste förändringar behandlas med försiktighet. Huruvida nedgången mellan 2019 och 2023 är reell är således svårt att bedöma. Däremot ger statistiken fog för påståendet att idrottsrörelsen är en av Sveriges största folkrörelser.

En granskning av den könsmässiga sammansättningen indikerar att idrottsrörelsens medlemmar 2023 bestod av 45 procent kvinnor och 55 procent män. Om begreppet *jämställd* definieras som att det underrepresenterade könet i en verksamhet ska uppgå till minst 40 procent, uppfyllde idrottsrörelsen i sin helhet detta kriterium. Om vi i stället studerar fördelningen av kvinnor och män i olika specialidrottsförbund blir bilden mer komplex (se figur 2.1.1.2–2.1.1.3 samt tabell 2.1.1.2). Hela 46 av Riksidrottsförbundets 72 medlemsförbund 2024 (64 procent) hade över 60 procent män bland sina medlemmar. Vidare hade 15 förbund (21 procent) en jämställd medlemskår, medan 11 förbund (15 procent) i stället hade över 60 procent kvinnor bland sina medlemmar. Idrottsrörelsen är alltså jämställd på aggregerad nivå, men kvinnor och mäns val av idrottsaktiviteter skiljer sig åt.

Riksidrottsförbundets enkätstudie *Svenska folkets relation till motion och idrott* ger möjlighet att studera idrottsrörelsens medlemskår även ur ett generationsperspektiv. I figur 2.1.1.1 redovisas idrottsrörelsens medlemmar 2019, 2021 och 2023 fördelade på åldersgrupper, och uttryckta som andel av samtliga i varje ålderskategori. Figuren är intressant eftersom den belyser föreningsidrottens popularitet i olika ålderskategorier. Därtill är jämförelsen mellan 2019, 2021 och 2023 viktig, eftersom den visar förändringar i idrottsrörelsens sammansättning mellan året före (2019) och de efter coronapandemin (2021 och 2023).

Figur 2.1.1.1 Idrottsrörelsens åldersfördelning 2019, 2021 och 2023, andel av samtliga i varje ålderskategori (%)

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till motion och idrott (skattade värden; sedan 2019 genomförs undersökningen vartannat år)

På ett övergripande plan visar figur 2.1.1.1 att idrottsrörelsen engagerar personer i alla åldersgrupper. Samtidigt framkommer tydliga åldersrelaterade mönster, såtillvida att andelen medlemmar är högst bland barn och yngre ungdomar. I ålderskategorin 6–12 år utgör de drygt 70 procent (2023). I åldersgruppen ”unga vuxna” (19–40 år) är andelen medlemmar omkring 25 procent. Därefter ökar åter andelen medlemmar i åldersgruppen 41–55 år, för att sedan minska igen i takt med ökad ålder. Variationen mellan ålderskategorierna visar att medlemskapet i idrottsrörelsen är särskilt högt i unga år, och i den fas i livet då många är föräldrar till idrottsaktiva barn. Det senare mönstret går tydligt att relatera till det ideella engagemanget inom idrottsrörelsen,

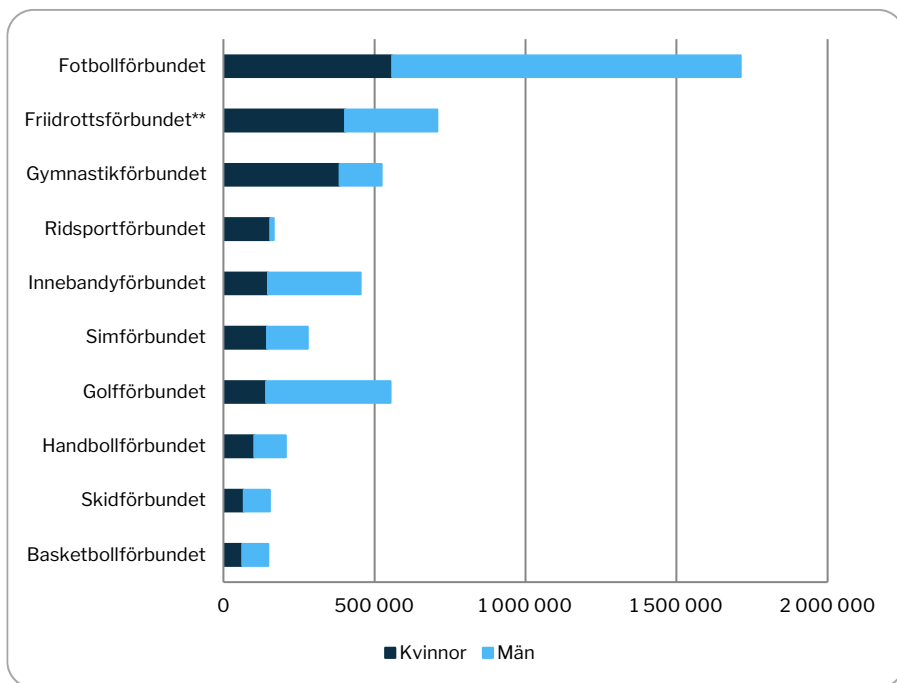
vilket Centrum för idrottsforskning hade i uppdrag av regeringen att genomföra en fördjupad analys av under 2024.³

I de flesta åldersgrupper är skillnaderna små mellan andelen medlemmar 2019 och 2021 respektive 2023. Ett undantag är åldersgruppen 19–25 år, där andelen medlemmar minskat mellan 2019 och 2021. Nedgången förklaras framför allt av pandemin och det faktum att Folkhälsomyndighetens rekommendationer på idrottsområdet var mer restriktiva för unga över 18 år. Vi kan notera en uppgång 2023, men förändringen måste även här behandlas med försiktighet, eftersom statistiken baseras på skattade värden.

Riksidrottsförbundet inhämtar årlig statistik från specialidrottsförbunden. Uppgifter om personer registrerade som "Aktiv i idrott" via det elektroniska administrationsverktyget IdrottOnline gör det möjligt att jämföra den könsmässiga fördelningen mellan olika förbund. Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit i föreningens aktiviteter minst en gång på ett år, exempelvis som utövare, tränare, ledare eller förtroendevald.

Figurerna 2.1.1.2–2.1.1.3 och tabell 2.1.1.2 visar stora skillnader mellan de förbund som har högst antal, respektive störst andel, kvinnor eller män. Belysande exempel är att cheerleading, ridsport, islandshäst och konståkning är idrotter där andelen kvinnor uppgår till mellan 84 och 96 procent. Flest kvinnor återfinns däremot i fotboll, friidrott och gymnastik. På motsvarande sätt är andelen män störst i idrotter som flygsport, biljard, e-sport och cricket (84–89 procent), men antalet högst inom idrotterna fotboll, golf och innebandy.

³ Vamstad, J. (2025). "Idealitet i idrottsrörelsen då och nu". I Centrum för idrottsforskning (Red.), *Jag ställer upp!* Rapport 2025:3.

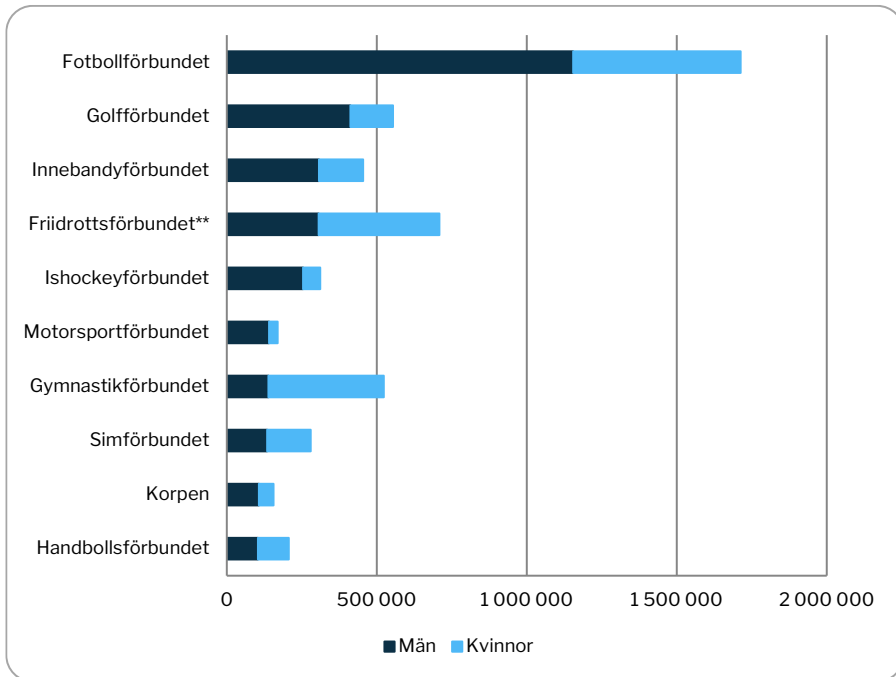

Figur 2.1.1.2 Specialidrottsförbund med flest kvinnor ("Aktiv i idrott") 2024

* Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit minst en gång på ett år i någon av föreningens aktiviteter. En person kan vara "Aktiv i idrott" i flera specialidrottsförbund. Data är från november 2024.

** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet.

Källa: RF/IdrottOnline

Figur 2.1.1.3 Specialidrottsförbund med flest män ("Aktiv i idrott") 2024

* Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit minst en gång på ett år i någon av föreningens aktiviteter. En person kan vara "Aktiv i idrott" i flera specialidrottsförbund. Data är från november 2024.

** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Fröidrottsförbundet.

Källa: RF/IdrottOnline

Tabell 2.1.1.2 Specialidrottsförbund med störst andel män respektive kvinnor ("Aktiv i idrott") 2024 (%)

Förbund med störst andel män	%	Förbund med störst andel kvinnor	%
Flygsportförbundet	89	Cheerleadingförbundet	96
Billjardförbundet	86	Ridsportförbundet	93
E-sportförbundet	86	Islandshästförbundet	89
Cricketförbundet	84	Konståkningsförbundet	84
Bordtennisförbundet	83	Gymnastikförbundet	74
Frisbeesportförbundet	83	Draghundsportförbundet	67
Förbundet för amerikansk fotboll**	83	Danssportförbundet	66
Motorsportförbundet	83	Friidrottsförbundet***	57
Dartförbundet	82	Volleybollförbundet	54
Ishockeyförbundet	82	Dövidrottsförbundet	52
Skyttesportförbundet	81	Simförbundet	52

* Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit minst en gång på ett år i någon av föreningens aktiviteter. En person kan vara "Aktiv i idrott" i flera specialidrottsförbund. Data är från november 2024.

** Förbundet för amerikansk fotboll, flaggfotboll och landhockey.

*** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Friidrottsförbundet.

Källa: RF/IdrottOnline

Indikator 1.2 Medlemmar i specialidrottsförbund

- *Precisering:* Medlemskap i idrottsrörelsens specialidrottsförbund
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* IdrottOnline

Indikator 1.2 avser att spegla olika idrotters storlek och sammansättning över tid. Uppgifterna härrör från specialidrottsförbundens medlemsstatistik, såsom den framträder i det elektroniska administrationsverktyget IdrottOnline ("Aktiv i idrott").

Som statistikunderlag har IdrottOnline både styrkor och svagheter. En viktig fördel är att medlemsstatistiken genom IdrottOnline baseras på faktiskt registrerade medlemmar i lokala idrottsföreningar, till skillnad från tidigare då förbundens medlemsrapportering i stor utsträckning baserades på skattningar. Detta får däremot inte tolkas som att IdrottOnline ger en heltäckande bild av idrottsrörelsens medlemskår. Det finns fortfarande föreningar som inte använder systemet. Det är frivilligt för idrottsföreningar att ha sitt medlemsregister i IdrottOnline, och eftersom det förekommer andra administrativa system kan det finnas medlemmar i

idrottsrörelsen som inte är registrerade i detta. Därtill är registervården högst ojämn bland idrottens många föreningar. Det saknas även rutiner för rensning, vilket gör att personer som inte längre är medlemmar kan finnas kvar i registren, med konsekvensen överregistrering. Dessa faktorer riskerar att ge en felaktig bild av svensk föreningsidrott, och falska statistiska indikationer. Att många föreningar successivt övergår till att använda IdrottOnline ger dessutom det felaktiga intrycket att specifika idrotter har en ovanligt snabb tillväxt. På motsvarande sätt riskerar de föreningar som mer löpande uppdaterar sina medlemsregister (och därmed avregistrerar personer som inte längre betalar medlemsavgift) att få just sina idrotter att framstå som drabbade av medlemsflykt.

En ytterligare svaghet med IdrottOnline som källa till medlemsstatistik är att måttet "Aktiv i idrott" är brett och svårtolkat. Måttet inrättades för att skapa skillnad mellan aktiva och passiva medlemmar. Enligt Riksidrottsförbundets bestämmelser ska en medlem bedömas som "Aktiv i idrott" om denne deltagit minst en gång under ett år i någon av föreningens aktiviteter, exempelvis som utövare, tränare, ledare eller förtroendevald. Problemet är dock att definitionen till viss del även omfattar supportrar, under förutsättning att de betalar medlemsavgift och minst en gång under ett år deltar i en av föreningens aktiviteter, såsom ett årsmöte. Det bör även noteras att en person kan vara medlem i flera specialidrottsförbund, liksom ha flera medlemskap i flera idrottsföreningar i ett och samma specialidrottsförbund. Av dessa resonemang följer att specialidrottsförbundens medlemsrapportering måste analyseras med försiktighet. Större förändringar i statistiken bör lämpligtvis kontrolleras med andra källor och undersökas vidare i varje enskilt fall.

Riksidrottsförbundet har uppmärksammat osäkerheten med "Aktiv i idrott", och genomför utvecklingsarbeten för att öka kvaliteten på underlaget om idrottsrörelsens medlemmar. I november 2024 ersattes "Aktiv i idrott" med ett nytt mätetal.

Med detta sagt redovisas specialidrottsförbundens rapporterade medlemsbestånd 2024 i tabell 2.1.2.1.

Tabell 2.1.2.1 Antal medlemskap ("Aktiv i idrott") 2024, fördelade på specialidrottsförbund

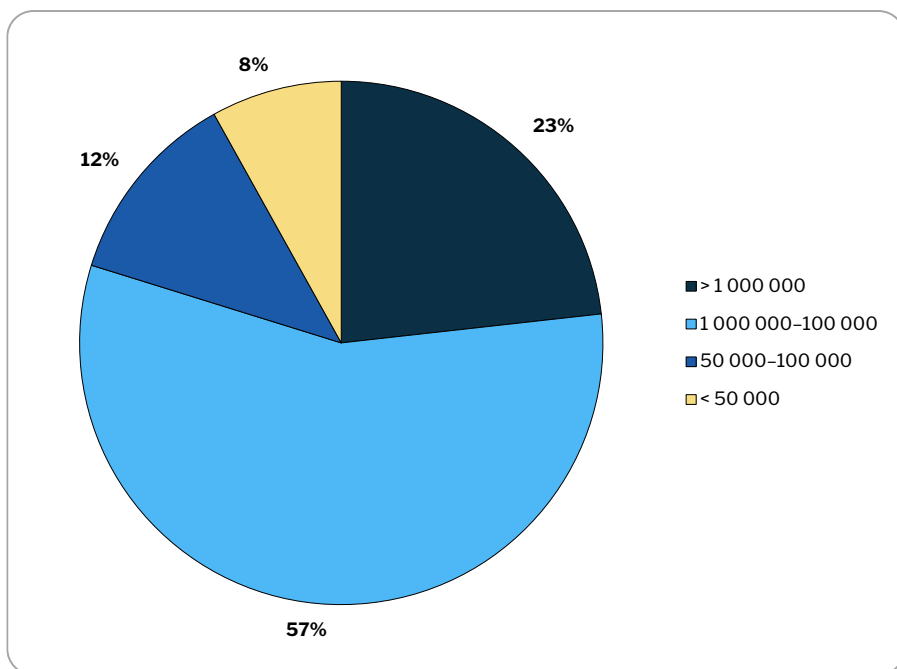
Förbund	Medlemmar	Förbund	Medlemmar
Fotbollförbundet	1 713 570	Bowlingförbundet	27 518
Friidrottsförbundet**	708 190	Cheerleadingförbundet	24 441
Golfförbundet	553 636	Karateförbundet	23 226
Gymnastikförbundet	523 433	Judoförbundet	23 127
Innebandyförbundet	454 470	Skridskoförbundet***	20 748
Ishockeyförbundet	310 841	Flygsportförbundet	20 470
Simförbundet	279 251	Klätterförbundet	18 772
Handbollförbundet	206 222	Frisbeesportförbundet	17 837
Motorsportförbundet	169 121	Förb. för amerikansk fotboll****	16 008
Ridsportförbundet	166 709	Triathlonförbundet	14 010
Korpen	154 952	Tyngdlyftningsförbundet	13 711
Skidförbundet	154 255	Bågskytteförbundet	13 705
Basketbollförbundet	148 584	Bouleförbundet	12 453
Skyttesportförbundet	122 874	Islandshästförbundet	11 144
Budo- och Kampsportsförbundet	121 927	Bangolförbundet	10 874
Tennisförbundet	105 852	Rugbyförbundet	10 560
Skolidrottsförbundet	92 541	Draghundsportförbundet	9 362
Seglarförbundet	89 679	Squashförbundet	8 995
Orienteringsförbundet	88 896	Cricketförbundet	8 264
Bilsportförbundet	84 201	Skidskytteförbundet	8 008
Bordtennisförbundet	80 227	Mångkampsförbundet	7 909
Akademiska idrottsförbundet	71 649	Sportdykarförbundet	7 220
Cykelförbundet	70 685	Fäktförbundet	7 214
Bandyförbundet	58 664	Vattenskid- och Wakeboardförb.	7 045
Volleybollförbundet	58 121	Roddförbundet	5 261
Badmintonförbundet	57 642	Castingsförbundet	4 964
Danssportförbundet	56 935	Dövidrottsförbundet	4 656
Konståkningsförbundet	52 558	Basebollförbundet*****	4 206
Boxningsförbundet	50 835	Isseglarförbundet	4 132
Taekwondoförbundet	42 647	Varpaförbundet	4 125
Skateboardförbundet	37 743	Dartförbundet	4 028
Brottningsförbundet	30 846	Curlingförbundet	3 842
Styrkelyftförbundet	30 218	Biljardförbundet	3 588
Padelförbundet	28 687	Dragkampförbundet	3 233
Parasportförbundet	28 493	E-sportförbundet	973
Kanotförbundet	28 216	Förbundet för funktionell fitness	908

* Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit minst en gång på ett år i någon av föreningens aktiviteter. En person kan vara "Aktiv i idrott" i flera specialidrottsförbund. Data är från november 2024. ** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Friidrottsförbundet. *** Skridsko-, Kålk- och Rullidrottsförbundet. **** Förbundet för amerikansk fotboll, flaggfotboll och landhockey. ***** Baseboll-, Softboll- och Lacrosseförbundet.

Källa: RF/IdrottOnline

Tabell 2.1.2.1 visar tydligt att de totalt 72 specialidrottsförbund som tillhörde Riksidrottsförbundet 2024 utgör en brokig skara av både stora och små sammanslutningar. Störst är ett förbund, det för fotboll, med drygt 1,7 miljoner medlemmar. Därefter följer ytterligare 15 stora förbund, med medlemsantal på över 100 000 individer vardera. Här utmärker sig förbunden för friidrott, golf och gymnastik med medlemsbestånd i spannet 500 000–800 000. De 16 stora förbunden samlar närmare 80 procent av Riksidrottsförbundets totala medlemskår. Tretton förbund utgör en mellankategori, med medlemsantal på 50 000–100 000 personer, motsvarande tolv procent av den totala medlemskåren. Resterande 43 förbund (8 procent) har alla medlemsantal på färre än 50 000 personer.

Ett sätt att åskådliggöra variationer i storlek är att sammanföra förbunden i olika kategorier, enligt figur 2.1.2.1.

Figur 2.1.2.1 Antal specialidrottsförbund grupperade efter medlemsantal och förbundens andel (%) av det totala medlemsantalet ("Aktiv i idrott"*) 2024

* Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit minst en gång på ett år i någon av föreningens aktiviteter. En person kan vara "Aktiv i idrott" i flera specialidrottsförbund. Data är från november 2024.

Källa: RF/IdrottOnline

Förändringar i förbundens medlemsstatistik mellan 2023 och 2024

Ett rimligt antagande vore att coronapandemin och de påföljande samhällsrestriktionerna skulle ha haft en negativ effekt på idrottsrörelsens medlemsstatistik. En tid när många föreningar tvingades lägga ned eller kraftigt begränsa sin verksamhet borde väl resultera i färre, snarare än fler, medlemmar? En jämförelse över tid visar anmärkningsvärt nog en motsatt bild. Antalet registrerade medlemmar i idrottsrörelsen ökade nämligen under perioden 2019–2022. Åren 2023 och 2024 fortsatte denna ökning. Totalt registrerades drygt 300 000 fler medlemskap 2024 än 2023, motsvarande en tillväxt på närmare fem procent. En majoritet av förbunden ökade i antal och mest ökade Svenska Fotbollförbundet, från knappt 1,6 miljon medlemmar 2023 till drygt 1,7 miljoner 2024. Andra förbund som ökade procentuellt sett är Svenska Danssportförbundet (28 procent), Svenska Padelförbundet (26 procent) och Svenska Klätterförbundet (18 procent). Den till synes stora tillväxten av nya medlemskap i svensk idrottsrörelse måste hanteras med stor försiktighet. Som tidigare nämnts är IdrottOnline i dagsläget inte en tillförlitlig kunskapskälla när det gäller medlemskap i idrottsföreningar. Enligt Centrum för idrottsforskningens bedömning kan IdrottOnline i uppföljningssammanhang användas som ett grovt mått på olika förbunds relativa storlek, men i mätningar av idrottsrörelsens faktiska verksamhet är andra mått att föredra.

Stora och små

När föreningsantal och medlemsbestånd sammanförs i tabellerna 2.1.2.2 och 2.1.2.3 framträder diverse mönster. Vissa förbund – framför allt golf men även simidrott, friidrott, ishockey och akademisk idrott – utmärker sig genom att ha stora föreningar. I andra, såsom e-sport, dart, funktionell fitness, parasport och sportdykning är det vanligt med ett betydligt lägre genomsnittligt medlemsbestånd i föreningarna. Svenska Fotbollförbundet har både flest medlemmar och föreningar. Därefter utmärker sig förbunden för friidrott och golf med många medlemmar, medan skidor och skyttesport i stället har många föreningar.

Tabell 2.1.2.2 Specialidrottsförbund med störst och minst föreningar ("Aktiv i idrott"* per förening**) 2024

Störst föreningar (kvot)		Minst föreningar (kvot)	
Golfförbundet	1 398	E-sportförbundet	24
Simförbundet	919	Dartförbundet	25
Friidrottsförbundet***	765	Förbundet för funktionell fitness	26
Ishockeyförbundet	637	Parasportförbundet	49
Akademiska idrottsförbundet	602	Sportdykarförbundet	53
Korpen	589	Bouleförbundet	54
Gymnastikförbundet	579	Bowlingförbundet	56
Fotbollförbundet	565	Biljardförbundet	57
Innebandyförbundet	557	Curlingförbundet	65
Handbollförbundet	499	Flygsportförbundet	65

* Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit minst en gång på ett år i någon av föreningens aktiviteter. En person kan vara "Aktiv i idrott" i flera specialidrottsförbund. Data är från november 2024.

** Enbart föreningar med organisationsnummer ingår. En del föreningar har sektioner, och ingår därmed i flera specialidrottsförbund.

*** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet.

Källa: RF/IdrottOnline

Tabell 2.1.2.3 Specialidrottsförbund med flest föreningar* och flest medlemmar ("Aktiv i idrott"**) 2024

Flest föreningar		Flest medlemmar	
Fotbollförbundet	3 033	Fotbollförbundet	1 713 570
Skidförbundet	1 209	Friidrottsförbundet***	708 190
Skyttesportförbundet	1 022	Golfförbundet	553 636
Friidrottsförbundet***	926	Gymnastikförbundet	523 433
Gymnastikförbundet	904	Innebandyförbundet	454 470
Budo- och Kampsportsförbundet	841	Ishockeyförbundet	310 841
Innebandyförbundet	816	Simförbundet	279 251
Ridsportförbundet	804	Handbollförbundet	206 222
Skolidrottsförbundet	637	Motorsportförbundet	169 121
Parasportförbundet	580	Ridsportförbundet	166 709

* Enbart föreningar med organisationsnummer ingår. En del föreningar har sektioner, och ingår därmed i flera specialidrottsförbund.

** Med "Aktiv i idrott" menas att man deltagit minst en gång på ett år i någon av föreningens aktiviteter. En person kan vara "Aktiv i idrott" i flera specialidrottsförbund. Data är från november 2024.

*** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet.

Källa: RF/IdrottOnline

Indikator 1.3 Aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten

- *Precisering:* LOK-stödsberättigade deltagartillfällen och aktiviteter fördelade på åldersgrupper och kön
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Statligt lokalt aktivitetsstöd (LOK)

Det statliga lokala aktivitetsstödet (LOK-stödet) är ett generellt, statligt aktivitetsstöd riktat till lokala och ideella ungdomsorganisationer. För idrottsföreningar gäller särskilda regler, beslutade av Riksidrottsstyrelsen. Bidragsberättigade är ideella föreningar anslutna till något av Riksidrottsförbundets specialidrottsförbund. Bidrag utgår för både aktiviteter och så kallade deltagartillfällen, det vill säga deltagare som deltar i aktiviteten. Bidragsberättigade deltagare är barn och ungdomar i åldern 6–25 år. För deltagare inom idrott för personer med funktionsnedsättningar saknas övre åldersgräns.

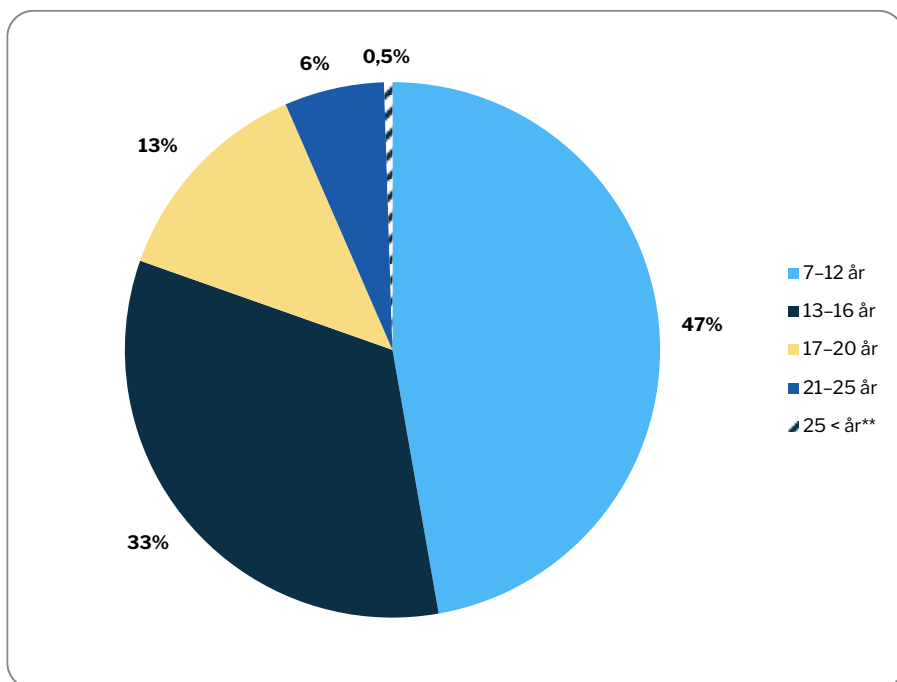
Riksidrottsstyrelsen har under senare år beslutat om ett antal förändringar i reglerna för att beviljas LOK-stöd. Med början 1 januari 2022 har antalet aktiviteter en deltagare kan beviljas stöd för per vecka begränsats. Från 1 juli 2023 har också antalet deltagare per grupp som kan utgöra underlag för stöd sänkts från 30 till 20 deltagare. Parallellt har kravet för att en aktivitet ska kunna redovisas sänkts från 60 till 45 minuter och så kallade flexibla aktivitetsformer har införts. Flexibla aktivitetsformer innebär att ett tidigare krav på gemensam samling och avslutning har tagits bort. Den 1 juli 2025 sänktes även åldersgränsen från 7 till 6 år. Utöver detta har LOK-stödsreglerna kompletterats ytterligare avseende bidragshantering utifrån förändringar i förordning (1999:1177) om statsbidrag till idrottsverksamhet.

Att Riksidrottsstyrelsen förändrar reglerna för LOK-stöd kan ha flera orsaker. Ibland är syftet att anpassa stödet till förändringar i idrottsföreningars verksamhet. Införseln av flexibla aktivitetsformer kan ses som ett exempel på detta. Ibland är syftet i stället att påverka hur föreningarna utformar sin barn- och ungdomsidrott. Oavsett orsaker, riskerar förändringar i bidragssystemet alltid att inverka på möjligheten att använda LOK-stödsstatistiken som mått på aktivitetsnivåerna inom barn- och ungdomsidrotten över tid. I denna rapport analyseras aktivitetsnivån inom barn- och ungdomsidrotten fram till 2024. Vår analys ska läsas med en medvetenhet om att förändringar i LOK-stödets utformning påverkar aktivitetsnivåerna i svensk barn-

och ungdomsidrott liksom möjligheterna att bedöma förändring över tid. Vidare ska tilläggas att Riksidrottsförbundet ännu inte redovisat någon egen analys över hur förändringarna i LOK-stödet påverkar barn- och ungdomsidrotten, vare sig i sin helhet eller för enskilda idrotter.

Aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten fördelad på kön och ålder

Enligt 2024 års LOK-statistik redovisade landets lokala idrottsföreningar sammanlagt drygt 62,5 miljoner deltagartillfällen, varav den största andelen bestod av barn och ungdomar mellan 7 och 12 år (se figur 2.1.3.1).

Figur 2.1.3.1 Lokalt aktivitetsstöd 2024, deltagartillfällen (totalt 62,5 miljoner) fördelade på åldersgrupper (%)*

* På grund av avrundning blir totalen inte 100 procent.

** För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Källa: RF/LOK-stöd

En granskning av den könsmissiga fördelningen i tabell 2.1.3.1 visar att pojkar svarade för 60 procent av samtliga deltagartillfällen, och flickor för 40 procent. Denna

fördelning har varit i huvudsak oförändrad sedan Centrum för idrottsforskningens första uppföljning av statens stöd 2009. Vidare framkommer att andelen pojkar ökar något med stigande ålder, fram till och med 25 års ålder. Sammantaget indikerar statistiken att pojkar redan i unga år är något mer aktiva inom föreningsidrotten än flickor, och att skillnaderna därefter tilltar under ungdomsperioden.

Tabell 2.1.3.1 Lokalt aktivitetsstöd 2024, deltagartillfällen fördelade på åldersgrupper och kön (%)

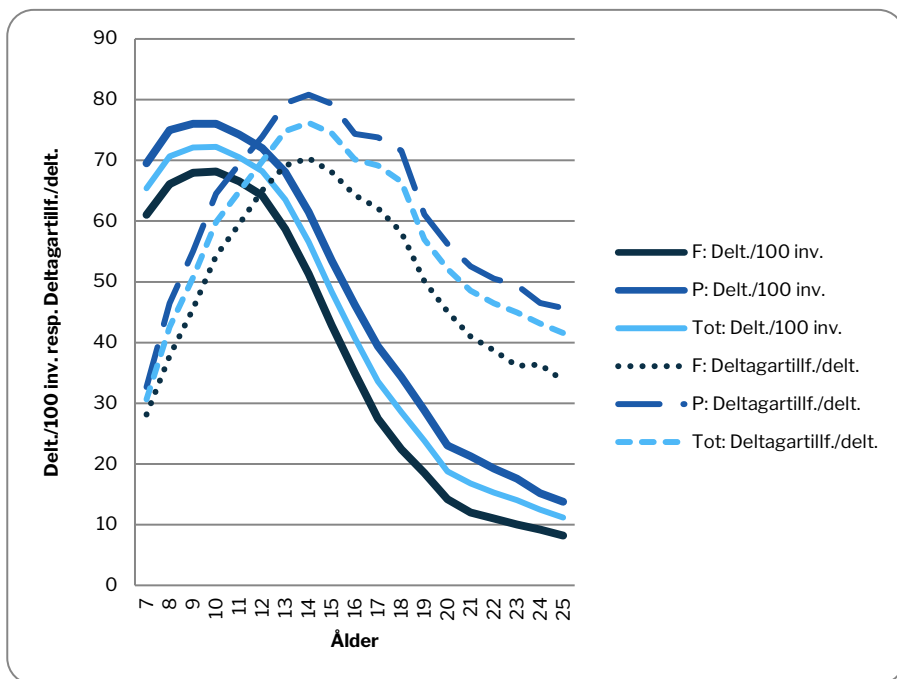
Ålder	Pojkar	Flickor
7–12 år	58	42
13–16 år	60	40
17–20 år	66	34
21–25 år	71	29
25 < år*	63	37
Alla	60	40

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Källa: RF/LOK-stöd

Sedan 1 juli 2020 är det obligatoriskt att närvaroregistrera samtliga LOK-stödsaktiviteter digitalt. Detta innebär att det går att följa unika individer i statistiken, vilket ger nya och betydligt bättre metoder för att mäta ungas idrottande via LOK-stödet. Mot denna bakgrund redovisade Riksidrottsförbundet ny statistik under 2025.⁴ Figur 2.1.3.2 visar enskilda deltagare och deltagartillfällen i idrottsaktiviteter fördelade på ålder, kön samt totalt 2023. Deltagarna är relaterade till befolkningsstatistik (per 100 invånare) för att väga in befolkningsstrukturen. Statistiken visar att pojkarnas aktivitetsnivåer över lag var högre än flickornas, men att mönstren annars var snarlika för flickor och pojkar. Deltagandet var högst bland 9 och 10-åringar, medan det genomsnittliga antalet deltagartillfällen per individ var högst bland 14-åringarna. Figur 2.1.3.2 bekräftar därmed ett välkänt mönster i barn- och ungdomsidrotten, som tidigare varit svårt att belysa i faktiska mått. Vi ser att många barn söker sig till idrotten i unga år. Vid 10-årsåldern inleds dock en nedgång, och medan antalet unga som föreningsidrottar blir färre, ökar träningsmängden för de som väljer att stanna kvar.

⁴ <https://www.rf.se/nyhetsarkiv/pressmeddelanden/2025-11-05-ny-statistik-ger-fordjupad-bild-av-svensk-barn--och-ungdomsidrott>.

Figur 2.1.3.2 Lokalt aktivitetsstöd 2023, antal deltagare per 100 invånare och antal deltagartillfällen per deltagare (7–25 år) fördelade på flickor, pojkar och totalt

Källa: RF/LOK-stöd⁵

Aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten fördelad på idrotter

I tabell 2.1.3.2 redovisas deltagartillfällen och aktiviteter för samtliga specialidrottsförbund under 2024.

⁵ <https://www.rf.se/download/18.5adfcdf19a3a1017d775a4e/1762242425259/Underlag20120Deltagande.pdf>.

Tabell 2.1.3.2 Lokalt aktivitetsstöd 2024, deltagartillfällen och aktiviteter (7–25 år*) fördelade på specialidrottsförbund**

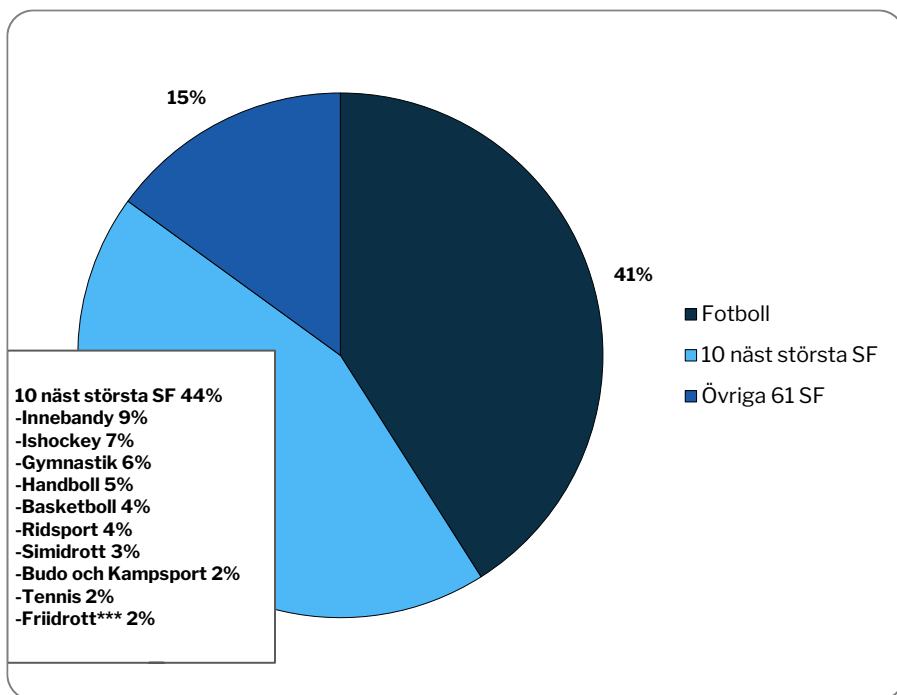
Förbund	Deltagartillf.	Aktiviteter	Förbund	Deltagartillf.	Aktiviteter
Fotboll	25 317 716	1 920 283	Am. fotboll****	80 910	8 791
Innebandy	5 330 111	419 984	Segling	76 792	11 543
Ishockey	4 445 350	330 904	Styrkelyft	72 088	10 436
Gymnastik	3 580 520	303 846	Klättring	68 456	9 384
Handboll	3 407 843	266 632	Tyngdlyftning	65 461	7 224
Basketboll	2 700 571	254 646	Rugby	63 036	6 983
Ridsport	2 291 638	381 733	Motorsport	61 830	7 589
Simidrott	2 119 281	296 184	Kanot	60 102	9 241
Budo/Kampsport	1 467 448	130 503	Cricket	57 039	4 263
Tennis	1 311 093	288 534	Bågskytte	44 486	7 584
Friidrott***	1 022 643	117 340	Skateboard	35 289	5 556
Konståkning	914 963	129 738	Baseboll*****	29 138	3 624
Boxning	699 809	50 908	Frisbee	23 081	2 706
Taekwondo	668 965	51 674	Skidskytte	22 958	3 273
Karate	633 156	60 550	Skridsko*****	21 801	3 070
Bordtennis	623 152	69 988	Squash	19 148	3 242
Cheerleading	518 266	34 247	Bilsport	19 114	2 509
Volleyboll	514 561	54 593	Sportdykning	17 922	2 590
Badminton	488 512	50 309	Rodd	17 146	2 858
Bandy	371 642	36 023	Vattenskidor*****	14 409	2 004
Skidor	360 739	39 237	Triathlon	11 517	1 746
Golf	332 588	45 049	E-sport	11 026	1 280
Brottning	327 601	30 193	Boule	9 916	1 341
Judo	317 054	30 121	Islandshäst	8 967	1 760
Orientering	303 788	37 574	Dragkamp	8 204	838
Skolidrott	248 416	16 809	Mångkamp	6 603	753
Parasport	164 396	18 004	Curling	6 231	984
Danssport	148 373	17 851	Bangolf	5 981	1 240
Korpen	142 913	14 838	Biljard	3 728	609
Skyttesport	137 212	20 526	Flygsport	3 308	700
Padel	122 732	22 822	Varpa	2 277	313
Bowling	110 409	12 734	Funktionell fitness	1 563	227
Cykel	90 464	11 345	Dart	1 293	157
Fäktning	90 217	11 741	Issegling	570	128
Dövidrott	89 452	5 264	Casting	475	65
Akademisk idrott	85 974	11 299	Draghundsport	475	75

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns. ** Gång- och Vandrarförbundet saknas i tabellen. Förbundet gick under 2023 samman med Friidrottsförbundet, men redovisas separat: Deltagartillfällen 84, aktiviteter 17. *** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet. **** Förbundet för amerikansk fotboll, flaggfotboll och landhockey. ***** Baseboll-, Softboll- och Lacrosseförbundet. ***** Skridsko-, Kålk- och Rullidrottsförbundet. ***** Vattenskid- och Wakeboardförbundet.

Källa: RF/LOK-stöd

Tabell 2.1.3.2 visar anmärkningsvärt stora skillnader i specialidrottsförbundens antal bidragsberättigade deltagartillfällen och aktiviteter. Framför allt utmärker sig Svenska Fotbollförbundet genom aktivitetsnivåer som vida överstiger övriga idrotter: drygt 25 miljoner deltagartillfällen och över 1,9 miljoner aktiviteter under 2024. I andra änden av listan finns Svenska Draghundsportförbundet, som redovisade mer blygsamma 475 deltagartillfällen och 75 aktiviteter.

Ett sätt att åskådliggöra de stora skillnaderna i svensk barn- och ungdomsidrott är att gruppera samtliga specialidrottsförbund utifrån deras respektive antal deltagartillfällen 2024. Detta görs i figur 2.1.3.3 nedan. Det ska understrykas att redogörelsen avser olika idrotters relativa storlek mätt i aktivitetsnivå (deltagartillfällen), inte i medlemskap (jfr. figur 2.1.2.1).

Figur 2.1.3.3 Lokalt aktivitetsstöd 2024, andel deltagartillfällen (7–25 år*) fördelade på Fotbollsförbundet, de tio näst största specialidrottsförbunden (SF)** och övriga 61 SF

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns. ** Gång- och Vandrarförbundet saknas i figuren. Förbundet gick under 2023 samman med Friidrottsförbundet, men redovisas separat: Deltagartillfällen 84. *** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet.

Källa: RF/LOK-stöd

Figur 2.1.3.3 ger en fascinerande bild av aktivitetsnivåerna i idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet. Svenska Fotbollförbundet utgör här en egen kategori. Med sina dryga 25 miljoner deltagartillfällen svarar förbundet för hela 41 procent av de deltagartillfällen som tilldelades LOK-stöd under 2024. Därefter hittar vi ytterligare tio förbund med deltagartillfällen i spannet 1–6 miljoner. Dessa utgör tillsammans 44 procent av antalet registrerade deltagartillfällen. Av idrottsrörelsens 72 specialidrottsförbund 2024 svarade således elva förbund för hela 85 procent av samtliga deltagartillfällen. Resterande 61 specialidrottsförbund svarade för övriga 15 procent av deltagartillfällena.

Flickor och pojkars deltagande i olika idrotter

I tabell 2.1.3.3 redovisas könsfördelningen i specialidrottsförbundens deltagartillfällen, fördelad på tre grupper. Nio förbund (motsvarande 13 procent av samtliga förbund) kan klassificeras som flickdominerade, såtillvida att andelen flickor överstiger 60 procent av förbundens deltagartillfällen. Vidare uppvisar 22 förbund (31 procent) en jämställd fördelning av flickor och pojkar. Övriga 41 specialidrottsförbund (57 procent) är på motsvarande sätt pojkdominerade. Även om idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet är jämställd på aggregerad nivå, uppfyller endast en tredjedel av de enskilda specialidrottsförbunden detta mått. Slutsatsen blir att föreningsidrott visserligen är en verksamhet som lockar och aktiverar både flickor och pojkar, men att valet av idrotter fortfarande i stor utsträckning påverkas av könsmönster.

Tabell 2.1.3.3 Lokalt aktivitetsstöd 2024, deltagartillfällen (7–25 år*) fördelade på specialidrottsförbund** och grupperade efter kön***

	Antal förbund	%
Flickdominerade (andel flickor överstiger 60 %)	9	13
Jämställda (båda kön uppgår till minst 40 %)	22	31
Pojkdominerade (andel pojkar överstiger 60 %)	41	57

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

** Gång- och Vandrarförbundet saknas i tabellen. Förbundet gick under 2023 samman med Friidrottsförbundet, men redovisas separat: Flickdominerat.

***På grund av avrundning blir totalen inte 100 procent.

Källa: RF/LOK-stöd

I tabell 2.1.3.4 särredovisas könsfördelningen i de största barn- och ungdomsidrotterna.

Tabell 2.1.3.4 Lokalt aktivitetsstöd 2024, specialidrottsförbund med flest deltagartillfällen (7–25 år*) fördelade på kön (%)

	Pojkar	Flickor
Fotbollförbundet	71	29
Innebandyförbundet	64	36
Ishockeyförbundet	91	9
Gymnastikförbundet	12	88
Handbollförbundet	46	54
Basketbollförbundet	59	41
Ridsportförbundet	3	97
Simförbundet	45	55
Budo- och Kampsportsförbundet	74	26
Tennisförbundet	62	38

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Källa: RF/LOK-stöd

Tabellen visar en stark dominans av pojkar i två stora lagidrotter; fotboll och ishockey, samt i budo- och kampsport. Gymnastik och ridsport är i stället starkt dominerade av flickor. Endast tre av de tio största förbunden har en jämställd könsfördelning (minst 60/40).

Barn- och ungdomsidrottens utveckling efter pandemin

I tidigare indikatorrapporter har Centrum för idrottsforskning gjort fördjupade analyser av coronapandemins inverkan på idrottsrörelsen. Stort utrymme ägnades åt att undersöka pandemins effekter på aktivitetsnivåerna i barn- och ungdomsidrotten. Våra redogörelser gjordes dessutom med förbehållet att det ännu är svårt att bedöma pandemins långsiktiga effekter för svensk idrottsrörelse. Dessutom består idrottsrörelsen av idrotter mycket olika till karaktär och förutsättningar. Generella uttalanden om hur pandemin påverkat ungas idrottande blir således lätt missvisande, eftersom de inte tar hänsyn till den stora variationen mellan idrotter. Idrottsrörelsen drabbades inte på ett sätt – den drabbades på många och olika sätt.

Med detta sagt finns det skäl att även i denna rapport följa upp hur svensk barn- och ungdomsidrott har utvecklats under den senaste femårsperioden, det vill säga att

studera verksamheten under ”pandemiären” 2020–2021 och den efterföljande ”återstarten” 2022–2024.

Ett första mått på pandemins effekter är givetvis att jämföra aktivitetsnivåerna, i praktiken registrerade deltagartillfällen i LOK-stödet, under 2019–2024. Dessa redovisas i tabell 2.1.3.5.

Tabell 2.1.3.5 Lokalt aktivitetsstöd 2019–2024, deltagartillfällen och aktiviteter (7–25 år*) samt deltagartillfällen per capita**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Deltagartillfällen	58 148 153	52 037 585	50 471 630	55 297 274	59 504 161	62 451 992
Deltagartillf. per capita**	25,5	22,8	22,0	23,9	25,5	26,6
Aktiviteter	5 517 527	4 932 550	4 825 470	5 270 974	5 504 306	5 720 729

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

** Deltagartillfällen per capita är baserat på befolkningsstatistik (7–25 år).

Källa: RF/LOK-stöd och SCB

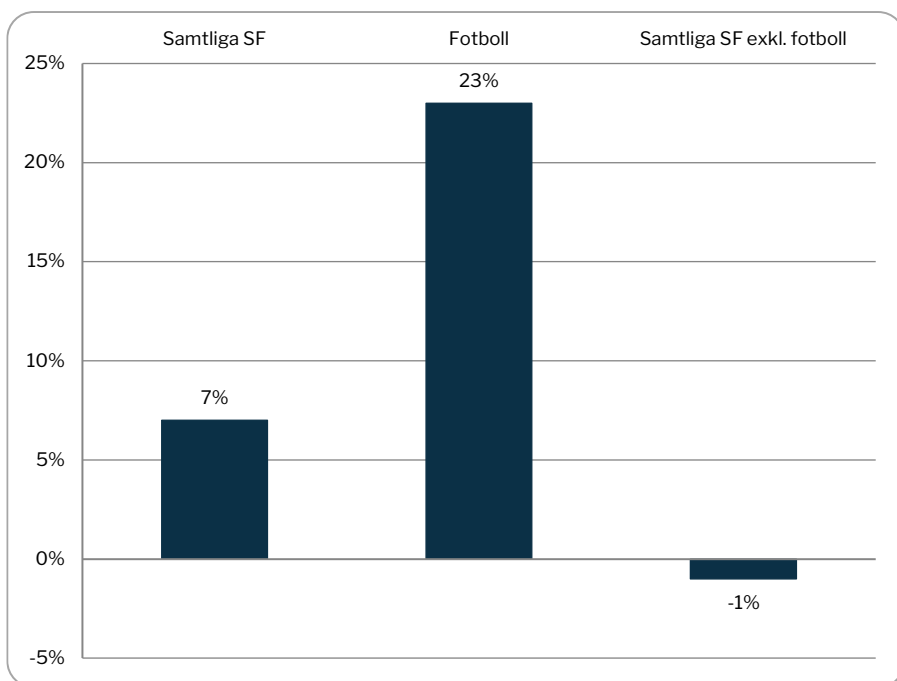
Tabell 2.1.3.5 visar att antalet registrerade deltagartillfällen och aktiviteter minskade kraftigt under pandemiären 2020 och 2021, jämfört med 2019. År 2022 vände emellertid utvecklingen. Även de efterföljande åren fortsatte aktivitetsnivåerna i barn- och ungdomsidrotten att öka. För 2024 uppnåddes till och med en toppnotering på drygt 62,5 miljoner registrerade deltagartillfällen.

Uppgifterna skulle kunna ses som tecken på att svensk barn- och ungdomsidrott haft en framgångsrik återstartsprocess efter den tid av begränsningar som coronapandemin orsakade. Verksamheten är åtminstone i paritet med de aktivitetsnivåer som gällde strax före pandemin, även om man ännu inte lyckats bryta den successiva nedgång som präglat barn- och ungdomsidrotten sedan 2008.

Fotbollens dominans inom barn- och ungdomsidrotten

En mer ingående analys av idrottsrörelsens utveckling sedan 2019 ger dock en mer komplicerad bild än den övergripande. Det är nämligen inte barn- och ungdomsidrotten i sin helhet som ökat under den senaste femårsperioden. En jämförelse mellan idrotter visar nämligen att en ensam idrott – fotboll – i praktiken svarar för hela ökningen, medan förändringarna i den övriga barn- och ungdomsidrotten är förhållandevis marginella och dessutom tar ut varandra.

Problemet synliggörs i figur 2.1.3.4 nedan. Av figuren framgår att den totala ökningen av deltagartillfällen hos Riksidrottsförbundets samtliga specialidrottsförbund var sju procent mellan 2019 och 2024. Under samma tidsperiod ökade emellertid fotbollen ensam med hela 23 procent. Om vi exkluderar fotbollen ur statistiken blir resultatet att övriga specialidrottsförbund inte ökade alls. Fotbollens dominans är helt enkelt så betydande att till och med små förändringar inom just den idrotten får stor påverkan på den samlade statistiken.

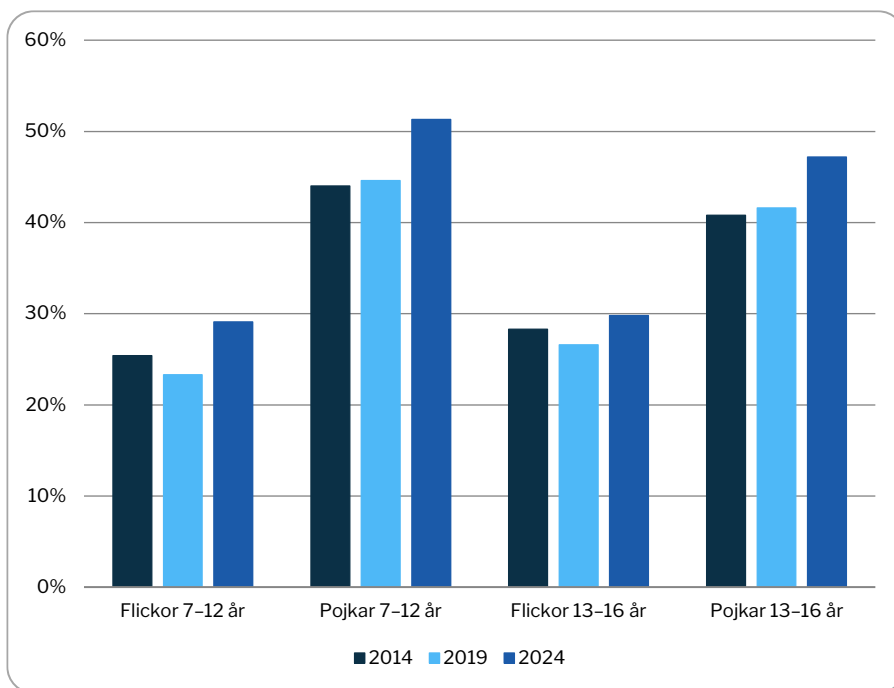
Figur 2.1.3.4 Lokalt aktivitetsstöd, förändring 2019–2024, deltagartillfällen (7–25 år*) fördelade på samtliga specialidrottsförbund (SF), Fotbollförbundet och samtliga SF exklusive fotboll

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Källa: RF/LOK-stöd

Fotbollens exceptionella ökning sedan 2019 motiverar att vi studerar dess statistik mer ingående. I figur 2.1.3.5 redovisas fördelningen av fotbollens andel av samtliga deltagartillfällen i barn- och ungdomsidrotten över tid (2014, 2019 och 2024) för barn och ungdomar (7–12 år och 13–16 år). I samtliga grupper har andelen som spelar fotboll ökat. Mest påfallande är utvecklingen bland pojkar, där åldersgrupperna 7–12

år och 13–16 år ökade med 6 respektive 7 procentenheter mellan 2014 och 2024. Framför allt är statistiken för 2024 anmärkningsvärd. Bland pojkar 7–12 år var över hälften (51 procent) av samtliga organiserade idrottsaktiviteter en fotbollsaktivitet. För pojkar i åldern 13–16 år var dominansen nästan lika stor (47 procent).

Figur 2.1.3.5 Lokalt aktivitetsstöd 2014, 2019 och 2024 i andel deltagartillfällen för Fotbollförbundet fördelade på kön och åldersgrupper, andel av samtliga i varje kategori (%)

Källa: RF/LOK-stöd

Insikten att fotboll haft en explosionsartad tillväxt väcker följdfrågor. Hur kommer det sig att just fotbollen kunnat öka så mycket? Hur ser utvecklingen ut i andra idrotter? Och kanske viktigast av allt: Kan fotbollens framgångar ses som ett tecken på en bredare ökning, eller har dess tillväxt snarare skett på bekostnad av andra idrotter? Frågor av detta slag är svåra att besvara utan fördjupade analyser och forskning. Med denna reservation kompletterar vi bilden med viss statistik om utvecklingen hos övriga idrotter.

Tabell 2.1.3.6 Lokalt aktivitetsstöd 2024, de elva specialidrottsförbund med flest antal deltagartillfällen (7–25 år*) samt förändring 2019–2024

Förbund	2024	Förändring 2019–2024	%
Fotboll	25 317 716	4 675 917	23
Innebandy	5 330 111	-146 397	-3
Ishockey	4 445 350	134 015	3
Gymnastik	3 580 520	55 848	2
Handboll	3 407 843	246 896	8
Basketboll	2 700 571	229 463	9
Ridsport	2 291 638	-293 755	-11
Simidrott	2 119 281	-148 312	-7
Budo och Kampsport	1 467 448	30 919	2
Tennis	1 311 093	-77 004	-6
Friidrott**	1 022 643	-356 408	-26

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

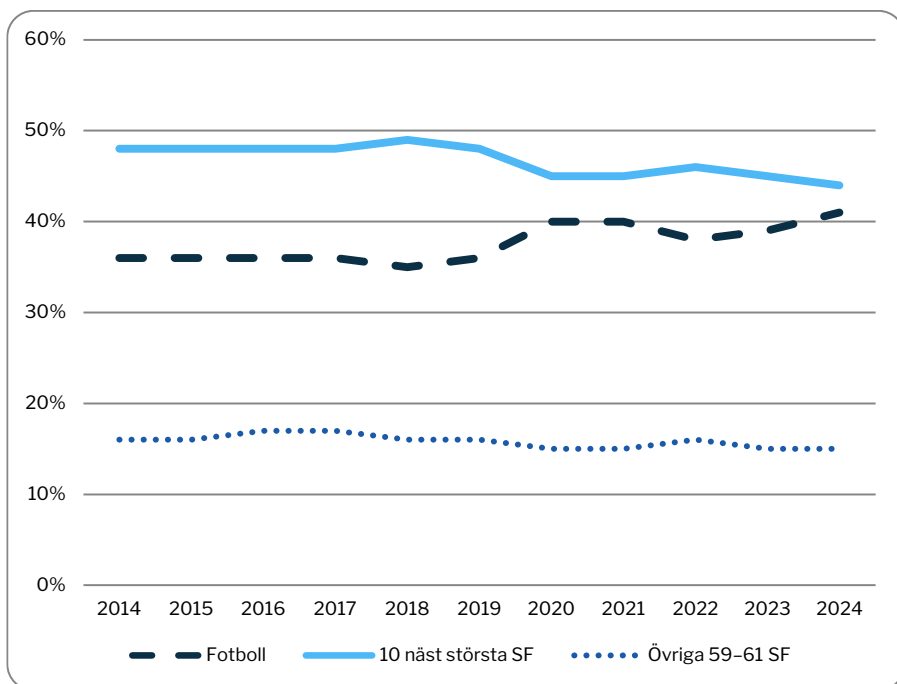
** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet.

Källa: RF/LOK-stöd

I tabell 2.1.3.6 redovisas antalet registrerade deltagartillfällen i LOK-stödet 2024 för de elva största specialidrottsförbunden samt förändringar mellan 2019 och 2024. Även här synliggörs att fotbollens ökning är exceptionell både i fasta och relativa tal. Som jämförelsemått kan konstateras att enbart fotbollsklubbarnas *ökade* aktiviteter (närmare 4,7 miljoner deltagartillfällen) är så betydande, att själva ökningen i sig hade blivit den tredje största barn- och ungdomsidrotten i Sverige, om verksamheten utgjort en egen idrott. Endast Innebandyförbundet hade 2024 en verksamhet som totalt sett var större än Fotbollförbundets ökning sedan 2019.

Bland de tio näst största idrotterna finns både positiva och negativa förändringar. Idrotterna handboll och basket redovisar en tillväxt på 8 respektive 9 procent. Andra idrotter redovisar lägre aktivitet i sin barn- och ungdomsverksamhet 2024 än 2019. Störst minskning redovisas i friidrott (-26 procent) följt av ridsport (-11 procent). Totalt sett redovisar de tio näst största idrotterna en negativ utveckling: en minskning på närmare 325 000 deltagartillfällen (motsvarande drygt -1 procent).

I figur 2.1.3.6 redovisas utvecklingen för samtliga specialidrottsförbund över en tioårsperiod.

Figur 2.1.3.6 Lokalt aktivitetsstöd 2014–2024, andel deltagartillfällen (7–25 år*) fördelade på Fotbollförbundet, de tio näst största specialidrottsförbunden (SF) och övriga 59–61 SF

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Källa: RF/LOK-stöd

Figur 2.1.3.6 visar att fotbollens andel av det totala antalet deltagartillfällen under 2014–2024 ökat från 36 till 41 procent. Under samma period har de tio näst största förbundens gemensamma andel minskat från 48 till 44 procent. Övriga mindre idrotter har haft en relativt stabil andel, mellan 15 och 17 procent. Detta indikerar att den största barn- och ungdomsidrotten i Sverige under det senaste decenniet har gått från "störst" till "ännu större" samt att ökningen skett på bekostnad av de övriga stora idrotterna. Det finns inga tecken på att fotbollen utgjort ett draglok för andra idrotter.

Förändringar i aktivitetsnivåer för personer med funktionsnedsättning

I tabell 2.1.3.7 särredovisas LOK-stödet (deltagartillfällen) för utövare med funktionsnedsättning. I Riksidrottsförbundet organiserar Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté (Parasport Sverige) idrott för personer med rörelse-, syn- eller intellektuell funktionsnedsättning. Svenska

Dövidrottsförbundet organiserar på motsvarande sätt idrott för personer med hörselnedsättning. Även andra specialidrottsförbund bedriver idrott för utövare med funktionsnedsättning ("Övriga" i tabellen).

Enligt de regler för LOK-stöd som gällde till och med juni 2025 beviljades bidrag för barn och ungdomar i åldern 7–25 år (1 juli 2025 sänktes åldern från 7 till 6 år). För personer med funktionsnedsättningar saknas emellertid övre åldersgräns. Denna statistik ska tolkas med viss försiktighet, då ekonomiska incitament för registrering av utövare med funktionsnedsättning i utpekad åldersspann saknas.

Av tabellen 2.1.3.7 framgår att antalet deltagartillfällen generellt sett minskade under 2020 och 2021 jämfört med 2019. Sammantaget minskade antalet deltagartillfällen i Svenska Paraspportförbundet med 62 procent mellan 2019 och 2021. Nedgången synliggör att utövare med funktionsnedsättning drabbades särskilt hårt av coronapandemin och medföljande samhällsrestriktioner. Av tabellen framgår även att antalet deltagartillfällen för utövare med funktionsnedsättning ökade 2022. Ökningen fortsatte 2023 och 2024, vilket tyder på en god återstart. Det återstår likväl en bit till de nivåer som gällde före pandemin, undantaget Svenska Dövidrottsförbundet som i stället ökade något. För Svenska Paraspportförbundet var antalet deltagartillfällen 25 procent lägre för 2024 än för 2019. Det ska emellertid tilläggas att idrottsrörelsen genomgår en ansvarsförflyttning vad gäller personer med funktionsnedsättning, med innebörden att många av Svenska Paraspportförbundets idrotter och utövare inkluderas i andra specialidrottsförbund. Detta medför en naturlig minskning av deltagartillfällen för förbundet.

Tabell 2.1.3.7 Lokalt aktivitetsstöd 2019–2024, deltagartillfällen för utövare med funktionsnedsättning*

Förbund	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paraspport	219 580	107 807	83 100	135 326	147 700	164 396
Dövidrott	67 861	47 544	51 474	65 191	77 543	89 452
Övriga	322144	210592	197089,0	260534	281 556	310 033
Totalt	609 585	365 943	331 663	461 051	506 799	563 881

* För deltagare med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns. Deltagare i verksamhet arrangerad av förening ansluten till Svenska Paraspportförbundet och Svenska Dövidrottsförbundet omfattas alltid av begreppet deltagare med funktionsnedsättning.

Källa: RF/LOK-stöd

Indikator 1.4 Ideellt ledarskap i idrottsföreningar

- *Precisering:* Antal personer som uppger sig vara ledare i en idrottsförening
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Svenska folkets relation till motion och idrott

I detta sammanhang redovisas antalet ideella ledare i svensk idrottsrörelse, baserat på Riksidrottsförbundets enkät *Svenska folkets relation till motion och idrott*. En samlad bild av det senaste resultatet, från 2023, ges i tabell 2.1.4.1.

Tabell 2.1.4.1 Uppdrag som ledare, tränare, styrelsemedlem, domare eller funktionär i idrottsförening 2023; skattning av antal personer i riket, uttryckt som andel av kategorin

	Antal	Andel av befolkningen (%)
TOTALT		
6–80 år	852 000	9
KÖN		
Män	505 000	11
Kvinnor	346 000	8
ÅLDER		
6–18 år	146 000	9
19–40 år	307 000	10
41–80 år	398 000	8

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till motion och idrott (skattade värden)

Tabell 2.1.4.1 indikerar att 852 000 personer i åldrarna 6–80 år innehade ett ledaruppdrag i en idrottsförening 2023. Vidare framgår att män i större utsträckning än kvinnor verkar ha ledaruppdrag, samt att de allra flesta idrottsledare är vuxna.

Tabell 2.1.4.2 Uppdrag som ledare, tränare, styrelsemedlem, domare eller funktionär i idrottsförening 2017–2023; skattning av antal personer i riket, uttryckt som andel av kategorin

År	Antal	Andel av befolkningen (%)
2023	852 000	9
2021	746 000	8
2019	882 000	10
2018	890 000	10
2017	822 000	9

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till motion och idrott (skattade värden); sedan 2019 genomförs undersökningen vartannat år

I tabell 2.1.4.2 redovisas ledaruppdrag för perioden 2017–2023. Studien genomförs sedan 2019 endast vartannat år, med följderna att statistik inte samlats in för 2020, 2022 och 2024. Siffrorna visar små variationer över tid, med ett totalt antal ledaruppdrag på 700 000–900 000, vilket motsvarar 8–10 procent av befolkningen. Statistiken måste dock tolkas med försiktighet, eftersom den baseras på skattade värden.

Ytterligare information om barn- och ungdomsidrottens ledare ges i LOK-stödsstatistiken. Ledarstöd ges till ledarledda aktiviteter. Tabell 2.1.4.3 visar antal ledartillfällen, jämte andel kvinnor och män. Under 2024 registrerades närmare 13 miljoner ledartillfällen. Som för LOK-stödet generellt kan en minskning till följd av coronapandemin ses för både 2020 och 2021, jämfört med 2019, samt en uppgång för 2022. Uppgången fortsätter under 2023 och 2024 och når då ett högre antal än 2019. Vad gäller könsprospektivet bekräftas bilden från enkäten *Svenska folkets relation till motion och idrott* – fler män än kvinnor är ledare. Cirka två tredjedelar av de registrerade ledartillfällena inom barn- och ungdomsidrotten utfördes av män.

Tabell 2.1.4.3 Lokalt aktivitetsstöd 2019–2024, ledartillfällen

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ledartillfällen	11 455 762	10 584 325	10 363 871	11 359 454	12 225 426	12 989 915
Andel kvinnor (%)	28	28	29	30	30	30
Andel män (%)	72	72	71	70	70	70

Källa: RF/LOK-stöd

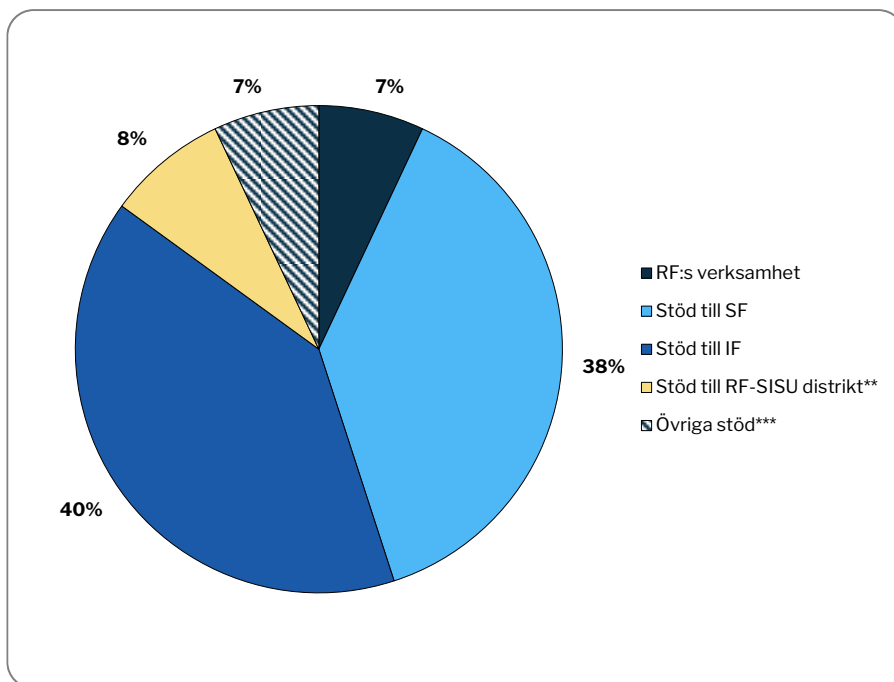
Indikator 1.5 Specialidrottsförbundens beroende av statligt stöd

- *Precisering:* Det statliga stödets storlek och andel av specialidrottsförbundens samlade intäkter
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Specialidrottsförbundens årsredovisningar

En indikation på specialidrottsförbundens beroende av offentliga medel går att få genom att ställa statens stöd i relation till samlade intäkter.

Figur 2.1.5.1 redovisar hur statens ekonomiska stöd till idrotten fördelas till olika delar av idrottsrörelsen via Riksidrottsförbundet. Drygt 2 miljarder fördelades 2024. Störst andel gick till lokala idrottsföreningar samt specialidrottsförbunden. Pengar

riktades även till RF/SISU:s centrala kansli, idrottsrörelsens regionala distrikt (RF-SISU distrikt), övrig verksamhet och andra organisationer.

Figur 2.1.5.1 Fördelning av statsanslaget* via Riksidrottsförbundet 2024

RF = Riksidrottsförbundet, SF = specialidrottsförbund, IF = idrottsförening

* Drygt 2 miljarder.

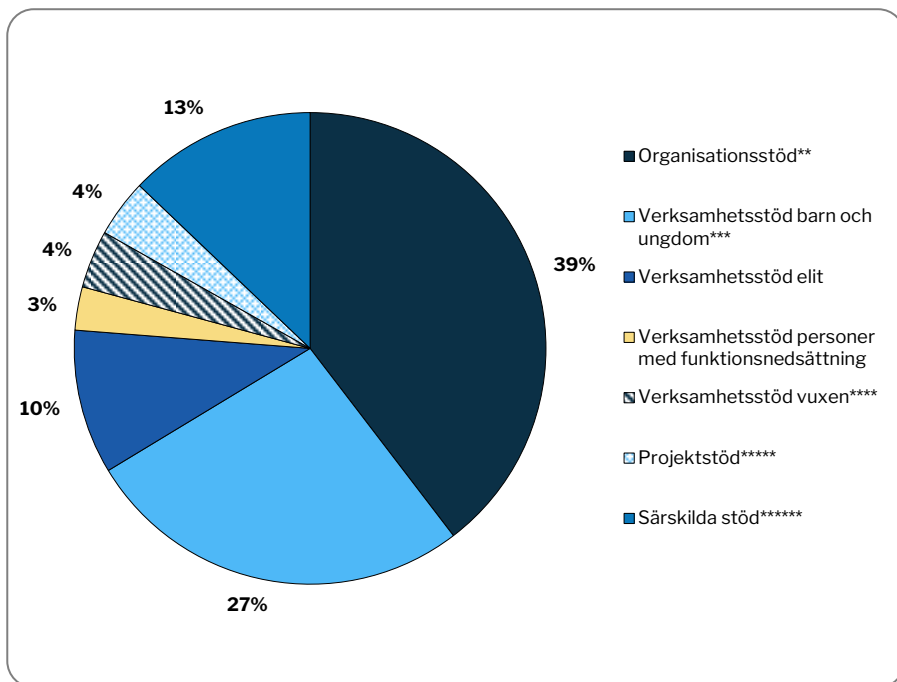
** Inkluderar visst projektstöd till idrottsföreningar.

*** OS/Paralympics, riksidrottsgymnasier (RIG), Centrum för idrottsforskning m.fl.

Källa: RF

Drygt 860 miljoner kronor fördelades till specialidrottsförbunden i stöd 2024. Figur 2.1.5.2 visar fördelningen av stödet. Förbunden kan få ordinarie bidrag i form av organisations-, verksamhets- och projektstöd. Verksamhetsstödet är i sin tur uppdelat på barn- och ungdomsidrott, elitidrott, vuxenidrott samt idrott för personer med funktionsnedsättning. Totalt sett utgick knappt 45 procent av det statliga bidraget till förbunden i form av olika verksamhetsstöd. Av de 72 specialidrottsförbunden erhöll 66 verksamhetsstöd för barn- och ungdomsidrott, 42 för elitidrott (se tabell 2.5.3.1), 67 för vuxenidrott och 33 för idrott för personer med funktionsnedsättning. Utöver ordinarie bidrag fördelades även särskilda stöd till

specialidrottsförbunden. Här ingår medel för insatser inför införandet av Fritidskortet för barn och unga, vilka förbunden använt till ledarstöd, stöd för segregerade områden, idrott för personer med funktionsnedsättning och skolsamverkan.

Figur 2.1.5.2 Fördelning av statligt stöd* till specialidrottsförbunden 2024

* Cirka 860 miljoner kronor.

** Inklusive uppdragsersättning (Korpen 9,4 miljoner, Dövidrott 1,1 miljoner och Paraspport 22,6 miljoner, varav 20 miljoner som ersättning för deltagande i Paralympics).

*** Inklusive skolsamverkan.

**** Inklusive idrott för äldre (65+).

***** Projekt: Verksamhetsinriktning, internationellt utvecklingsarbete, internationella evenemang, anläggning samverkan och samgående.

***** Särskilda stöd: Idrottsklivet (34,6 miljoner kronor), Återstart (7,6 miljoner kronor) och Fritidskortet (67,8 miljoner kronor).

Källa: RF

I tabell 2.1.5.1 redovisas förbundens totala statsbidrag via Riksidrottsförbundet, samt deras totala omsättning. Måttet "bidragsgrad" visar därefter statsbidragets andel av förbundens samlade ekonomi.

Tabell 2.1.5.1 Specialidrottsförbundens bidragsberoende 2024, totalt statsbidrag samt omsättning

Förbund	Statsbidrag (kr)	Omsättning (kr)	Omsättning exklusive bidrag (kr)	Bidragsgrad (%)
Fotboll	79 990 000	785 193 000	705 203 000	10
Cricket*	712 000	6 193 204	5 481 204	11
Golf	22 305 000	157 895 000	135 590 000	14
Ishockey**	24 807 000	153 202 000	128 395 000	16
Bilsport	7 710 000	45 640 619	37 930 619	17
Dragkamp	1 325 000	7 088 173	5 763 173	19
E-sport	885 000	4 610 777	3 725 777	19
Motorsport***	10 530 000	47 456 024	36 926 024	22
Handboll**	27 805 000	116 835 000	89 030 000	24
Ridsport	32 930 000	133 528 000	100 598 000	25
Skidskytte**	5 175 000	20 926 840	15 751 840	25
Islandshäst	4 011 000	14 662 438	10 651 438	27
Volleyboll	8 885 000	31 064 581	22 179 581	29
Skidor**	26 635 000	86 833 000	60 198 000	31
Orientering	17 299 000	51 258 000	33 959 000	34
Segling	14 118 000	41 814 809	27 696 809	34
Bordtennis	20 525 000	60 206 432	39 681 432	34
Bandy**	7 215 000	18 959 453	11 744 453	38
Simning	27 037 500	70 414 000	43 376 500	38
Innebandy**	39 525 035	101 394 333	61 869 298	39
Konståkning	10 695 000	26 788 685	16 093 685	40
Tennis	21 090 000	52 138 000	31 048 000	40
Dövidrott	5 473 500	13 397 821	7 924 321	41
Cykel	11 790 000	26 784 440	14 994 440	44
Cheerleading	7 521 750	16 890 245	9 368 495	45
Kanot	9 777 000	21 903 820	12 126 820	45
Triathlon	5 515 000	12 304 108	6 789 108	45
Klättring	6 036 000	13 065 808	7 029 808	46
Friidrott****	36 584 150	77 768 000	41 183 850	47
Basketboll	24 208 750	49 562 000	25 353 250	49
Amerikansk fotboll***	5 639 000	11 367 206	5 728 206	50
Boule	5 125 000	10 176 982	5 051 982	50
Base-/Softboll/Lacrosse	2 455 000	4 770 319	2 315 319	51
Curling**	7 535 000	14 540 507	7 005 507	52
Brottning	8 990 000	17 075 800	8 085 800	53
Bowling**	10 280 000	19 148 785	8 868 785	54
Parasport*****	42 450 000	78 858 000	36 408 000	54

Förbund	Statsbidrag (kr)	Omsättning (kr)	Omsättning exklusive bidrag (kr)	Bidragsgrad (%)
Gymnastik	38 547 000	69 731 004	31 184 004	55
Funktionell Fitness	1 017 500	1 788 798	771 298	57
Bangolf	4 360 000	7 293 337	2 933 337	60
Badminton**	12 471 000	20 140 287	7 669 287	62
Skyttesport	15 265 000	24 586 691	9 321 691	62
Judo	10 162 000	16 176 810	6 014 810	63
Sportdykning	5 097 000	7 910 466	2 813 466	64
Styrkelyft	6 407 000	9 846 569	3 439 569	65
Padel	5 747 000	8 802 106	3 055 106	65
Rugby	3 445 000	5 199 621	1 754 621	66
Mångkamp	2 955 000	4 424 791	1 469 791	67
Danssport	7 745 000	11 525 052	3 780 052	67
Tyngdlyftning	6 490 000	9 438 734	2 948 734	69
Varpa	1 170 000	1 691 871	521 871	69
Karate	9 290 000	13 169 217	3 879 217	71
Taekwondo*	1 205 250	1 673 223	467 973	72
Dart**	2 855 000	3 901 135	1 046 135	73
Skolidrott	13 378 000	18 227 937	4 849 937	73
Casting	3 205 400	4 343 741	1 138 341	74
Bågskytte	7 095 000	9 356 326	2 261 326	76
Fäktning	6 225 000	8 105 455	1 880 455	77
Boxning	7 315 000	9 486 248	2 171 248	77
Skridsko-/Kälk-/Rullidrott	6 140 000	7 910 466	1 770 466	78
Korpen	23 925 000	29 492 509	5 567 509	81
Skateboard	7 855 000	9 466 935	1 611 935	83
Rodd	5 068 000	6 056 485	988 485	84
Squash**	3 660 000	4 142 652	482 652	88
Flygsport	5 485 000	6 166 019	681 019	89
Draghundsport	3 165 000	3 505 615	340 615	90
Budo och Kampsport	17 710 000	19 590 666	1 880 666	90
Vattenskidor/Wakeboard	3 565 000	3 730 001	165 001	96
Frisbeesport	4 667 500	4 724 315	56 815	99
Issegling**	1 145 000	1 130 480	-14 520	101
Biljard	3 767 000	3 498 244	-268 756	108
Akademisk Idrott**	4 876 875	3 523 813	-1 353 062	138

*Cricketförbundet och Taekwondoförbundet erhöll anpassat stöd på grund av värdegrundsavvikelser. ** Förbund med brutet räkenskapsår, redovisningen avser då 2024–2025. *** Förbund som erhållit stöd för samgående (inte med varandra). Förbundet för amerikansk fotboll, flaggfotboll och landhockey. **** Många lokalföreningar i Friskis & Svette är medlemmar i Friidrottsförbundet. ***** Bidraget innefattar 20 miljoner för deltagande i Paralympics. Förbundet består av Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté (Parasport Sverige).
Källa: RF/Specialidrottsförbunden

Under 2024 uppgick förbundens totala statsbidrag till drygt 863 miljoner kronor. Samtidigt hade de en total omsättning på drygt 2 791 miljoner, motsvarande en bidragsgrad på totalt 31 procent (medianvärde: 54 procent).

En jämförelse med 2023 visar att statsanslaget till specialidrottsförbunden 2024 minskade med 177 miljoner kronor. Minskningen kan delvis förklaras av att en del av anslaget till förbunden 2023 bestod av de särskilda stöd till följd av coronapandemin, som idrottsrörelsen erhållit tidigare. För en majoritet av förbunden minskade statsanslaget, men för några av dem ökade det. Störst ökning i kronor fick Svenska Parasporthörsbundet,⁶ Svenska Padelförbundet och Svenska Cheerleading med närmare 1,3 till drygt 2,9 miljoner. För 26 förbund minskade anslaget i stället med 20 procent eller mer.

I tabell 2.1.5.2 redovisas utvecklingen under perioden 2014–2024. Tabellen visar att specialidrottsförbundens samlade tilldelning av statsbidrag under denna tioårsperiod uppgick till 8 136 miljoner kronor. Högst var tilldelningen under åren 2022–2023, vilket sammanhänger med att idrottsrörelsen tilldelades extra anslag under dessa år för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin (se figur 1.1). Över tid har anslaget ökat med drygt 86 procent: från 463 miljoner kronor 2014 till 863 miljoner kronor 2024. Samtidigt har emellertid även förbundens övriga intäkter ökat från cirka 1,7 miljarder kronor 2014 till 2,8 miljarder år 2024.

⁶ Bidraget 2024 innefattar 20 miljoner för deltagande i Paralympics. Förbundet består av Svenska Parasporthörsbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté (Parasport Sverige).

Tabell 2.1.5.2 Specialidrottsförbundens statsbidrag, omsättning och bidragsgrad 2014–2024 (miljoner kronor)

	Statsbidrag	Omsättning	Bidragsgrad %
2024	863	2 791	31
2023	1040	2 820	37
2022	1222	2 702	45
2021	987	2 434	41
2020	717	1 899	38
2019	614	2 044	30
2018	616	2 214	28
2017	600	1 894	32
2016	561	1 886	30
2015	453	1 748	26
2014	463	1 704	27

Källa: RF/Specialidrottsförbunden

Indikator 1.6 Specialidrottsförbundens marknadsintäkter

- *Precisering:* Specialidrottsförbundens totala omsättning
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Specialidrottsförbundens årsredovisningar

Föregående indikator 1.5 visar att specialidrottsförbunden i stor utsträckning finansierar sin verksamhet med offentliga medel. För många förbund utgör likväl även kommersiella intäkter en viktig inkomstkälla. Tyvärr saknas detaljerad kunskap om förbundens resurser via marknaden i form av reklamavtal, sponsring, medieintäkter med mera. Ett sätt att åtminstone försöka spegla förbundens marknadsintäkter, är att analysera deras totala omsättning exklusive statsbidrag. I tabell 2.1.6.1 redovisas de förbund som 2024 redovisade störst intäkter vid sidan av statens stöd.

Tabell 2.1.6.1 Specialidrottsförbund med högst omsättning 2024 (kronor)

Högst omsättning exklusive statsbidrag (kr)	
Fotbollförbundet	705 203 000
Golfförbundet	135 590 000
Ishockeyförbundet*	128 395 000
Ridsportförbundet	100 598 000
Handbollförbundet*	89 030 000
Innebandyförbundet*	61 869 298
Skidförbundet*	60 198 000
Simförbundet	43 376 500
Friidrottsförbundet**	41 183 850
Bordtennisförbundet	39 681 432

* Förbund med brutet räkenskapsår, redovisningen avser då 2024–2025.

** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet.

Källa: RF/Specialidrottsförbunden

Vid en jämförelse av förbundens omsättning exklusive statsbidrag utmärker sig Svenska Fotbollförbundet med störst belopp, drygt 705 miljoner kronor. Därefter följer Svenska Golförbundet och Svenska Ishockeyförbundet (närmare 136 respektive drygt 128 miljoner kronor). En jämförelse med tidigare mätningar visar att dessa tre regelbundet återfinns som förbund med hög omsättning (exklusive statsbidrag) relativt andra specialidrottsförbund. I andra änden av spektrumet kan nämnas att 12 av Riksidrottsförbundets specialidrottsförbund redovisade en omsättning exklusive statsbidrag på under 1 miljon kronor.

Tabell 2.1.6.1 kan ses som en grov indikator på specialidrottsförbund med stora marknadsintäkter. Det är dock viktigt att inte dra alltför långtgående slutsatser av uppgifterna avseende specialidrottsförbundens samlade ekonomi, och deras beroendeförhållande till stat, marknad och civilsamhälle.

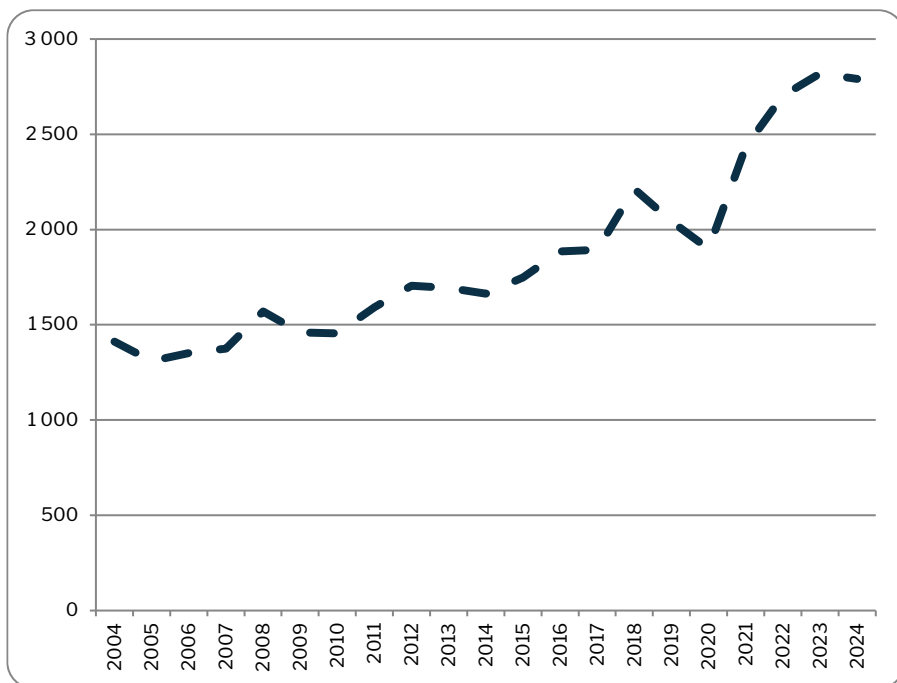
Först och främst kan förbundens inkomstkällor vara av många och skilda slag. Ett exempel är Svenska Golförbundet, vars enskilt största intäktskälla är medlemsavgifter. Att ett förbund har hög omsättning innebär alltså inte med självklarhet att dessa intäkter kommer från sponsorer och medier.

Ett ytterligare skäl till att iaktta viss försiktighet är att vissa förbund valt att förlägga sina kommersiella aktiviteter i särskilda aktiebolag. Dessa marknadsintäkter

redovisas inte alltid inom ramen för moderförbundet. Exempelvis har Svenska Skidförbundet placerat stora delar av sin verksamhet, däribland landslagsverksamhet, marknadsföring samt nationella och internationella tävlingar, i det helägda dotterbolaget Ski Team Sweden AB.

Självklart kan även förbundens omsättning variera kraftigt mellan olika år, beroende på diverse internationella tävlingsevenemang. Slutligen tillkommer de felkällor som kan uppstå till följd av att förbunden har olika verksamhetsår, och därmed inte alltid redovisar sina bidrag och andra intäktskällor på ett likartat sätt. Mer entydiga slutsatser om specialidrottsförbundens ekonomi och existensvillkor förutsätter alltså kompletterande och fördjupade forskningsinsatser.

Med dessa reservationer har ändå förbundens sammanlagda omsättning ökat markant under 2000-talet. I figur 2.1.6.1 redovisas utvecklingen sedan 2004. Resultatet visar en påfallande kraftig ökning: från drygt 1,4 miljarder kronor 2004 till närmare 2,8 miljarder kronor 2024.

Figur 2.1.6.1 Specialidrottsförbundens totala omsättning 2004–2024 (miljoner kronor)

Källa: RF/Specialidrottsförbunden

Empiriska tendenser Målområde 1:

Redovisningen av Målområde 1 är en ständig påminnelse om att idrottsrörelsen är en av landets största frivilligrörelser. Uppskattningsvis 3,1 miljoner människor är i dag medlemmar i en idrottsförening. Bland medlemmarna återfinns både unga och gamla; kvinnor och män. Det finns därför fog för påståendet att idrottsrörelsen är en frivilligt organiserad fritidsverksamhet som engagerar och aktiverar en stor del av den svenska befolkningen.

Barn- och ungdomsidrotten minskade kraftigt under pandemiåren 2020 och 2021. År 2022 vände denna utveckling och 2024 uppnåddes till och med en toppnotering avseende LOK-stödsberättigade deltagartillfällen. En ingående analys av utvecklingen visar att en idrott – fotboll – i praktiken står för hela ökningen, medan förändringar i övriga idrotter är förhållande marginella och tar ut varandra. Fotbollens ökning mellan 2019–2024 är så stor att den i sig skulle blivit den tredje största barn- och ungdomsidrotten om den utgjort en egen idrott. Dominansen är särskilt tydlig bland pojkar 7–12 år, där fotboll svarade för över hälften (51 procent) av samtliga deltagartillfällen. Fotbollförbundets andel av det totala antalet deltagartillfällen under 2014–2024 ökade från 36 till 41 procent, de tio näst största förbundens minskade samtidigt från 48 till 44 procent medan övriga idrotters andel var relativt oförändrad. Detta indikerar att fotbollen som största barn- och ungdomsidrott gått från "störst" till "ännu större", och att ökningen skett på bekostnad av övriga stora idrotter.

Personer med funktionsnedsättning tillhörde i stor utsträckning olika riskgrupper för covid-19, med följderna att de drabbades särskilt hårt av pandemin och de påföljande samhällsrestriktionerna. Sedan 2022 visar LOK-stödsstatistiken att en återstartsprocess påbörjats. Ökningen har fortsatt under 2023 och 2024. Nivåerna är dock alltjämt lägre än före pandemin.

Vad gäller ideellt ledarskap indikerar Målområde 1 att uppskattningsvis omkring 850 000 personer i åldern 6–80 innehade ett uppdrag som ledare, tränare, styrelsemedlem, domare eller funktionär i en idrottsförening 2023. Vidare framgår att de allra flesta idrottsledare är vuxna och att män i större utsträckning än kvinnor har ledaruppdrag. Information från LOK-stödsstatistiken gällande barn- och ungdomsidrottens ledare bekräftar denna skillnad mellan kvinnor och män.

Målområdet visar vidare att idrottsrörelsen består av både stora och små idrotter. Tre idrotter utmärker sig i kraft av sin storlek: fotboll redovisar drygt 1,7 miljoner medlemmar, medan friidrott och golf uppger ett medlemsbestånd på drygt 700 000 respektive drygt 550 000 medlemmar. Därutöver finns ytterligare 13 förbund med medlemstal över 100 000. Dessa sammanlagt 16 förbund samlar närmare 80 procent av Riksidrottsförbundets totala medlemskår. Det kan jämföras med att 27 av Riksidrottsförbundets 72 medlemsförbund har färre än 15 000 medlemmar vardera. Sett över tid har polariseringen mellan stora och små förbund snarare ökat än minskat.

Motsvarande skillnader visar sig även i förbundens ekonomiska redogörelser; medan vissa förbund har stora marknadsintäkter, finns andra som nästan uteslutande finansierar sin verksamhet via offentligt stöd.

Under perioden 2014–2024 har det statliga stödet till specialidrottsförbunden höjts från 463 till 863 miljoner kronor, motsvarande en ökning på 86 procent. Parallellt har förbundens sammanlagda omsättning ökat från 1 704 miljoner 2014 till 2 791 miljoner 2024.

Målområde 2: Idrottens betydelse för folkhälsan

Målområdet behandlar frågan om i vilken mån idrotten bidrar till ett livslångt intresse för motion, och i vilken mån den därmed kan främja god hälsa hos olika grupper.

Fysisk aktivitet har många och betydande effekter för folkhälsan. Genom regelbunden fysisk aktivitet kan olika sjukdomstillstånd motverkas – såsom diabetes, hjärt-kärlsjukdomar och psykisk ohälsa. Därtill stärks immunförsvaret, konditionen och muskelstyrkan.

I den dåvarande regeringens idrottspolitiska proposition *Statens stöd till idrotten* (2008/09:126) underströks idrottens betydelse för folkhälsan. Samtidigt anförde regeringen att idrottspolitikens folkhälsomål inte enbart kan avgränsas till den verksamhet idrottsrörelsen organiserar. Ansvar för att förverkliga politiken är delat mellan staten, kommunerna, idrottsrörelsen och de organisationer som bedriver friluft- och främjandeverksamhet.

Folkhälsopolitikens delade ansvar återspeglas i målområdets indikatorer. Samtliga indikatorer kan nämligen knytas till idrottsliga aktiviteter, men är inte avgränsade till den organiserade föreningsidrottens domäner. Motion och fysisk aktivitet går att få på många sätt. Medan vissa föredrar att träna i en idrottsförenings regi eller på ett gym, väljer andra att tillfredsställa sitt rörelsebehov genom trädgårdsarbete eller vistelse i skog och mark.

Målområde 2 innehåller tre indikatorer. De första två speglar medborgarnas motionsvanor och grad av fysisk aktivitet. Den tredje indikatorn rör olycksfall i samband med idrottsutövning.

Indikator 2.1 Motion och idrott på fritid

- *Precisering:* Andel personer som motionerar och idrottar på fritiden
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Svenska folkets relation till motion och idrott

Vid studier av människors motions- och idrottsvanor måste två strategiska val göras. Det första rör distinktionen mellan fysisk aktivitet och mer explicita motionsaktiviteter. Här är poängen att många personer, exempelvis hantverkare, kan få sitt behov av fysisk aktivitet väl tillgodosett inom ramen för sitt dagliga arbete – och vara helt ointresserade av att motionera eller idrotta på sin fritid.

Den första frågan en forskare alltså måste ställa sig är om man vill undersöka huruvida människor rör på sig i största allmänhet (fysisk aktivitet), eller om man vill avgränsa sig till att studera när de frivilligt och aktivt väljer att ingå i motionsidrottskulturen genom att ägna sig åt olika tränings- och idrottsaktiviteter på fritiden.

Det andra strategiska valet handlar om att fastställa den fysiska aktivitetens ansträngningsgrad och regelbundenhet. Här är problemet att svaren kommer att variera kraftigt om motion till exempel definieras som "långsamma promenader minst två gånger i veckan" (med följden att de flesta människor kan kategoriseras som motionärer), eller om kravet i stället höjs till "ansträngande fysisk aktivitet minst 60 minuter per dag" (vilket gör gruppen aktiva motionärer betydligt mindre).

Med dessa reservationer redovisas följande uppgifter från Riksidrottsförbundets enkätstudie *Svenska folkets relation till motion och idrott*. I denna studie undersöks medborgarnas deltagande i motionsaktiviteter på fritiden. I tabell 2.2.1.1 visas hur ofta de tillfrågade sade sig delta i en motions- eller idrottsaktivitet på minst 20 minuter 2023. Studien genomförs sedan 2019 vartannat år, med följderna att data inte samlats in för 2024.

Tabell 2.2.1.1 Motion och idrott på fritid, skattning av andel personer i riket (%) 2023

	Minst 3 ggr per vecka	1–2 ggr per vecka	1–3 ggr per månad	Sällan eller aldrig
TOTALT				
6–80 år	50	25	11	13
KÖN				
Män	50	23	12	15
Kvinnor	51	27	10	11
ÅLDER				
6–18 år	62	23	9	6
19–40 år	48	25	13	14
41–80 år	47	26	11	15

Fråga: På din fritid, hur ofta ägnar du dig åt motion/idrott som är måttligt ansträngande, får dig att bli varm/andas något kraftigare än normalt och överstiger 20 minuter?

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till motion och idrott (skattade värden)

I enkäten ställdes frågan hur ofta de tillfrågade ägnar sig åt måttligt ansträngande motions- eller idrottsaktiviteter som får dem att bli varma/andas något kraftigare än normalt, och överstiger 20 minuter. Resultatet visar att det stora flertalet svenska medborgare – tre av fyra i åldern 6–80 år – säger sig bedriva någon form av idrotts- eller motionsaktivitet i veckan på denna nivå (svarskategorierna minst 3 gånger per vecka eller 1–2 per vecka).

Det är givetvis positivt att en majoritet av de tillfrågade säger sig idrotta och motionera regelbundet. Statistiken visar dock att det även finns betydande grupper som inte gör det. I Riksidrottsförbundets studie uppgav närmare 25 procent att de sällan ägnar sig åt idrott och motion (svarskategorierna Sällan eller aldrig samt Högst 1–3 gånger i månaden). En jämförelse av åldersgrupper visar att framför allt vuxna tillhör gruppen som sällan eller aldrig utövar motion.

Det bör understrykas att statistiken i tabell 2.2.1.1 handlar om hur ofta människor i Sverige säger sig utöva idrott och motion på sin fritid. Uppgifterna är däremot inte särskilt användbara för att besvara frågor om aktiviteters omfattning och intensitet. I formuleringen "minst 20 minuter" på "måttligt ansträngande" nivå samlas i själva verket både enklare promenader och betydligt mer ansträngande aktiviteter, såsom timslånga spinningpass och korpfboll. Det är därmed svårt att utifrån denna statistik avgöra i vilken omfattning medborgarnas deltagande i idrotts- och motionsaktiviteter på fritiden lever upp till WHO:s rekommendationer om fysisk aktivitet. Ur detta perspektiv hade det varit önskvärt att Riksidrottsförbundets enkät även inkluderat frågor om motionsaktiviteternas längd och ansträngningsnivå.

Denna statistik besvarar inte heller frågan om vilka idrotts- och motionsaktiviteter människor ägnar sig åt. Även detta är problematiskt. Den statliga idrottspolitiken är i huvudsak inriktad på stöd till frivilligt organiserad idrott ("idrottsrörelsen"), men i statistiken framgår inte i vilken omfattning motionsaktiviteterna utövas i föreningsregi, på kommersiella träningscentrum eller i oorganiserad form.

En fingervisning ges däremot i statistik från 2024, som togs fram av analys- och rådgivningsföretaget Ungdomsbarometern på uppdrag av Riksidrottsförbundet. Genom frågan "På vilket eller vilka av följande sätt tränar/motionerar du?" framkom att idrottande i egen regi (exempelvis att promenera eller springa) var den vanligaste motionsformen bland ungdomar, med 59 procent i svarsfrekvens.

På andra plats kom idrott i privat regi (på träningscentrum, gym och så vidare), vilket 54 procent sade sig göra. Först på tredje plats kom föreningsidrott, som 27 procent av de svarande ansåg sig utöva. Studien visade också att motion i egen eller privat regi ökar ju äldre ungdomarna blir, medan föreningsidrottande i stället minskar.

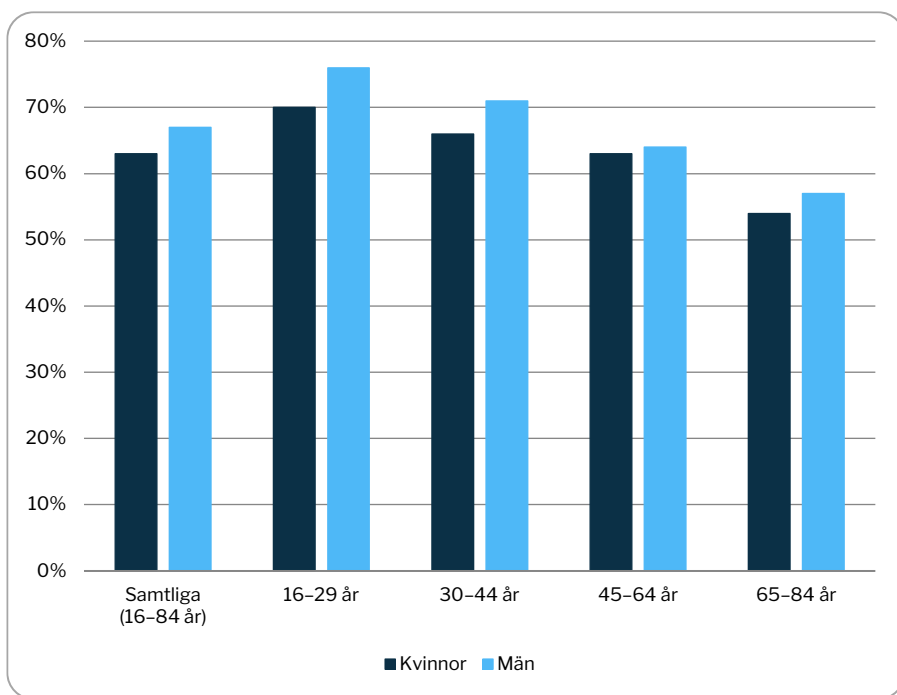
Indikator 2.2 Fysisk aktivitet hos vuxna på fritiden

- *Precisering:* Grad av fysisk aktivitet hos vuxna
- *Uppgiftslämnare:* Folkhälsomyndigheten
- *Källa:* Nationella folkhälsoenkäten

Folkhälsomyndigheten genomför regelbundet en rikstäckande undersökning om folkhälsa, *Nationella folkhälsoenkäten*. I studien ingår frågor om fysisk aktivitet. Frågeställningarna är medvetet brett formulerade, med följden att fysisk aktivitet

inbegriper alltifrån rena idrotts- och träningsaktiviteter till trädgårdsarbete och tyngre hushållsarbete.

I figur 2.2.2.1 visas hur stor andel av befolkningen som säger sig ha varit fysiskt aktiva minst 150 minuter i veckan under 2024. Redovisningen bygger på tre frågor, där den första rör "fysisk träning" såsom "löpning, motionsgymnastik eller bollsport", medan den andra handlar om "vardagsaktiviteter" såsom "promenader, cykling eller trädgårdsarbete" och den tredje "stillasittande". Måttet 150 minuter kan relateras till Folkhälsomyndighetens rekommendationer för vuxna på minst 150–300 minuters pulshöjande fysisk aktivitet per vecka.

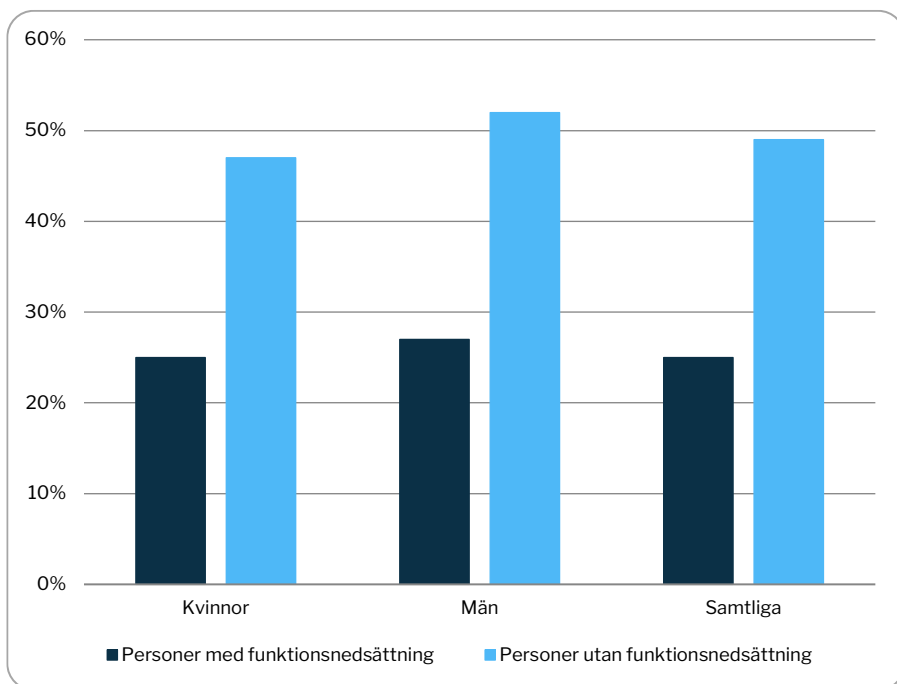

Figur 2.2.2.1 Andel kvinnor och män fysiskt aktiva minst 150 minuter per vecka 2024

Källa: Folkhälsomyndigheten, *Nationella folkhälsoenkäten*

Figur 2.2.2.1 visar att ungefär två av tre kvinnor och män är fysiskt aktiva på en nivå som motsvarar WHO:s hälsorekommendationer. Vidare framgår att unga och vuxna upp till 44 års ålder i störst utsträckning är aktiva på denna nivå, och att andelen därefter minskar successivt i takt med ökad ålder.

För att belysa idrott för unga och vuxna med funktionsnedsättning, kompletterar vi Folkhälsomyndighetens underlag med SCB:s undersökning av svenska folkets levnadsförhållanden (*ULF*, se indikator 3.1). Figur 2.2.2.2 visar att en betydligt mindre andel av gruppen personer med funktionsnedsättning anger att de idrottat eller motionerat varje vecka under det senaste året, än övrig befolkning.

Figur 2.2.2.2 Andel kvinnor och män 16 år eller äldre, med och utan funktionsnedsättning,* som idrottat eller motionerat varje vecka de senaste 12 månaderna (2024)

* För definition av funktionsnedsättning se Definition 1, SCB.

Källa: SCB, *ULF*

Vilka rör sig inte?

Under senare år har stillasittande lyfts som en oberoende riskfaktor för ohälsa. Även detta område ingår i *Nationella folkhälsoenkäten*. Frågan som ställs är: "Hur mycket sitter du under ett normalt dygn om man räknar bort sömn?" Resultatet visas i tabell 2.2.2.1.

Tabell 2.2.2.1 Andel kvinnor och män stillasittande minst 10 timmar om dagen, fördelade på ålder, utbildning och födelse land 2024

	Kvinnor (%)	Män (%)	Samtliga (%)
SAMTLIGA (16–84 år)	20	28	24
ÅLDER			
16–29 år	28	37	33
30–44 år	24	34	29
45–64 år	20	24	22
65–84 år	12	17	14
UTBILDNING (åldersstandardiserad 25–84 år)			
Förgymnasial utbildning	18	25	23
Gymnasial utbildning	16	22	19
Eftergymnasial utbildning	23	33	27
FÖDELSELAND (16–84 år)			
Sverige	21	28	25
Övriga Norden	15	26	20
Övriga Europa	17	28	22
Övriga världen	19	26	23

Källa: Folkhälsomyndigheten, *Nationella folkhälsoenkäten*

I *Nationella folkhälsoenkäten* uppgav var fjärde person i den svenska befolkningen att de är stillasittande minst tio timmar om dagen. Två mönster framträder – unga personer är stillasittande i större utsträckning än äldre, och män är generellt sett stillasittande i större utsträckning än kvinnor.

Indikator 2.3 Skadade i olycksfall inom idrotten

- *Precisering:* Antal skadade till följd av olycksfall i samband med idrottsutövning
- *Källa:* Injury Data Base (statistik ej tillgänglig)

Det råder bred samstämmighet bland forskare om att fysisk aktivitet är en viktig faktor för god hälsa och välbefinnande. Den som idrottar och motionerar riskerar dock att råka ut för skador av olika slag. Detta medför ofta stora och negativa konsekvenser för såväl individ som samhälle. Kostnaderna för samhället är givetvis svåra att beräkna. I internationella studier finns uppskattningar om att 18–30 procent av alla akuta skador i befolkningen är relaterade till idrottsutövning.⁷ I Sverige har Socialstyrelsen uppskattat att drygt 100 000 vårdkrävande idrottsskador sker varje år, vilket motsvarar 15–20 procent av alla akuta skador, och upp till 30 procent av de skador som drabbar barn och ungdomar. Om all form av fysisk aktivitet inkluderas, såsom promenader och cykling, uppskattas antalet vårdkrävande skador till 280 000, till en kostnad av 3–4 miljarder kronor årligen.

Centrum för idrottsforskning har tidigare redovisat uppgifter om idrottsskador i Sverige baserade på rapporter om akuta idrottsskador från akutsjukhus. Dessa uppgifter har, fram till och med 2017, sammanställts av Socialstyrelsen i registret Injury Data Base (IDB) och publicerats av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Sedan 2018 samlar Socialstyrelsen inte in dessa data, då insamlingen var oförenlig med EU:s nya dataskyddsregler, GDPR.⁸

Enligt Centrum för idrottsforskning finns det ett stort behov av en nationell kraftsamling på skadeområdet, med ett tillförlitligt system för kartläggning samt framtagande och implementering av effektiva förebyggande insatser. En tillförlitlig bild av, och kunskap om, idrottsskadors omfattning och karaktär är en nödvändig förutsättning för att kunna motverka att nya skador uppkommer inom idrotten, liksom skapa bättre förutsättningar för befolkningen att ägna sig åt idrott, fysisk aktivitet och motion i ett livslångt perspektiv.

⁷ Caine, D. m.fl. (2006). "Incidence and distribution of pediatric sport-related injuries". I *Clinical Journal of Sport Medicine*, vol. 16, nr. 6, s. 500–513; Conn, J. M. m.fl. (2003). "Sports and recreation related injury episodes in the US population". I *Injury Prevention*, vol. 9, nr. 2, s. 117–123.

⁸ Se www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/register/alla-register/patientregistret/idb-sverige.

Det är således mycket angeläget att ett pålitligt och representativt system för registrering och analys av idrottsskador i Sverige byggs upp och utvecklas, och att en myndighet återigen ges huvudansvar för uppgiften. Det behövs även en nationell policy, respektive handlingsplan, kring förebyggande arbete mot idrottsskador.

Empiriska tendenser Målområde 2:

I Målområde 2 redovisas statistik rörande medborgarnas idrotts- och motionsvanor samt idrottsskador. Statistiken följer upp i vilken mån idrotten bidrar till ett livslångt intresse för motion, och i vilken mån den därmed kan främja god hälsa hos olika grupper. Vad gäller idrottsskador saknas uppdaterad statistik.

I Folkhälsomyndighetens *Nationella folkhälsoenkäten (2024)* uppger ungefär två av tre kvinnor och män att de är fysiskt aktiva på en nivå som motsvarar WHO:s hälsorekommendationer. Vidare framgår att unga och unga vuxna (16–44 år) i störst utsträckning är aktiva på denna nivå, och att andelen därefter minskar successivt i takt med ökad ålder. Samtidigt uppger en fjärdedel av den svenska befolkningen att de är stillasittande minst tio timmar om dagen.

För att belysa idrott för unga och vuxna (från 16 år) använder vi SCB:s *Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)*. Underlaget visar att en betydligt mindre andel av gruppen personer med funktionsnedsättning anger att de idrottat eller motionerat varje vecka under det senaste året, än övrig befolkning.

Målområde 3: Alla flickor och pojkars, kvinnor och mäns lika förutsättningar till deltagande

Målområdet behandlar idrottens tillgänglighet, och i vilken mån idrotten är öppen för olika människor oavsett kön, ålder, social eller etnisk bakgrund med mera.

Målområde 3 består av fem indikatorer, vilka speglar föreningsidrottens tillgänglighet avseende faktorer såsom kön, socioekonomi och etnicitet. De första tre indikatorerna fokuserar på barn och ungdomars idrottande på lokal nivå. Därefter följer en indikator på den könsmissiga representationen på styrelsenivå i Riksidrottsförbundets specialidrottsförbund. Den sista indikatorn rör hushållens kostnader för idrottsutövning.

Att mäta idrottsdeltagande och demografiska dimensioner ger viktig information om i vilken utsträckning faktorer som kön, socioekonomi och etnicitet påverkar våra idrottsval. Studier av detta slag är emellertid komplicerade att genomföra. En första utmaning handlar om att formulera tydliga och mätbara definitioner av det som ska undersökas. Här är problemet att begrepp som *socioekonomisk status* och *utländsk bakgrund* kan tolkas och operationaliseras på olika sätt. Vissa forskare undersöker exempelvis socioekonomi genom att studera människors utbildningsnivå, yrkesstatus och inkomstnivåer – andra nöjer sig med att endast studera en av dessa variabler. I frågor kopplade till kulturell mångfald och etnicitet tillkommer att kategoriseringar av människors egna, eller deras föräldrars, födelseland är minst sagt trubbiga mätinstrument, som sammanför människor vars livssituation och existensvillkor kan vara högst olika. Slutligen kan etiska aspekter, såsom frågor om människors hälsa, ekonomi, härkomst, sexuella läggning och så vidare, uppfattas som känsliga intrång i individers privatliv och därför vara svåra att mäta. Följande redogörelse måste ses mot bakgrund av dessa reservationer.

Under 2025 har Centrum för idrottsforskning haft i uppdrag av regeringen att genomföra en fördjupad analys av kostnaderna för barn och unga att delta i föreningsidrott. De uppgifter som presenteras inom indikatorer 3.5 ingår i detta arbete.

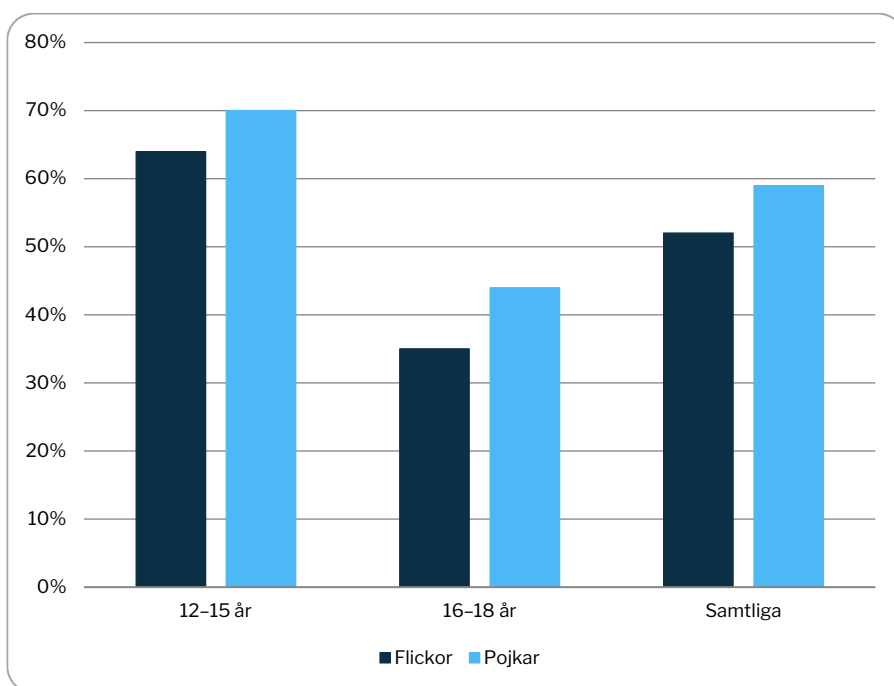
Indikator 3.1 Barn och ungdomars deltagande i föreningsidrott

- *Precisering:* Andel barn som sysslar med idrott på sin fritid praktiskt taget varje vecka
- *Uppgiftslämnare:* Statistikmyndigheten SCB
- *Källa:* *Undersökningarna av barns levnadsförhållanden (Barn-ULF)*

SCB genomför sedan 1975 årliga undersökningar av det svenska folkets levnadsförhållanden – *ULF*. Syftet är framför allt att belysa välfärdens fördelning mellan olika grupper i befolkningen. *ULF* är en urvalsundersökning, och underlaget samlas in genom telefonintervjuer med personer från 16 år och uppåt. Sedan 2001 har studien kompletterats med frågor till barn i åldrarna 12–18 år rörande deras levnadsförhållanden – *Barn-ULF* (fram till 2015 intervjuades barn på 10–18 år). I både *ULF* och *Barn-ULF* ingår frågor om medborgarnas fritidsvanor, inklusive idrottsaktiviteter. Från 2023 genomförs *Barn-ULF* som en fristående undersökning

vart tredje år. Insamlingsmetoden har ändrats från telefonintervjuer till en webbenkät, vilket kombinerat med reviderade frågeställningar rörande ungas fritidsvanor över tid medför att just sådana jämförelser bör undvikas.

ULF och *Barn-ULF* utgör komplement till Riksidrottsförbundets enkätstudie *Svenska folkets relation till motion och idrott*. Det beror på att *ULF*-studierna ger större möjlighet att särredovisa materialet utifrån aspekter som familjesituation, socioekonomi och bakgrund. Även om enkäterna delvis överlappar varandra, finns det alltså skäl att utnyttja dem båda i ett indikatorsystem rörande statens stöd till idrotten.

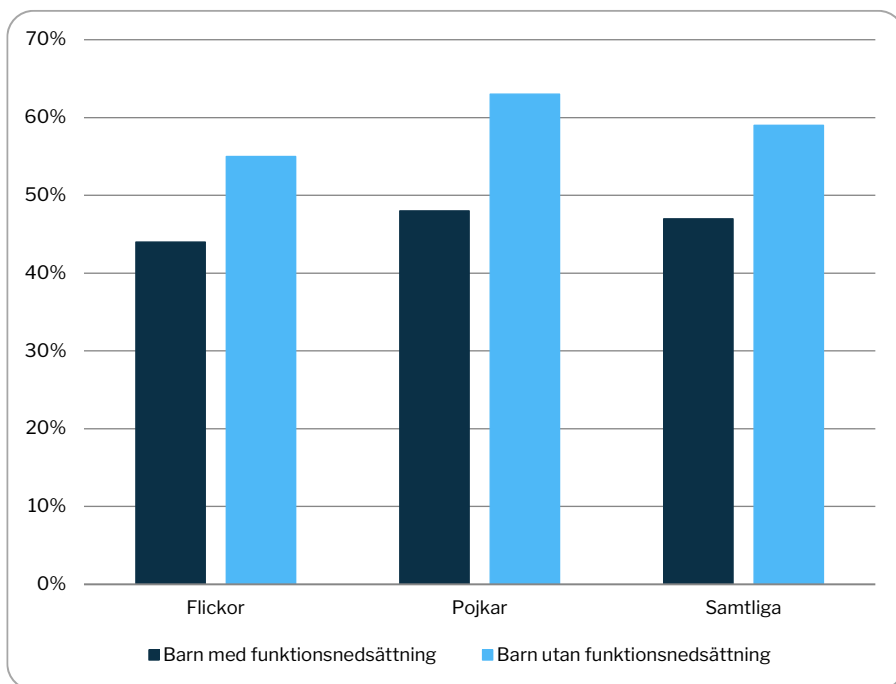
Figur 2.3.1.1 Andel barn 12-18 år som idrottade i en förening/klubb minst en dag i veckan 2023

Källa: SCB, *Barn-ULF*

I figur 2.3.1.1 redovisas åldersmässig svarsfördelning på frågan: "Brukar du minst en gång i veckan idrotta i någon klubb eller förening? Till exempel spela fotboll, rida, simma eller något annat." Nästan två av tre unga i åldern 12-18 år sade sig idrotta på detta sätt (52 procent flickor och 59 procent pojkar). Vidare framkommer att deltagandet var högre i åldersspannet 12-15 år än 16-18 år (67 respektive 40 procent).

Det är skillnader mellan könen i båda ålderskategorierna. Pojkar idrottar mer än flickor, vilket är i linje medan LOK-stödsstatistiken.

Figur 2.3.1.2 visar svarsfördelningen för barn och ungdomar med, respektive utan, funktionsnedsättning. Unga utan funktionsnedsättning idrottar i högre utsträckning än barn med en sådan. Funktionsnedsättning baseras här på frågan: "Har du en långvarig sjukdom, funktionsnedsättning eller annat långvarigt hälsoproblem (till exempel diabetes, allergi, eksem eller ADHD) som du fått fastställt av en läkare?" Definitionen av personer med funktionsnedsättning sedd mot etiska aspekter gör det svårt att följa gruppen och göra jämförelser, inte minst vad gäller personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

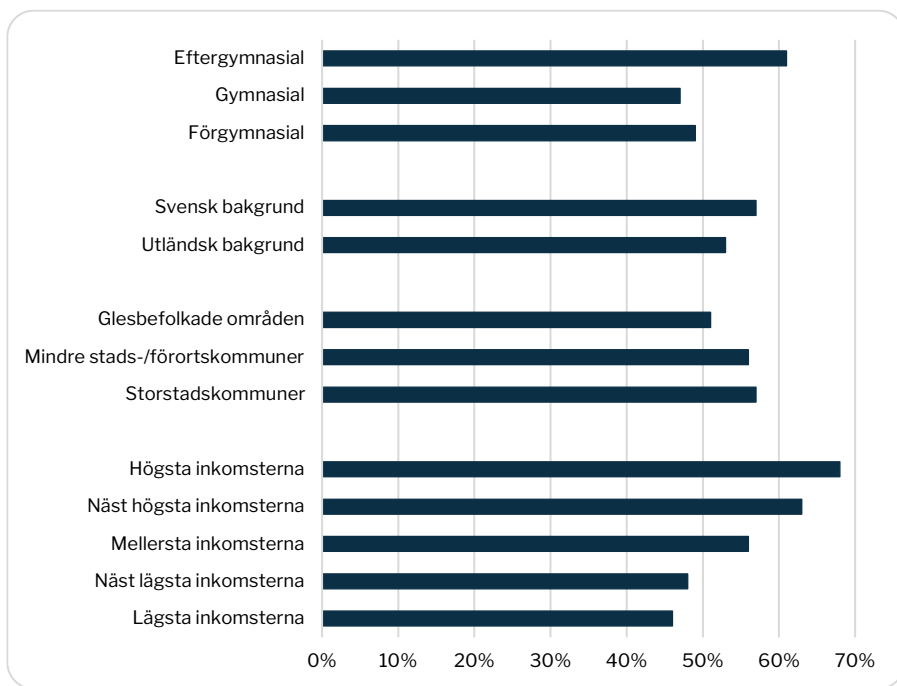

Figur 2.3.1.2 Andel barn 12–18 år med och utan funktionsnedsättning* som idrottade i en förening/klubb minst en dag i veckan 2023

* Funktionsnedsättning baseras på frågan "Har du en långvarig sjukdom, funktionsnedsättning eller annat långvarigt hälsoproblem (till exempel diabetes, allergi, eksem eller ADHD) som du fått fastställt av en läkare?"

Källa: SCB, Barn-ULF

I figur 2.3.1.3 redovisas ungas idrottande i relation till faktorer som hushållens utbildningsgrad, bakgrund, kommuntyp och inkomst. Statistiken visar att barn till högskoleutbildade idrottar i större utsträckning än barn till föräldrar med högst gymnasieutbildning. Vidare idrottar barn med svensk bakgrund i något större utsträckning än barn med utländsk. Även barn med föräldrar med höga inkomster idrottar i större utsträckning än de i hushåll med lägre inkomster. Slutligen visar statistiken att barn i glesbefolkade områden idrottar i mindre utsträckning än i andra kommuntyper.

Figur 2.3.1.3 Andel barn 12–18 år som idrottade i förening 2023, avseende hushållens utbildningsnivå, bakgrund, kommuntyp och inkomst

Källa: SCB, Barn-ULF

Indikator 3.2 Barn och ungdomars deltagande i olika idrotter (utgått)

Indikator 3.3 Tillgång till anläggningar (utgått)

- *Uppgiftslämnare:* Statistikmyndigheten SCB, Riksidrottsförbundet, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- *Källa:* Statligt lokalt aktivitetsstöd (LOK), SKR

Indikatorerna 3.2 och 3.3 rör barns deltagande i olika idrotter och deras tillgång till anläggningar. Uppgifterna har tidigare hämtats från SCB:s *ULF*. Sedan 2016 ingår dessa frågor inte längre i SCB:s frågeformulär, med följderna att indikatorerna utgått i uppföljningen av statens stöd till idrotten.

Sedan 2022 har Centrum för idrottsforskning i uppdrag av regeringen att upprätta och driva en kunskapsplattform för anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid. Inom ramen för detta arbete undersöks möjligheten att förbättra statistiken i fråga om medborgarnas tillgång till anläggningar för idrott och fysisk aktivitet.

Centrum för idrottsforskning har även publicerat rapporterna *Idrottsanläggningar – i dag och i morgon: Om behov, tillgänglighet och konkurrerande intressen* och *Idrottsanläggningar på skolfastigheter: Analys av idrottsrörelsens tillgång till anläggningar på skolor*. Rapporterna finns att ladda ned från organisationens webbplats.

Indikator 3.4 Kvinnor och män på ledande positioner

- *Precisering:* Andel kvinnor och män på styrelsenivå i specialidrottsförbunden
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Specialidrottsförbunden

Riksidrottsförbundet samlar årligen in uppgifter om fördelningen mellan kvinnor och män i specialidrottsförbundens styrelser. En överblick ges i tabell 2.3.4.1. Av Riksidrottsförbundets 72 specialidrottsförbund (2024) hade 61 (motsvarande 85 procent) en jämställd sammansättning av kvinnor och män i sina centrala förbundsstyrelser, det vill säga att båda könen uppgår till minst 40 procent bland ledamöterna. Detta är i paritet med 2023 (86 procent).

Tabell 2.3.4.1 Kvinnor och män i specialidrottsförbundens förbundsstyrelser 2024, grupperade*

	Antal förbund	%
Kvinnodominerade (andel kvinnor överstiger 60 %)	5	7
Jämställda (båda kön uppgår till minst 40 %)	61	85
Mansdominerade (andel män överstiger 60 %)	6	8

* Ett förbund har angivit en ickebinär person.

Källa: RF/SF-data

Även fördelningen mellan kvinnor och män på ordförande- respektive generalsekreterarposterna i specialidrottsförbunden är ett jämställdhetsmått för den svenska idrottsrörelsen. Fördelningen 2024 redovisas i tabell 2.3.4.2.

Tabell 2.3.4.2 Kvinnor och män som ordförande, generalsekreterare* respektive ordförande i valberedningen i specialidrottsförbunden 2024

	Antal förbund	%
Kvinna som ordförande	30	42
Man som ordförande	42	58
Kvinna som generalsekreterare eller motsvarande	29	41
Man som generalsekreterare eller motsvarande	42	59
Kvinna som ordförande i valberedning	23	32
Man som ordförande i valberedning	49	68

* Ett förbund har angivit en ickebinär person. Andelen är därför beräknad på 71 förbund.

Källa: RF/SF-data

Uppgifterna ovan visar en dominans av män både som ordförande och generalsekreterare i idrottsrörelsens specialidrottsförbund. Bland de 72 förbunden innehades posten som ordförande av 30 kvinnor och 42 män. Posten som generalsekreterare, förbundets högsta tjänsteman, innehades av 29 kvinnor, 42 män samt en ickebinär person. Ordförande för förbundens valberedningar samma år var slutligen 23 kvinnor och 49 män.

Den manliga dominansen på ledande positioner i den svenska idrottsrörelsen återfinns även i internationella uppdrag (se tabell 2.3.4.3). Totalt hade

Riksidrottsförbundets 72 specialidrottsförbund 339 representanter i internationella förbundsstyrelser och kommittéer 2024. Av dessa var 128 kvinnor och 211 män.

Tabell 2.3.4.3 Antal svenska idrottsledare som representerade i internationella förbundsstyrelser och kommittéer 2024 (andel inom parentes)

	Totalt*	Varav män	Varav kvinnor
Internationella uppdrag	339 (100)	211 (62)	128 (38)

* Ett förbund har angivit en ickebinär person (vilket ger en egentlig total på 340 personer).

Källa: RF/SF-data

I tabell 2.3.4.4 redovisas specialidrottsförbundens styrelseledamöter fördelade på kön och ålder. På ett övergripande plan kan idrottsrörelsens förbundsstyrelser karakteriseras som jämställda, såtillvida att andelen kvinnor och män totalt sett befinner sig i spannet 40/60. När ålder tas i beaktande visar det sig däremot att kvinnor dominerar starkt i den yngsta ålderskategorin (< 30 år), medan män utgör en majoritet i den äldsta (> 60 år).

Tabell 2.3.4.4 Antal ledamöter i specialidrottsförbundens styrelser, kön och ålder 2024 (andel)

Ålder	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt
< 30 år	33 (75)	11 (25)	44
30–45 år*	76 (59)	52 (41)	128
46–60 år	119 (46)	141 (54)	260
> 60 år	50 (36)	88 (64)	138
Totalt	278 (49)	292 (51)	570

* Ett förbund har angivit en ickebinär person i ålderskategorin.

Källa: RF/SF-data

Indikator 3.5 Kostnader för idrottsutövande

- *Precisering:* Individens utgifter för idrottsrelaterade avgifter och utrustning
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Svenska folkets relation till idrott och motion

Hur stora belopp lägger Sveriges invånare på medlemsavgifter till föreningar, gym, träningskläder, idrottsutrustning och biljetter till idrottsevenemang? Sedan 2013 ingår sådana frågor i Riksidrottsförbundets enkätstudie *Svenska folkets relation till idrott och motion*. Resultatet av den senaste mätningen, från 2023, redovisas i tabell 2.3.5.1.

Enkäter där de svarande ombeds att skatta sina årliga utgifter för specifika aktiviteter, såsom idrottsutövning, måste alltid hanteras med försiktighet. Med denna reservation för stora felmarginaler visar Riksidrottsförbundets studie att det svenska folket i genomsnitt lägger 9 400 kronor om året på idrottsrelaterad verksamhet. En närmare granskning visar att kostnaderna fördelas olika mellan olika grupper. Som exempel har män högre kostnader än kvinnor på alla områden förutom medlems- och träningsavgifter.

Vad gäller barn och ungdomar lade åldersgrupperna 6–12 år, 13–18 år och 19–25 år 8 200, 9 300 respektive 7 200 kronor om året på idrottsrelaterad verksamhet 2023. Medlems- och träningsavgifter utgjorde den högsta utgiften för samtliga åldersgrupper av barn och ungdomar. För gruppen 13–18 år noterades den högsta summan för medlems- och träningsavgifter i alla åldersgrupper. Andra höga utgiftsposter för barn- och ungdomsåldersgrupperna var Resor, Träningskläder och skor samt Utrustning.

I fråga om idrottens tillgänglighet för olika samhällsgrupper förtjänar framför allt två resultat att lyftas fram. Det första handlar om boendeort. Likt i tidigare mätningar framkommer att medlems- och träningsavgifter var lägre i små orter (färre än 10 000 invånare) jämfört med större orter och storstäder.

Det andra resultatet rör kostnader och betalningsförmåga. En jämförelse mellan de svarande som uppgav lägst, respektive högst, disponibel hushållsinkomst visar att idrottsutgifterna på alla poster utom Övriga avgifter och Biljetter var högre hos de med högst inkomst.

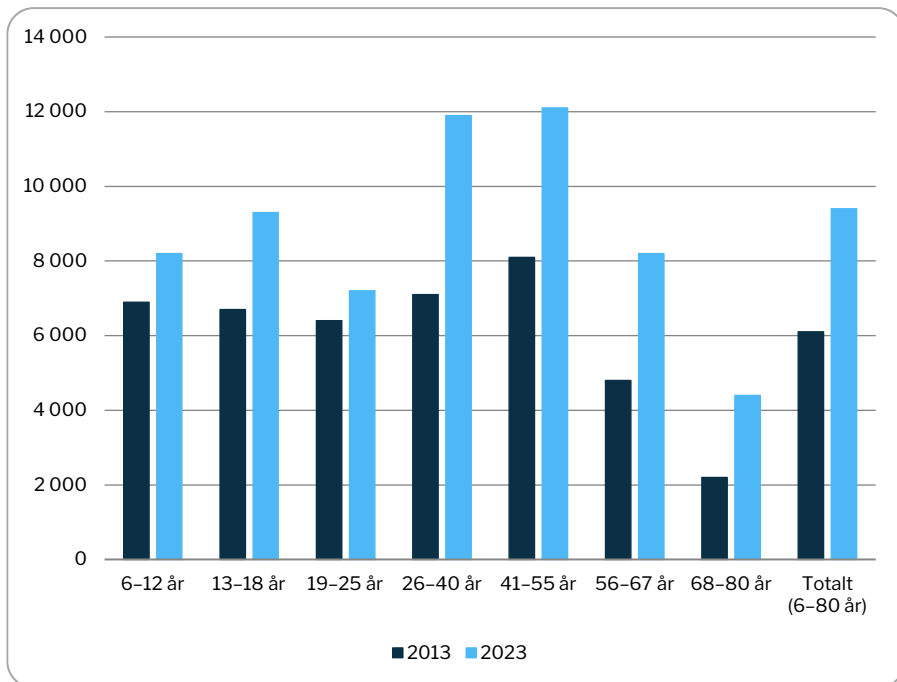
Tabell 2.3.5.1 Fråga: Under de senaste tolv månaderna, hur mycket pengar skulle du uppskatta, på ett ungefär, att du för egen del har lagt ner på nedanstående? (2023, kronor)

	Medlems-/ tränings- avgifter	Övriga avgifter	Tränings- kläder & skor	Utrustning	Biljetter	Idrotts- medier	Spel/ vad- slagning	Resor idrott & motion	Totala utgifter
TOTALT (6–80 år)	2 300	800	1 300	1 300	500	700	400	2 100	9 400
KÖN									
Kvinnor	2 600	700	1 200	1 000	300	300	200	1 900	8 200
Män	2 000	1 000	1 300	1 600	700	1 000	700	2 300	10 600
ÅLDER									
6–12 år	2 300	1 000	1 400	1 300	300	400	0	1 500	8 200
13–18 år	3 000	1 300	1 600	1 300	200	300	0	1 600	9 300
19–25 år	2 600	400	1 300	700	200	600	300	1 100	7 200
26–40 år	2 700	1 400	1 600	1 900	900	500	300	2 600	11 900
41–55 år	2 400	900	1 500	2 000	500	900	500	3 400	12 100
56–67 år	2 000	400	900	900	500	900	1 000	1 600	8 200
68–80 år	1 100	300	500	200	200	600	500	1 000	4 400
ORTSTORLEK									
> 10 000	1 200	500	1 400	2 600	300	500	400	1 400	8 300
10 000–50 000	1 900	1 100	1 200	1 200	600	800	600	1 500	8 900
50 001–200 000	2 300	800	1 300	1 400	400	600	400	2 400	9 600
< 200 000	3 000	700	1 300	1 000	500	500	200	2 700	9 900
FÖDELSELAND									
Sverige	2 400	900	1 300	1 500	500	700	500	2 000	9 800
Övriga Norden	1 800	600	1 200	600	200	600	800	1 300	7 100
Övriga världen	1 700	600	1 000	800	200	300	200	2 400	7 200
UTBILDNINGSNIVÅ									
Förgymnasial	1 800	700	1 100	800	300	500	200	1 200	6 600
Gymnasial	2 100	1 000	1 200	1 500	700	800	700	1 600	9 600
Eftergymnasial	2 900	800	1 500	1 600	400	600	300	3 500	11 600
DISPONIBEL INKOMST PER HUSHÅLL									
0–137 999 kr	1 200	1 200	1 000	800	800	400	200	900	6 500
138 000–187 999 kr	1 300	400	1 100	700	300	500	300	900	5 500
188 000–234 999 kr	2 200	800	1 300	1 700	400	500	500	2 500	9 900
235 000–302 999 kr	2 300	800	1 200	1 200	400	900	400	1 800	9 000
< 303 000 kr	3 600	1 000	1 600	1 900	500	900	600	3 500	13 600

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till idrott och motion (skattade värden)

Figur 2.3.5.1 visar att de totala utgifterna var högre för samtliga åldersgrupper 2023 än 2013. De totala utgifterna består av en summering av posterna Medlems- och träningsavgifter, Övriga avgifter, Träningskläder och skor, Utrustning, Biljetter, Idrottsmedier, Spel och vadslagning, och Resor idrott och motion. I kronor ökade grupperna 26–40 år och 41–55 år mest, medan gruppen 68–80 år ökade mest procentuellt sett. Avseende barn och ungdomar – åldersgrupperna 6–12 år, 13–18 år

och 19–25 år – var skillnaden mellan 2013 och 2023 procentuellt sett mindre än för de äldre åldersgrupperna.

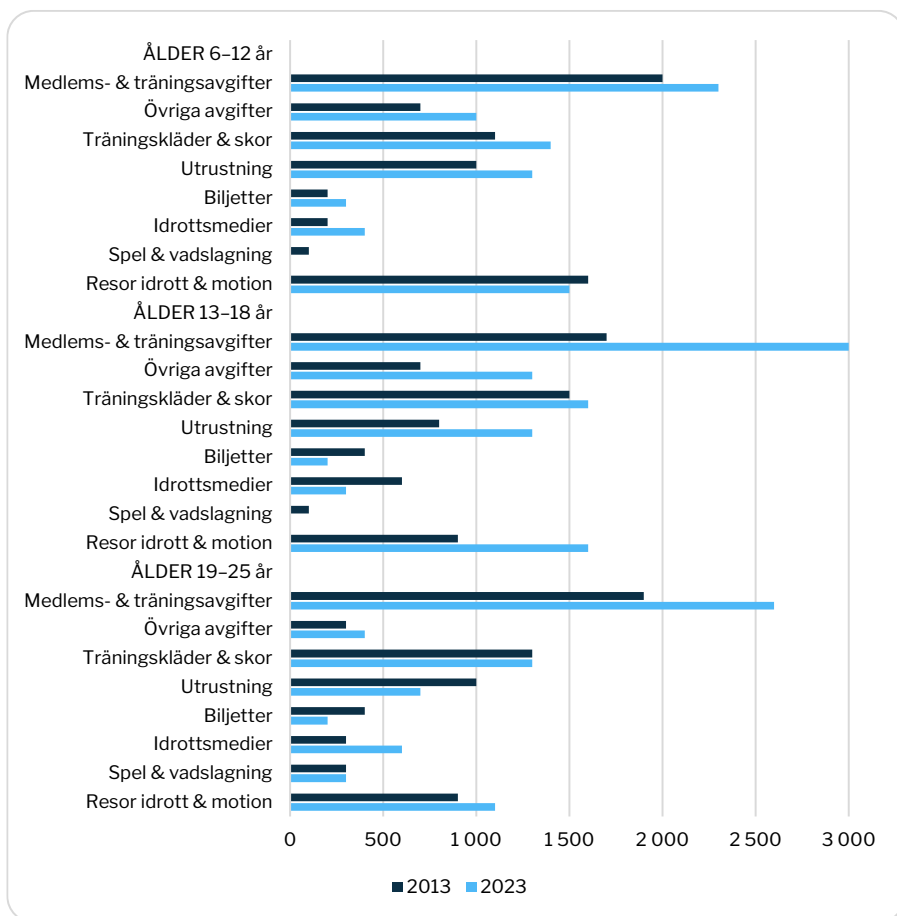
Figur 2.3.5.1 Totala utgifter 2013 och 2023 (kronor)*

* *Fråga:* Under de senaste tolv månaderna, hur mycket pengar skulle du uppskatta, på ett ungefär, att du för egen del har lagt ner på nedanstående? Medlems- och träningsavgifter, Övriga avgifter, Träningskläder och skor, Utrustning, Biljetter, Idrottsmedier, Spel och vadslagning och Resor idrott och motion

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till idrott och motion (skattade värden)

I figur 2.3.5.2 visas utgifter för idrottsrelaterad verksamhet för 2013 och 2023 fördelade på samtliga utgiftsposter (Medlems- och träningsavgifter, Övriga avgifter, Träningskläder och skor, Utrustning, Biljetter, Idrottsmedier, Spel och vadslagning, och Resor idrott och motion) för åldersgrupperna barn och ungdom (6–12 år, 13–18 år och 19–25 år). En majoritet av posterna är högre för 2023 jämfört med 2013. I kronor ökade posten Medlems- och träningsavgifter för åldersgruppen 13–18 år mest.

Jämförelserna mellan år bör tolkas med försiktighet dels på grund av tidigare nämnda skattningar, medförande felmarginaler, dels då utgifterna är ojusterade med hänsyn till inflation.

Figur 2.3.5.2 Fråga: Under de senaste tolv månaderna, hur mycket pengar skulle du uppskatta, på ett ungefär, att du för egen del har lagt ner på nedanstående? (2013 och 2023, kronor)

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till idrott och motion (skattade värden)

Empiriska tendenser Målområde 3:

Målområde 3 redovisar indikatorer om idrottens tillgänglighet för olika individer utifrån faktorer som kön, ålder, socioekonomi, bakgrund med mera. Å ena sidan bekräftar statistiken tydligt de indikationer angående idrottens starka ställning hos det svenska folket som gavs i Målområde 1; merparten av de uppgifter som redovisats visar nämligen att idrott är en fritidsaktivitet som engagerar och aktiverar både unga

och gamla, flickor som pojkar. Å andra sidan framkommer även att idrottens tillgänglighet varierar mellan olika befolkningsgrupper.

Den överordnade empiriska tendensen är följaktligen att idrottens tillgänglighet samvarierar med människors socioekonomiska position. Det innebär bland annat att barn till föräldrar med högskoleutbildning idrottar i större utsträckning än barn till föräldrar med högst gymnasieutbildning. I fråga om etnicitet är indikationen att unga med utländsk bakgrund idrottar i mindre utsträckning än unga med svensk bakgrund. Även barn vars föräldrar har låga inkomster idrottar i mindre utsträckning än de vars föräldrar har högre sådana. Den bild som framträder är att svensk föreningsidrott är socialt stratifierad, och att ojämlika förutsättningar i samhället även återspeglas på idrottens område.

Vad gäller unga med funktionsnedsättning föreningsidrottar denna grupp i mindre utsträckning än motsvarande grupp utan.

I Målområde 3 studeras även kvinnor och mäns representation på ledande positioner i idrottsrörelsens specialidrottsförbund. Här visar statistiken att 61 av de totalt 72 förbundsstyrelserna (motsvarande 85 procent) hade en jämställd sammansättning av kvinnor och män i sina centrala förbundsstyrelser 2024, det vill säga att båda könen uppgår till minst 40 procent bland ledamöterna. På andra ledande positioner, exempelvis rollen som förbundsordförande eller representant i internationella idrottsorganisationer, dominerar alltså män.

För att belysa kostnader för idrottsutövande använder vi Riksidrottsförbundets enkätundersökning *Svenska folkets relation till idrott och motion*. Enligt denna lade svenska folket 2023 i genomsnitt 9 400 kronor om året på idrottsrelaterad verksamhet. En närmare granskning visar att kostnaderna fördelades olika mellan olika grupper, såsom att män sade sig ha högre totala kostnader än kvinnor. Vad gäller olika kostnadsposter utgör medlems- och träningsavgifter generellt sett en hög post. Vidare har kostnaderna ökat över tid.

Målområde 4: Skolning i demokrati, ansvarstagande och etik

Målområdet behandlar frågorna om i vilken mån idrotten ger deltagarna möjlighet till demokrati och inflytande, huruvida idrotten bidrar till utvecklingen av en god etik, det sociala ledarskapets betydelse med mera.

En viktig utgångspunkt för statens idrottspolitik är antagandet att föreningsidrotten genererar positiva externa effekter i form av demokrati, jämställdhet och sunda etiska ideal. Dessa aspekter är därför självklara i ett indicatorsystem om effekterna av statens stöd till idrotten. Direkta orsakssamband mellan idrottsutövning och olika former av socialiserande effekter är dock synnerligen svåra att vetenskapligt belägga. Särskilt problematiskt är att använda befintlig statistik för att bedöma människors subjektiva upplevelser av exempelvis inflytande och delaktighet. Samtliga indikatorer i detta målområde måste därför betraktas som förhållandevis trubbiga mätinstrument inom ett komplext och svårfångat område.

Målområde 4 innehåller tre indikatorer. De första två mäter ledaruppdrag och utbildning bland unga, utifrån antagandet att förtroendeuppdrag och lärgrupper stärker ungas inflytande och delaktighet. Den tredje indikatorn avser dopningskontroller som mått på etik inom idrotten.

Indikator 4.1 Ungdomar och uppdrag som ledare

- *Precisering:* Antal/andel barn och ungdomar (6–25 år) med uppdrag som ledare, tränare, styrelsemedlem eller motsvarande i en idrottsförening
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Svenska folkets relation till idrott och motion

Ett sätt att mäta ungdomars delaktighet och inflytande inom idrotten är att studera i vilken omfattning de innehar olika former av uppdrag som ledare, tränare eller styrelseledamot. En sådan fråga ingår i Riksidrottsförbundets studie *Svenska folkets relation till motion och idrott* (jfr indikator 1.4). Studien genomförs sedan 2019 endast vartannat år.

Skattning av 2023 års undersökning visas i tabell 2.4.1.1, och indikerade att 232 000 unga då hade olika former av ledaruppdrag. Detta är en uppgång sedan 2021 (139 000)

och i paritet med mätningen 2019 (233 000). Uppgifterna måste visserligen hanteras med försiktighet, då Riksidrottsförbundets enkätstudie baseras på skattningar från ett begränsat antal svar. Därtill är bortfallet relativt stort, vilket leder till stora felmarginaler och ökad osäkerhet om uppgifternas tillförlitlighet. Med dessa reservationer är det likväl ett rimligt antagande att den tydliga nedgången 2021 var en effekt av coronapandemin.

Tabell 2.4.1.1 visar även ungas olika former av ledaruppdrag över tid (2017–2023). Mönster som här framträder är att relativt få var ledare i åldern 6–12 år – vilket är naturligt, samt att flest ledare generellt sett återfinns i gruppen 13–18 år följt av gruppen 19–25 år.

Tabell 2.4.1.1 Unga som uppgav sig vara aktiva som ledare, tränare, styrelsemedlem, domare, funktionär eller liknande i en idrottsförening 2017–2023, skattning av antal/andel personer i riket

	6–12 år (%)	13–18 år (%)	19–25 år (%)	Totalt (%)
2023	24 000 (3)	122 000 (16)	86 000 (10)	232 000 (9)
2021	19 000 (2)	68 000 (9)	52 000 (6)	139 000 (6)
2019	26 000 (3)	92 000 (13)	115 000 (14)	233 000 (10)
2018	20 000 (2)	171 000 (25)	122 000 (15)	313 000 (13)
2017	33 000 (4)	118 000 (18)	89 000 (10)	240 000 (10)

Källa: RF/SCB, Svenska folkets relation till idrott och motion (skattade värden; sedan 2019 genomförs undersökningen vartannat år)

Indikator 4.2 Ideella ledares utbildning

- *Precisering:* Antalet arrangemang, deltagare och utbildningstimmar i SISU:s studieverksamhet
- *Uppgiftslämnare:* RF/SISU Idrottsutbildarna
- *Källa:* SISU Idrottsutbildarna

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna (SISU) är idrottens studie- och utbildningsorganisation. Verksamheten finansieras genom statsanslag från Utbildningsdepartementets budget, samt bidrag från landsting och kommuner. SISU:s statliga stöd regleras alltså inte i regeringens särskilda förordning om statsbidrag till idrottsverksamhet. Förbundets aktiviteter ingår därför inte heller i Centrum för idrottsforskningens uppföljningsuppdrag rörande statens idrottspolitik.

Samtidigt utgör omfattningen på SISU:s studieverksamhet ett intressant mått på idrottsrörelsens utbildningsinsatser. I tabell 2.4.2.1 redovisas därför antalet arrangemang, deltagare och utbildningstimmar i SISU:s studieverksamhet under perioden 2019–2024.

Tabell 2.4.2.1 Arrangemang, deltagare och utbildningstimmar i SISU:s studieverksamhet 2019–2024*

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arrangemang	98 110	78 997	77 709	91 514	95 136	106 437
Deltagare	905 637	708 675	687 355	836 581	874 390	979 044
Utbildningstimmar	1 473 611	1 143 126	1 134 127	1 133 092	1 340 365	1 440 136
Andel kvinnor (%)	44	47	47	47	47	47
Andel män (%)	56	53	53	53	53	53

* Avser verksamhetsformerna Lärgrupp, Kurs och Processarbete.

Källa: RF/SISU/IdrottOnline – Utbildning

SISU:s folkbildningsverksamhet minskade relativt kraftigt under 2020 och 2021, vilket måste ses som ett uttryck för coronapandemins negativa effekter för svensk idrottsrörelse. Åren 2022–2024 ökade verksamheten successivt och 2024 nåddes motsvarande nivå som för 2019, året före pandemin. SISU:s verksamhet följer därmed övergripande samma mönster som idrottsrörelsens återstartsprocess.

Indikator 4.3 Dopning

- *Precisering:* Antal dopningsprov och bestraffade i Sverige fördelade på dopningsklass, kön och idrottsnivå
- *Uppgiftslämnare:* Antidoping Sverige (tidigare Riksidrottsförbundet)
- *Källa:* Antidoping Sverige (tidigare Svensk Antidoping och Antidopinggruppen)

Sedan den 1 januari 2021 leds det svenska arbetet mot dopning inom idrotten av den från idrottsrörelsen fristående stiftelsen Antidopingstiftelsen, och dess bolag Antidoping Sverige AB. Dessförinnan ansvarade Riksidrottsförbundet för svenskt antidopningsarbete.

Regeringen avsätter årligen medel för insatser mot dopning. För 2025 uppgick denna bidragspost till 50 miljoner kronor. Insatser på området bör därför inkluderas i en uppföljning av statens idrottspolitik. Dopning är dessutom ett tydligt brott mot idrottens regelverk (och ofta även mot svensk lagstiftning), vilket motiverar att

dopningsförseelser kan användas som indikator för etik inom idrottsrörelsen. Den statistik i fråga om dopningsprover och bestraffningar som redovisas speglar dock i första hand den svenska antidopningsverksamheten – den är inte ett mått på det allmänna bruket av dopningsmedel inom vare sig idrottsrörelsen eller det omgivande samhället. Antalet genomförda kontroller påverkas av behovsbedömningar och medeltillgång. Därtill är kontrollerna inte slumpvisa, utan främst inriktade på elitidrottare och sådana idrotter där dopning anses ge förbättrad tävlingsprestation. Även motionärer kontrolleras dock i viss utsträckning på initiativ av enskilda föreningar, företrädesvis inom Friskis & Svettis.

I tabell 2.4.3.1 redovisas uppgifter om antalet dopningsprov och bestraffade i Sverige under perioden 2013–2023. Både 2020 och 2021 genomfördes betydligt färre kontroller än tidigare år. Minskningen var i stor utsträckning en effekt av coronapandemin. År 2022 och 2023 genomfördes åter antalet kontroller i jämförelse med innan pandemin. Under 2023 genomfördes 3 023 dopningsprov.⁹ Till följd av kontrollerna upptäcktes och bestraffades 19 idrottare för brott mot dopningsbestämmelserna. Av dessa var 18 män och 1 kvinna.

Tabell 2.4.3.1 Antal dopningsprov* och bestraffade i Sverige 2013–2023

År	Antal prov	Antal bestraffade män	Antal bestraffade kvinnor	Antal bestraffade totalt	Andel bestraffade (%)
2013	3 434	20	0	20	0,6
2014	3 146	33	4	37	1,2
2015	3 238	24	1	25	0,8
2016	3 267	18	4	22	0,7
2017	3 344	20	2	22	0,7
2018	3 348	25	1	26	0,8
2019	3 327	31	1	32	1,0
2020	1 822	5	1	6	0,3
2021	2 734	10	0	10	0,4
2022	3 203	19	2	21	0,7
2023	3 023	18	1	19	0,6
TOTALT	33 886	223	17	240	0,7

* Avser urinprov.

⁹ Avser urinprov.

Källa: Antidoping Sverige

Arbetet med antidopning har utvecklats över tid och nu kan dopningsprov, utöver urinprov, bestå av olika typer av blodprov. Tabell 2.4.3.2 visar antal dopningsprov 2024 fördelade på olika typer. Flest prover utgjordes av urinprover, följt av blodprov som analyseras på blodvärden utefter idrottsutövarens biologiska profil, så kallat Athlete Biological Passport (ABP). Totalt genomfördes 3 888 dopningsprov 2024, varav 67 procent på män och 33 procent på kvinnor. Till följd av kontrollerna¹⁰ upptäcktes och bestraffades 17 idrottare för brott mot dopningsbestämmelserna. Av dessa var 14 män och 3 kvinnor.

Tabell 2.4.3.2 Antal dopningsprov* 2024

Typ av prov	Antal	Andel män (%)	Andel kvinnor (%)
Urin	3 226	69	31
Serum**	66	59	41
Athlete Biological Passport (ABP)***	532	66	34
Dried Blood Spot (DBS)****	64	73	27
TOTALT	3 888	67	33

* Avser dopningsprov enligt World Anti-Doping Agency:s (WADA) definition.

** Blodprov som analyseras för tillväxthormon och erythropoetin (EPO).

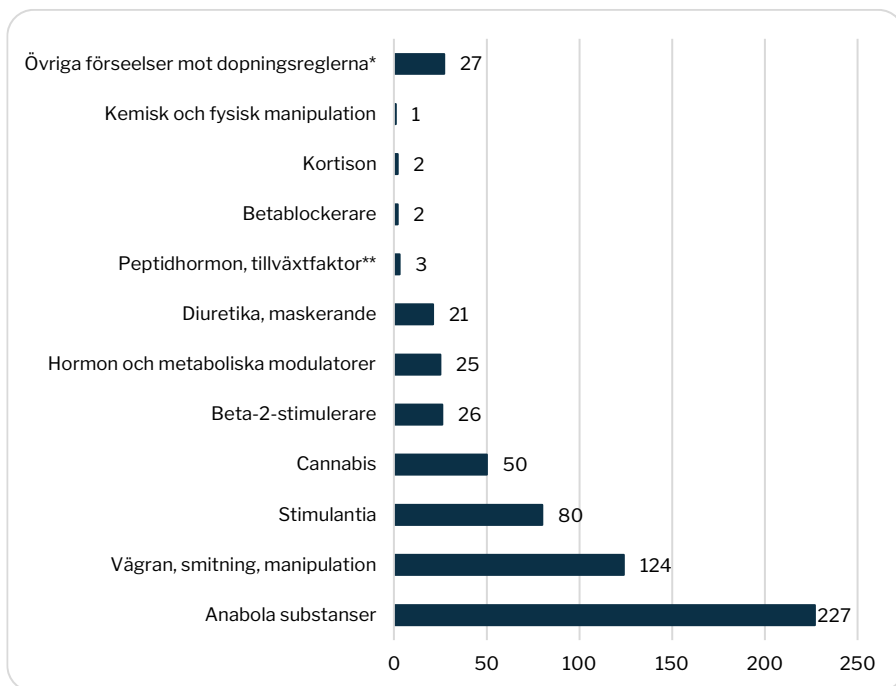
*** Blodprov som analyseras på blodvärden utefter idrottsutövarens biologiska profil. Profilen används för att se förändringar över tid.

**** Kapillära blodprov som analyseras för utvalda substanser, såsom steroider.

Källa: Antidoping Sverige

I figur 2.4.3.1. redovisas antalet dopningsförseelser under perioden 2004–2024, fördelade efter dopningsklass.

¹⁰ Totalt 3 356 stycken. Avser urin- och serumprov samt DBS (se tabell 3.4.3.2).

Figur 2.4.3.1 Antal dopningsförseelser per dopningsklass 2004–2024

* 20 idrottsutövare och 7 idrottsledare.

** Avser dopning med erythropoetin (EPO).

Källa: Antidoping Sverige

Antidoping Sverige sammanställer även uppgifter om den idrottsliga nivå de bestraffade befinner sig på. Resultatet, som åskådliggörs i tabell 2.4.3.3, visar att 33 procent av de bestraffade under perioden 2014–2024 tillhörde kategorin motionärer, det vill säga individer som inte deltar i tävlingsammanhang. Störst var gruppen elitidrottare (tävlade i individuell gren internationellt eller i landslag, och spelare inom lagbollsporters högsta serier och landslag) med 45 procent. Lägst andel hade tävlingsaktiva på lägre nivå (22 procent).

Tabell 2.4.3.3 Antal besträffade 2014–2024, fördelade på idrottsnivå (andel inom parentes)

År	Elit	Tävling	Motion
2014	16	3	18
2015	11	1	13
2016	11	5	6
2017	8	4	10
2018	9	8	9
2019	14	10	8
2020	4	1	1
2021	5	2	2
2022	9	4	6
2023	12	4	3
2024	7	9	1
TOTALT	106 (45%)	51 (22%)	77 (33%)

Källa: Antidoping Sverige

Utöver dopningskontroller genomför Antidoping Sverige som del av ett förebyggande arbete utbildningar på antidopningsområdet för föreningar, utövare och ledare. Tabell 2.4.3.4 visar antal utbildningsinsatser under 2024. Drygt 8 000 idrottsutövare genomförde då en e-utbildning inom antidopning.

Tabell 2.4.3.4 Antal utbildningsinsatser inom antidopningsområdet 2024

Utbildningsinsats	Antal
Föreläsning för idrottsutövare i Antidoping Sveriges regi	85
E-utbildning genomförd av idrottsutövare	8 814
Vaccinera klubben*	442

* "Vaccinera klubben mot doping" är ett program för idrottsföreningar med syfte att skapa handlingsplaner mot doping, vilka ska fungera både förebyggande och vid akuta situationer.

Källa: Antidoping Sverige

Empiriska tendenser Målområde 4:

Målområde 4 handlar om i vilken mån idrotten ger deltagarna möjlighet till demokrati och inflytande, samt huruvida idrotten bidrar till utveckling av god etik.

Möjlighet till inflytande mäts via statistik om ungas ledaruppdrag, samt genom omfattningen på SISU:s utbildningsverksamhet. Enligt Riksidrottsförbundets statistik rörande ungas ledaruppdrag från 2023, vilken är den senaste mätningen, var

232 000 unga (6–25 år) då aktiva som ledare, tränare, styrelsemedlem, domare, funktionär eller liknande i en idrottsförening. Relativt få av ledarna var i åldern 6–12 år, vilket är naturligt. Flest ledare återfanns i gruppen 13–18 år, följt av gruppen 19–25 år.

SISU redovisade närmare 980 000 deltagare i folkbildningsverksamhet 2024. Detta är i linje med före coronapandemin 2019. Således verkar verksamheten ha återhämtat sig efter den påverkan som pandemin hade på idrottsrörelsen.

Statistik från Antidoping Sverige visar att 3 888 kontroller genomfördes under 2024. Totalt upptäcktes och bestraffades 17 personer, 14 män och 3 kvinnor för brott mot dopningsbestämmelserna.

Målområde 5: Idrotters internationella konkurrenskraft

Målområdet behandlar frågan om i vilken mån svensk idrott på elitnivå kan hävda sig i internationella sammanhang.

I Målområde 5 ingår sammanlagt fem indikatorer. Dessa omfattar en rad skilda aktiviteter och prestationer på elitidrottens område, från medaljer i internationella idrottstävlingar till antalet studenter vid landets riksidsrottsgymnasier (RIG).

Under 2023 hade Centrum för idrottsforskning i uppdrag av regeringen att analysera den svenska elitidrottens hållbarhet och konkurrenskraft. Resultatet publicerades våren 2024 i flera rapporter, däribland antologin *Svensk elitidrott vid ett vägskäl: En analys av framtiden för det svenska elitidrottssystemet*. I rapporterna, som kan laddas ned från vår webbplats, ger forskare och experter ny kunskap och viktiga perspektiv på svensk elitidrotts förutsättningar och aktuella utmaningar.

Uppgifter om svenska elitaktiva 2024

Totalt sett redovisade landets specialidrottsförbund¹¹ 2 814 elitaktiva, det vill säga idrottare på seniornivå som tillhör en landslagstrupp, 2024. Antalet ledare och tränare för landslagsverksamhet uppgick till 1 079 personer. Den könsmässiga fördelningen bland de elitaktiva var relativt jämn, med 53 procent män och 47 procent kvinnor. Bland ledare och tränare på landslagsnivå var däremot männen i majoritet: 67 procent män mot 33 procent kvinnor (se tabell 2.5.1). Uppgifterna bygger delvis på förbundens skattningar. Angivna antal aktiva kvinnor respektive män bygger exempelvis på frågan "Hur många aktiva har en normal landslagstrupp?".

Tabell 2.5.1 Elitaktiva och tränare/ledare för landslagsverksamhet 2024

	Antal	Andel (%)
Elitaktiva kvinnor	1 321	47
Elitaktiva män	1 493	53
Kvinnliga tränare/ledare för landslagsverksamhet	356	33
Manliga tränare/ledare för landslagsverksamhet	723	67

Källa: RF/SF-data

I tabell 2.5.2 redovisas könsfördelningen hos elitaktiva i de 64¹² specialidrottsförbund som rapporterade landslagsverksamhet 2024. Resultatet visar att sammanlagt 46 förbund (72 procent) hade en jämställd kår elitaktiva, det vill säga att båda könen uppgick till minst 40 procent. Drygt en femtedel, 14 förbund, var mansdominerade, och 4 (6 procent) kvinnodominerade. I tabellerna 2.5.3 och 2.5.4 redovisas påföljande fördelningen av elitaktiva kvinnor och män i icke jämställda förbund.

¹¹ Av de totalt 72 specialidrottsförbunden har 67 landslagsverksamhet. Det är Akademiska idrottsförbundet, Issegelarförbundet, Korpen, Skolidrottsförbundet och Varpaförbundet som saknar sådan. Underlag har inte inkommit från Islandshästförbundet och Taekwondoförbundet. E-sportförbundet har angivit både noll män och kvinnor och saknas därför i sammanställningen.

¹² E-sportförbundet har angivit både noll män och kvinnor. Förbundet saknas därför i sammanställningen och andelen är beräknad på 64 förbund.

Tabell 2.5.2 Fördelning elitaktiva män och kvinnor i specialidrottsförbunden* 2024

	Antal förbund	%
Kvinnodominerade (andel elitaktiva kvinnor överstiger 60 %)	4	6
Jämställda (båda kön uppgår till minst 40 %)	46	72
Mansdominerade (andel elitaktiva män överstiger 60 %)	14	22

* E-sportförbundet har angivit både noll män och kvinnor. Förbundet saknas därför i sammanställningen.

Källa: RF/SF-data

Tabell 2.5.3 Specialidrottsförbund med andel elitaktiva män överstigande 60 procent 2024

Förbund	Män	Kvinnor	Andel män (%)
Bilsportförbundet	27	3	90
Flygsportförbundet	34	6	85
Motorsportförbundet	71	17	81
Biljardförbundet	18	5	78
Castingförbundet	16	5	76
Parasportförbundet	39	15	72
Roddförbundet	10	4	71
Skyttesportförbundet	16	7	70
Mångkampsförbundet	2	1	67
Bangolförbundet	15	8	65
Triathlonförbundet	7	4	64
Dragkampförbundet	25	15	63
Boxningsförbundet	8	5	62
Baseboll-, Softboll- och Lacrosseförbundet	60	38	61

Källa: RF/SF-data

Tabell 2.5.4 Specialidrottsförbund med andel elitaktiva kvinnor överstigande 60 procent 2024

Förbund	Män	Kvinnor	Andel kvinnor (%)
Cheerleadingförbundet	7	70	91
Ridsportförbundet	20	72	78
Kanotförbundet	10	27	73
Konståkningsförbundet	9	16	64

Källa: RF/SF-data

Indikator 5.1 Medaljer i internationella mästerskap

- *Precisering:* Antal erhållna medaljer i internationella mästerskap
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet, Sveriges Olympiska Kommitté, Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté
- *Källa:* Specialidrottsförbunden, Sveriges Olympiska Kommitté, Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté

I indikator 5.1 redovisas svenska idrottsprestationer i internationella mästerskap. Enligt uppgifter från Riksidrottsförbundet deltog 124 landslagstrupper i ett VM eller motsvarande mästerskap under 2024.¹³ Resultatet blev 169 medaljer, varav 56 guld, 59 silver och 54 brons (se tabell 2.5.1.1). En jämförelse över tid visar en kraftig nedgång 2020, vilket framför allt förklaras av den timeout av internationella idrottsmästerskap som då uppstod på grund av coronapandemin. Under 2021 återupptogs successivt den internationella tävlingsverksamheten, men sammantaget blev de svenska medaljskördarna lägre än före uppehållet. Mot denna bakgrund kan utvecklingen sedan 2022 betraktas som en återgång till den situation som rådde före pandemin. Under 2024 minskade antalet medaljer dock något jämfört med 2023. Det ska tilläggas att antalet erhållna medaljer alltid varierar över tid och påverkas av svenska landslagstrupperns faktiska prestationer, antal mästerskap som genomförs och antal möjligheter att vinna medaljer. Bedömning av den samlade svenska elitidrottens internationella konkurrenskraft, eller utveckling över tid, kan således inte enbart baseras på medaljstatistik.

¹³ Av de totalt 72 specialidrottsförbunden har 67 landslagsverksamhet. Det är Akademiska idrottsförbundet, Issegelarförbundet, Korpen, Skolidrottsförbundet och Varpaförbundet som saknar sådan. Underlag har inte inkommit från Islandshästförbundet och Taekwondoförbundet.

Tabell 2.5.1.1 Svenska medaljer vid senaste VM eller motsvarande mästerskap* 2014–2024

År	Guld	Silver	Brons	Totalt
2024	56	59	54	169
2023	76	50	68	194
2022	82	50	57	189
2021	50	38	38	126
2020	3	4	8	15
2019	73	76	75	224
2018	58	65	62	185
2017	81	78	63	222
2016	52	42	57	151
2015	59	70	87	216
2014	47	68	69	184

* OS- och paralympiska medaljer ingår inte.

Källa: RF/SF-data

Flest medaljer 2024 togs av de trupper och förbund som redovisas i tabellerna 2.5.1.2 (landslagstrupper) och 2.5.1.3 (förbund).

Tabell 2.5.1.2 Landslag med flest medaljer i VM eller motsvarande mästerskap* 2024

Förbund	Landslag (gren)	Guld	Silver	Brons	Totalt
Castingförbundet	Flugkastning	9	5	5	19
Budo- och Kampsportsförbundet	Armbrytning	4	4	5	13
Budo- och Kampsportsförbundet	MMA	2	4	3	9
Orienteringsförbundet	Skidorientering	2	4	3	9
Budo- och Kampsportsförbundet	Kempo	1	2	4	7
Styrkelyftförbundet	Klassisk styrkelyft	4	3	0	7
Friidrottsförbundet	Parafriidrott	1	2	3	6
Orienteringsförbundet	Orienteringslöpnir	3	1	2	6

* OS- och paralympiska medaljer ingår inte. Av 227 redovisade landslag hade 124 mästerskap 2024.

Källa: RF/SF-data

Tabell 2.5.1.3 Specialidrottsförbund med flest medaljer i VM eller motsvarande mästerskap* 2024

Förbund	Medaljer
Budo- och Kampsportsförbundet	43
Castingförbundet	19
Orienteringsförbundet	15
Motorsportförbundet	12
Frïdrottsförbundet	10
Danssportförbundet	9
Styrkelyftförbundet	7
Kanotförbundet	6
Biljardförbundet	5
Bågskytteförbundet	5
Dövidrottsförbundet	4
Simförbundet	4

* OS- och paralympiska medaljer ingår inte. År 2024 vann 31 av 46 specialidrottsförbund mästerskapsmedaljer.

Källa: RF/SF-data

Att göra jämförelser mellan idrotters internationella framgångar är alltid vanskligt. Svenska idrottares förutsättningar att ta medaljer i en specifik idrott styrs av många faktorer, såsom det internationella konkurrensläget, hur ofta mästerskapstävlingar anordnas och antalet discipliner och/eller distanser det är möjligt att tävla i. Jämförelser mellan specialidrottsförbund utifrån landslag och individer är dessutom knepiga av många skäl. Vissa förbund har tävlande i lag, andra har individuella tävlande. I vissa idrotter förekommer även att svenska idrottare tävlar utan att alls tillhöra ett landslag i ett förbund. En ytterligare skillnad är att vissa specialidrottsförbund inkluderar parasport inom sin verksamhet, vilket påverkar deras medaljstatistik positivt. Vidare påverkas statistiken av att vissa specialidrottsförbund har separata landslag för män respektive kvinnor, medan andra har en gemensam landslagstrupp. Tabellerna ska inte utläsas som en definitiv rangordning av svenska förbund eller landslag. Att jämföra idrottsprestationer är ett komplext område som kräver eftertanke, och att många och olika faktorer inkluderas i analysen. Med dessa reservationer visar tabellerna 2.5.1.2 och 2.5.1.3 särskilt framgångsrika landslagstrupper och förbund 2024. Ett förbund som i sammanhanget utmärkte sig var Svenska Budo- och Kampsportförbundet, med goda svenska prestationer i ett stort antal idrotter eller grenar.

Centrum för idrottsforskning har länge redovisat antalet svenska placeringar vid de olympiska sommar- och vinterspelen, samt Paralympics. I tabellerna 2.5.1.4 och 2.5.1.5 redovisas svenska prestationer i olympiska spel under perioden 2000–2026.

Tabell 2.5.1.4 Sveriges resultat vid sommar-OS 2000–2024

Olympiska spel	Antal svenska deltagare	Placering								Totalt placering 1–8
		1:a	2:a	3:a	4:a	5:a	6:a	7:a	8:a	
2024 Paris	128	4	4	3	2	6	1	7	1	28
2020 Tokyo*	137	3	6	0	3	8	4	4	1	29
2016 Rio de Janeiro	154	2	6	3	0	6	3	3	2	25
2012 London	136	1	4	3	5	5	4	5	2	29
2008 Peking	123	0	4	1	5	5	4	3	9	31
2004 Aten	115	4	2	1	8	5	2	1	4	27
2000 Sydney	158	4	5	3	5	2	6	4	3	32

* Tokyo 2020 genomfördes 2021.

Källa: Sveriges Olympiska Kommitté (SOK)

Tabell 2.5.1.5 Sveriges resultat vid vinter-OS 2002–2026

Olympiska spel	Antal svenska deltagare	Placering								Totalt placering 1–8
		1:a	2:a	3:a	4:a	5:a	6:a	7:a	8:a	
2026 Milano-Cortina	111	8	6	4	4	4	1	4	1	32
2022 Peking	116	8	5	5	7	4	5	2	4	40
2018 PyeongChang	110	7	6	1	5	9	6	7	8	49
2014 Sotji	106	2	7	6	2	4	5	6	3	35
2010 Vancouver	105	5	2	4	8	3	2	3	3	30
2006 Turin	105	7	2	5	4	3	4	0	5	30
2002 Salt Lake City	102	0	2	5	4	2	2	2	2	19

Källa: Sveriges Olympiska Kommitté (SOK)

I tabell 2.5.1.6 redovisas antal svenska deltagare, samt resultat vid paralympiska sommar- respektive vinterspel, under perioden 1988–2026. Tabellen visar att både antalet deltagare och nationer ökat markant sedan 1988 – och därmed även konkurrensen om medaljer. För svenskt vidkommande går denna trend även att utläsa i förlorade positioner i den sammanlagda nationsplaceringen, liksom antalet

erhållna medaljer. De paralympiska vinterspelen 2026 var dock positiva sett till prestation.

En jämförelse mellan de senaste sommar- och vinterspelen visar att svenska paralympier tagit flest medaljer under de senare. Jämförelser mellan de båda är dock problematiska, eftersom antalet idrottsgrenar och deltagande nationer är betydligt högre i det paralympiska sommarprogrammet.

Tabell 2.5.1.6 Sveriges resultat i Paralympics 1988–2026

	Antal deltagare/		Sveriges nationsplacering	Svenska medaljer		
	Antal nationer			1:a	2:a	3:a
Paralympiska sommarspel						
2024 Paris	4 436/168		72	0	1	2
2020 Tokyo*	4 393/162		50	1	5	2
2016 Rio de Janeiro	4 328/159		49	1	4	5
2012 London	4 302/164		29	4	4	4
2008 Peking	3 951/146		24	5	3	4
2004 Aten	3 808/135		21	8	7	6
2000 Sydney	3 881/122		29	5	6	10
1996 Atlanta	3 259/104		13	12	14	11
1992 Barcelona	3 001/83		18	7	22	9
1988 Seoul	3 060/60		6	42	38	23
Paralympiska vinterspel						
2026 Milano-Cortina	612/56		10	3	0	4
2022 Peking	558/46		12	2	2	3
2018 PyeongChang	567/49		24	0	1	0
2014 Sotji	538/45		11	1	2	1
2010 Vancouver	502/44		19	0	0	2
2006 Turin	474/38		19	0	0	1
2002 Salt Lake City	416/36		19	0	6	3
1998 Nagano	562/31		19	0	1	5
1994 Lillehammer	471/31		8	3	3	2
1992 Tignes/Albertville	365/24		12	1	1	2
1988 Innsbruck	377/22		9	3	7	5

* Tokyo 2020 genomfördes 2021.

Källa: Svenska Paraspportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommité

Tabell 2.5.1.7 redovisar svenska olympiska och paralympiska idrottsprestationer 2026 fördelade på specialidrottsförbund och gren.

Tabell 2.5.1.7 Sveriges resultat vid vinter-OS och i paralympiska vinterspelen 2026

Förbund och gren	Guld	Silver	Brons	Totalt
OLYMPISKA SPEL				
Skidförbundet				13
Längdåkning (skiathlon)	1	1		
Längdåkning (10 km, fristil)	1	1		
Längdåkning (sprint, klassisk stil)	1	1	1	
Längdåkning (sprintstafett, fristil)	1			
Längdåkning (50 km, klassisk stil)	1			
Längdåkning (stafett, 4x7,5 km)		1		
Alpint (storslalom)		1		
Alpint (slalom)			1	
Skicross			1	
Curlingförbundet				2
Curling	1			
Curling mixeddubbel	1			
Skidskytteförbundet				3
Skidskytte jaktstart 12,5 km	1			
Skidskytte stafett 4x6 km		1		
Skidskytte stafett 4x7,5 km			1	
PARALYMPISKA SPEL				
Parasportförbundet				6
Alpint (störtlopp)	1			
Alpint (super-G)			1	
Alpint (kombination)	1			
Alpint (storslalom)	1			
Längdåkning (sprint)			1	
Längdåkning (10 km)			1	
Curlingförbundet				1
Rullstolscurling			1	

Källa: Sveriges Olympiska Kommitté (SOK), Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté

Indikator 5.2 Medaljkapacitet i skilda idrotter (utgått)

- *Precisering:* Antal elitaktiva/lag (medaljpositioner) med kapacitet att ta medalj i OS eller VM, fördelade på kön respektive vinter-/sommaridrott
- *Uppgiftslämnare:* Sveriges Olympiska Kommitté
- *Källa:* Sveriges Olympiska Kommitté

Centrum för idrottsforskning har under perioden 2010–2017 redovisat SOK:s mått på svenska olympiers "medaljkapacitet". Måttet är avsett att spegla svenska elitaktivas potential att ta medalj i internationella tävlingssammanhang, och baseras på tidigare genomförda prestationer. Medaljkapacitet anses idrottare ha, som tagit medalj i högsta internationella konkurrens ett flertal gånger under den senaste tvåårsperioden.

År 2017 ändrade SOK sina uppföljningsrutiner, med följderna att man inte längre kan redovisa dessa uppgifter.

Indikator 5.3 Kostnader för landslagsverksamhet

- *Precisering:* Specialidrottsförbundens utgifter för landslagsverksamhet, inklusive förberedelse för landslagsverksamhet
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Specialidrottsförbunden

I denna indikator redovisas specialidrottsförbundens kostnader för landslagsverksamhet. Uppgifterna ger på flera sätt värdefull information om villkoren i svensk elitidrott. Jämförelser av landslagskostnader över tid kan ge en indikation på om idrottsrörelsens sammanlagda investeringar i elitverksamhet ökar eller minskar. Analyser av landslagskostnader i förhållande till förbundens totala omsättning speglar specialidrottsförbundens olika ekonomiska förutsättningar, liksom deras idrottspolitiska prioriteringar.

Måttet redovisas emellertid med två viktiga förbehåll. För det första kan ett förbunds landslagskostnader inte likställas med en specifik idrotts totala kostnader för elitidrottsaktiviteter. Landslagsverksamhet är en viktig del av elitidrotten, men långtifrån den enda. En mer komplett bild av elitidrottsrelaterade intäkter och utgifter i olika idrotter måste inte minst även inkludera ekonomiska uppgifter från

lokala föreningar för exempelvis seriespel i högsta divisioner, eller för förberedelser jämte deltagande i mästerskapstävlingar.

För det andra finansierar specialidrottsförbunden sina elitidrottsutgifter, inklusive landslagskostnader, på många och skilda sätt. För vissa idrotter är statliga bidrag en avgörande finansieringskälla. För andra finansieras verksamheten i stor utsträckning via marknadsintäkter. Jämförelser av specialidrottsförbundens utgifter för landslagsverksamhet måste således ta i beaktande att förbundens totala omsättning ibland kan vara betydligt större än deras statliga bidrag.

År 2024 redovisade Riksidrottsförbundets specialidrottsförbund en total omsättning på 2 791 miljoner kronor. Samma år redovisade förbunden kostnader för sina landslag på drygt 831 miljoner kronor.¹⁴ Det motsvarar 30 procent av den totala omsättningen.

I tabell 2.5.3.1 redovisas samtliga specialidrottsförbunds landslagskostnader 2024. Tabellen bekräftar att förbundens kostnader är mycket ojämnt fördelade. Högst utgifter hade Svenska Fotbollförbundet, med drygt 228 miljoner kronor. Lågst utgifter redovisade Svenska Castingförbundet, med 282 000 kronor. Trots låga landslagskostnader var det senare förbundet ett av de mest framgångsrika i antalet erhållna medaljer (jfr tabell 2.5.1.3).

¹⁴ Av de totalt 72 specialidrottsförbunden har 67 landslagsverksamhet. Det är Akademiska idrottsförbundet, Isseglarförbundet, Korpen, Skolidrottsförbundet och Varpaförbundet som saknar sådan. Underlag har inte inkommit från Taekwondoförbundet.

Tabell 2.5.3.1 Specialidrottsförbundens* verksamhetsstöd för elitidrott, faktiska kostnader för landslag, totala omsättning samt kostnader för landslag i relation till total omsättning 2024

Förbund	Stöd elitidrott (kr)	Kostnader landslag (kr)	Total omsättning (kr)	Kostnader landslag, andel av total omsättning (%)
Fotboll	2 950 000	228 030 000	785 193 000	29
Skidor**	9 300 000	104 600 000	86 833 000	120
Ishockey**	2 700 000	70 141 758	153 202 000	46
Skidskytte**	1 640 000	33 347 000	20 926 840	159
Handboll**	4 650 000	32 834 000	116 835 000	28
Ridsport	4 660 000	29 064 950	133 528 000	22
Golf	2 110 000	23 942 000	157 895 000	15
Simning	3 620 000	17 638 131	70 414 000	25
Segling	2 990 000	17 356 687	41 814 809	42
Innebandy**	3 360 000	17 200 494	101 394 333	17
Gymnastik	1 870 000	16 437 483	69 731 004	24
Basketboll	2 070 000	16 400 000	49 562 000	33
Bordtennis	3 260 000	15 364 946	60 206 432	26
Parasport	7 380 000	15 350 000	78 858 000	19
Kanot	2 560 000	13 211 864	21 903 820	60
Orientering	2 810 000	12 656 245	51 258 000	25
Curling**	3 330 000	11 931 500	14 540 507	82
Volleyboll	1 920 000	10 153 922	31 064 581	33
Tennis	1 890 000	9 846 000	52 138 000	19
Cykel	2 120 000	8 765 000	26 784 440	33
Skyttesport	2 420 000	8 267 088	24 586 691	34
Friidrott***	2 770 000	8 191 000	77 768 000	11
Badminton**	1 130 000	7 250 000	20 140 287	36
Brottning	1 720 000	6 730 000	17 075 800	39
Motorsport		5 900 066	47 456 024	12
Budo och Kampsport		5 800 000	19 590 666	30
Judo	2 280 000	4 612 026	16 176 810	29
Klättring	890 000	4 300 000	13 065 808	33
Bandy**	670 000	4 013 127	18 959 453	21
Dövidrott		3 521 009	13 397 821	26
Karate	650 000	3 420 000	13 169 217	26
Cheerleading	270 000	3 413 000	16 890 245	20
Bågskytte	380 000	3 398 458	9 356 326	36
Bowling**	1 950 000	3 370 000	19 148 785	18
Konståkning	700 000	3 342 000	26 788 685	12
Rodd	1 190 000	3 266 315	6 056 485	54
Danssport	200 000	3 134 000	11 525 052	27

Förbund	Stöd elitidrott (kr)	Kostnader landslag (kr)	Total omsättning (kr)	Kostnader landslag, andel av total omsättning (%)
Bilsport		3 110 000	45 640 619	7
Rugby		3 077 692	5 199 621	59
Amerikansk fotboll****		3 000 000	11 367 206	26
Fäktning	770 000	2 890 250	8 105 455	36
Boxning	610 000	2 708 999	9 486 248	29
Triathlon	650 000	2 630 854	12 304 108	21
Skridskor*****	1 260 000	2 120 000	7 910 466	27
Bangolf		2 000 000	7 293 337	27
Base-/Softboll/Lacrosse		1 796 831	4 770 319	38
Styrkelyft		1 758 095	9 846 569	18
Skateboard	1 200 000	1 621 981	9 466 935	17
Tyngdlyftning	610 000	1 537 000	9 438 734	16
Flygsport		1 408 084	6 166 019	23
Vattenskidor/Wakeboard		1 357 334	3 730 001	36
Mångkamp	400 000	1 334 000	4 424 791	30
Sportdykning		1 326 800	7 910 466	17
Islandshäst		1 322 853	14 662 438	9
Padel	250 000	1 250 000	8 802 106	14
Dart**		1 212 382	3 901 135	31
Cricket		1 140 000	6 193 204	18
Boule		1 058 261	10 176 982	10
E-sport		982 525	4 610 777	21
Frisbeesport		737 719	4 724 315	16
Biljard		700 000	3 498 244	20
Squash**		690 000	4 142 652	17
Dragkamp		674 981	7 088 173	10
Funktionell Fitness		406 119	1 788 798	23
Draghundsport		352 255	3 505 615	10
Casting		282 000	4 343 741	6

* Akademiska idrottsförbundet, Isseglingsförbundet, Korpen, Skolidrottsförbundet och Varpaförbundet saknar landslagsverksamhet. Taekwondoförbundet har inte erhållit ekonomiskt stöd på grund av värdegrundsavvikelser, och inkommit med uppgifter.

** Förbund med brutet räkenskapsår, redovisningen avser då 2024–2025.

*** Många lokalföreningar i Friskis & Svettis är medlemmar i Svenska Friidrottsförbundet.

**** Förbundet för amerikansk fotboll, flaggfotboll och landhockey.

***** Skridsko-, Kålk- och Rullidrottsförbundet.

Källa: RF/SF-data

Tabell 2.5.3.1 visar också det verksamhetsstöd specialidrottsförbunden erhållit för elitidrott via Riksidrottsförbundet. Högst stöd erhöll Svenska Skidförbundet, följt av Svenska Parasportförbundet och Svenska Ridsportförbundet. Tjugofyra förbund beviljades inget verksamhetsstöd för elitidrott 2024. Totalt uppgick bidraget till drygt 90 miljoner kronor. Beloppet kan jämföras med de totala kostnaderna för landslagsverksamhet, som uppgick till närmare 831 miljoner kronor.

Slutligen visar tabell 2.5.3.1 även specialidrottsförbundens kostnader för landslag i relation till deras totala omsättning. För sex förbund utgjorde landslagskostnaderna mer än hälften av den totala omsättningen. Två förbund, Svenska Skidförbundet och Svenska Skidskytteförbundet, redovisade andelar överstigande 100 procent. Detta beror på att förbunden har en så kallad koncernstruktur. Som exempel har Svenska Skidförbundet placerat stora delar av sin verksamhet, däribland landslagsverksamhet, marknadsföring samt nationella och internationella tävlingar, i det helägda dotterbolaget Ski Team Sweden AB. För hälften av förbunden var emellertid andelen landslagskostnader i relation till den totala omsättningen 25 procent eller mindre.

Ytterligare ett sätt att åskådliggöra de stora skillnaderna i specialidrottsförbundens landslagskostnader är att gruppera förbunden i olika utgiftskategorier. Resultatet visas i tabell 2.5.3.2. Av tabellen framgår att de 14 förbunden med störst landslagskostnader svarade för 77 procent av utgifterna för samtliga 66 förbund, som redovisat kostnader för landslagsverksamhet. Dessa 14 förbund hade en sammantagen landslagskostnad på närmare 638 miljoner kronor. Den stora majoriteten förbund hade dock betydligt lägre utgifter. Hela 40 förbund redovisade landslagsutgifter understigande fem miljoner kronor. De sistnämnda svarade för 11 procent av specialidrottsförbundens totala landslagskostnader.

Tabell 2.5.3.2 Specialidrottsförbundens kostnader för landslagsverksamhet 2024, grupperade*

Kostnader	Antal förbund	Totala kostnader i varje kategori (kr)	Varje kategoris andel av totala kostnader (%)
Över 15 miljoner kr	14	637 707 449	77
10–15 miljoner kr	4	47 953 531	6
5–10 miljoner kr	8	60 749 154	7
1–5 miljoner kr	32	79 451 351	10
Under 1 miljon kr	8	4 825 599	1
TOTALT	66	830 687 084	101

* På grund av avrundning blir inte totalen 100 procent.

Källa: RF/SF-data

Slutligen redovisas även landslagskostnadernas utveckling över tid. Som framgår av tabell 2.5.3.3 minskade förbundens samlade kostnader för landslagsaktiviteter kraftigt 2020, jämfört med åren strax före pandemin. Den närmast kontinuerliga ökningen av landslagskostnader under det senaste decenniet bröts då tvärt. Åren 2021–2024 ökade åter landslagskostnaderna successivt. De överskred då även kostnaderna för 2019, vilket gör att den kontinuerliga ökningen åter framträder. Generella mönster är alltså att den totala omsättningen i svensk idrott ökat kraftigt under det senaste decenniet, och att elitidrottens andel av förbundens kostnader förblivit cirka en tredjedel.

Tabell 2.5.3.3 Specialidrottsförbundens landslagskostnader och totala omsättning 2014–2024

År	Elit	Tävling	Motion
2014	16	3	18
2015	11	1	13
2016	11	5	6
2017	8	4	10
2018	9	8	9
2019	14	10	8
2020	4	1	1
2021	5	2	2
2022	9	4	6
2023	12	4	3
2024	7	9	1
TOTALT	106 (45%)	51 (22%)	77 (33%)

Källa: RF/SF-data

Indikator 5.4 Deltagare i talangutvecklingsverksamhet (utgått)

- *Precisering:* Antal deltagare i förbundsövergripande elitsatsningar
- *Uppgiftslämnare:* Sveriges Olympiska Kommitté
- *Källa:* Sveriges Olympiska Kommittés topp- och talangprogram

Indikator 5.4 skapades ursprungligen för att redovisa antal deltagare i förbundsövergripande elitsatsningar. Indikatorn tillkom mot bakgrund av den samlade och fleråriga elitsatsning som inrättades 2009 och pågick fram till 2012. Efter 2012 har indikator 5.4 i stället baserats på antalet deltagare i SOK:s topp- och talangprogram. Eftersom detta program i dag helt och hållet finansieras av privata medel, ingår verksamheten inte längre i det statligt finansierade idrottsstöd Centrum för idrottsforsknings indikatorer avser att följa.

Indikator 5.5 Specialidrott i gymnasieskolan

- *Precisering:* Antal flickor och pojkar vid riksrekryterande idrottsgymnasier (RIG)
- *Uppgiftslämnare:* Riksidrottsförbundet
- *Källa:* Riksidrottsförbundet

För ungdomar på hög idrottslig nivå finns inom ramen för RIG möjlighet att kombinera gymnasiestudier med en elitsatsning. Systemet är utformat så att studenterna läser ett nationellt gymnasieprogram, och utnyttjar studiemomentet Individuellt tillval för sin specialidrott. I tabell 2.5.5.1 redovisas RIG:s dimensionering under perioden 2014–2026, fördelad på treårsperioder.

Tabell 2.5.5.1 Riksidrottsgymnasier (RIG) 2014–2026, dimensionering angiven i antal elever

	2014–2017	2017–2020	2020–2023	2023–2026
Specialidrottsförbund	31	30	28	36
Anordnarkommuner	43	40	38	39
RIG-orter	52	51	48	51
Elever (per tre år)	1 229	1 224	1 075	1 018

Källa: Riksidrottsförbundet

Enligt Riksidrottsförbundet ska specialidrottsförbunden fördela sina platser enligt principen att det underrepresenterade könet ska uppgå till minst 40 procent.

Empiriska tendenser Målområde 5:

Målområde 5 redovisar statistik om svensk elitidrotts möjlighet att konkurrera om medaljer i internationella sammanhang. Under 2024 bärgades totalt 169 medaljer, varav 56 guld, 59 silver och 54 brons, av svenska landslagstrupper under VM eller motsvarande. Svenska Budo- och Kampsportsförbundet stod för 43 av dessa, följt av Svenska Castingförbundet och Svenska Orienteringsförbundet med 19 respektive 15 medaljer.

Vid vinter-OS 2026 tog Sverige 8 guld, 6 silver och 4 brons. Sammantaget var detta Sveriges mest framgångsrika vinterspel, i nivå med 2022 men med fler silver. I de paralympiska vinterspelen 2026 tog Sverige 3 guld- och 4 bronsmedaljer. Sett till nationsplacering är detta den bästa svenska prestationen i ett paralympiskt vinterspel sedan 1994. De svenska damerna stod för majoriteten av de olympiska och paralympiska medaljerna.

Specialidrottsförbundens samlade kostnader för landslagsaktiviteter var närmare 831 miljoner 2024. Kostnaderna har generellt sett ökat kontinuerligt under det senaste decenniet, med undantag för under coronapandemin.

Slutligen visar statistiken att förbundens kostnader för landslagsverksamhet varierar kraftigt. De tre förbunden med högst landslagskostnader svarar för närmare 50 procent av de totala utgifterna för de 66 förbund som redovisat sådana utgifter. Parallellt redovisar 40 förbund sammanlagda landslagskostnader på under fem miljoner kronor vardera.

[Statens stöd till idrotten – uppföljning 2025](#) ger en samlad bild av utvecklingen i den organiserade svenska idrottsrörelsen, baserad på aktuell statistik från idrottsrörelsen och myndigheter.

I rapporten används ett indikatorsystem utvecklat av Centrum för idrottsforskning (CIF) inom ramen för regeringsuppdraget att följa upp statens stöd till idrotten.

Rapporten bidrar med underlag för ökad förståelse av idrottens villkor, förändringar och utmaningar.

Mer forskningsbaserad kunskap om idrottsrörelsens samhällsroll och utveckling finns att hämta på www.centrumforidrottsforskning.se